

21/2017./XII.29./

rendkívüli képviselő-testületi ülés

Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének
11/2017./XII.29./ önkormányzati rendelete
Településképzének védelméről

60/2017./XII.29./	Nagybörzsöny Településképi Arculati Kézikönyvének (TAK) elfogadása
61/2017./XII.29./	Önkormányzati ingatlan bérbeadása óvodapedagógus részére
62/2017./XII.29./	Konyha vezetőjének kinevezése
63/2017./XII.29./	Polgármester bejelentése

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelete
a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló
5/2013./IV.15./ önkormányzati rendelet
módosításáról

Jegyzőkönyv

Készült: Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 29-én megtartott rendkívüli ülésén.

Ülés helye: Községháza Nagybörzsöny

Jelen vannak (csatolt jelenléti ív alapján):

Antal Gyuláné	polgármester
Paulik Oszkár	alpolgármester
Juhász Kálmán	képviselő
Schmidt Viktor	képviselő
Szalai Barnabásné	képviselő
Granát Bernadett	jegyző
Kalácska Lajosné	jkv.

Antal Gyuláné polgármester:

Köszönti az ülés résztvevőit. Jelenléti ív alapján megállapítja, hogy az ülés határozatképes, mert az 5 fős képviselő-testületből jelen van 5 fő képviselő.

Javaslatot tesz az ülés napirendjére.

Egyéb napirendi javaslat nem volt.

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2017. december 29-i rendkívüli ülésének napirendjét az alábbiak szerint:

Nyílt ülés

Napirend:

- 1.) Előterjesztés Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének Nagybörzsöny Településképeznek védelméról szóló 11/2017./XII.29./ önkormányzati rendelet tervezetéról
- 2.) Nagybörzsöny Településképez Arculati Kézikönyvének (TAK) elfogadása
- 3.) Önkormányzati ingatlan bérbeadása óvodapedagógus részére
- 4.) Konyha vezető kinevezésének meghosszabbítása
- 5.) Polgármester bejelentése
- 6.) Előterjesztés Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelet tervezete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti És Működési Szabályzatáról Szóló 5/2013./IV.15./ önkormányzati rendelet módosításáról

1-5.) napirendi pont előterjesztője: Antal Gyuláné polgármester

6.) napirendi pont előterjesztője: Granát Bernadett jegyző

1.) Napirendi pont tárgya:

ELŐTERJESZTÉS
NAGYBÖRZSÖNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
NAGYBÖRZSÖNY TELEPÜLÉSKÉPÉNEK VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ
11/2017./XII.29./ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET TERVEZETÉRŐL

Napirendi pont előterjesztője: Antal Gyuláné polgármester

(Írásos előterjesztés jegyzőkönyvhöz csatolva!)

Antal Gyuláné polgármester:

Szóbeli előterjesztésében tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy az arculati kézikönyvhöz hasonlóan a településképi rendelet is a település teljes közigazgatási területére készül. A rendeletben meg kell határozni a jellegzetes építészeti és arculati értékeket, sajátosságokat hordozó, településkép szempontjából meghatározó területeket. A településképi rendeletben kell ezen túl megállapítani a helyi építészeti örökség védelmét (területi és egyedi védelmét), illetve ezek megszüntetését is. A helyi védelemmel érintett területet, illetve a településkép szempontjából meghatározó területet az arculati kézikönyv alapján kell meghatározni. A helyi építési szabályzatban meghatározható építési követelményeket, jogokat és kötelezettségeket a településképi rendelet nem tartalmazhat. Kéri a képviselő-testületet, hogy egyetértése esetén a rendelet tervezetet fogadja el.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi rendeletet alkotta:

Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének
11/2017./XII.29./ önkormányzati rendelete
Nagybörzsöny településképének védelméről

(A 11/2017./XII.29./ önkormányzati rendelet a jegyzőkönyv 1. sz. mellékletét képezi)

2.) Napirendi pont tárgya: **Nagybörzsöny Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) elfogadása**

Napirendi pont előterjesztője: Antal Gyuláné polgármester

Antal Gyuláné polgármester:

Szóbeli előterjesztésében kéri a képviselő-testületet, hogy Nagybörzsöny Településképi Arculati Kézikönyvét egyetértése esetén fogadja el. A kézikönyv a jogszabályban előírt partnerségi egyeztetés során illetve az előzetes tájékoztatási és a véleményezési szakaszban beérkezett vélemények figyelembevételével készült el.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
60/2017./XII.29./ sz. határozata:**

Nagybörzsöny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete **Nagybörzsöny Község Településképi Arculati Kézikönyvére vonatkozóan, a partnerségi egyeztetés során, illetve az előzetes tájékoztatási és a véleményezési szakaszban beérkezett véleményekkel kapcsolatban** - a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012./XI.8./ Korm. rendelet 43/A. § (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően

1. **úgy dönt**, hogy a beérkezett partnerségi véleményeket az azokra adott válaszok szerint és a „TERVIRATOK” című dokumentációban rögzítetteknek megfelelően elfogadja,
2. **a beérkezett véleményeket, az el nem fogadott véleményeket és azok indokolását megismerte és úgy dönt**, hogy a tervezetek módosításait a „TERVIRATOK” című dokumentációban rögzítettek szerint tudomásul veszi.
3. úgy dönt, hogy jelen határozat mellékleteként **elfogadja Nagybörzsöny Község Településképi Arculati Kézikönyvét.**

felkéri a Polgármestert, hogy **15 napon belül** gondoskodjon az elfogadott kézikönyv jogszabály szerinti közzétételéről és küldje meg az érintetteknek.

Melléklet: Nagybörzsöny Község Településképi Arculati

Kézikönyv

Határidő: 15 nap

Felelős: Polgármester

3.) Napirendi pont tárgya:	Önkormányzati ingatlan bérbeadása óvodapedagógus részére
Napirendi pont előadója:	Antal Gyuláné polgármester

Antal Gyuláné polgármester:

Szóbeli előterjesztésében javasolja a képviselő-testületnek a nyár folyamán felújított önkormányzati ingatlan bérbeadását 2018. január 1-i időponttól, határozatlan időre Szamosiné Gellén Mária óvodapedagógus részére, az Apróka Óvodában betöltött álláshelye fenntartásáig a megállapított és érvényben lévő önkormányzati ingatlan bérleti díjak alapján, mely komfortos lakás esetén 200,- Ft/m²/hó.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének

61/2017./XII.29./ sz. határozata:

Nagybörzsöny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Szamosiné Gellén Mária óvodapedagógus részére bérbe adja a Nagybörzsöny, Széchenyi u. 35/a. sz. alatti 70 m² alapterületű önkormányzati ingatlanát 2018. január 1. időponttól határozatlan időre, az Apróka Óvodában betöltött álláshelye fenntartásáig a képviselő-testület 39/2017./VIII.08./ sz. határozatában előírt 200,- Ft/m²/hó összegért.

A képviselő-testület megbízza a Polgármestert a bérleti szerződés aláírásával.

Felelős: Polgármester

4.) Napirendi pont tárgya:
Napirendi pont előadója:

Konyha vezetőjének kinevezése
Antal Gyuláné polgármester

Antal Gyuláné polgármester:

Szóbeli előterjesztésében tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy a Nagybörzsönyi Konyha vezetője – Csáki Sándorné – kinevezésének meghosszabbítása szükséges. Kéri a képviselő-testületet, hogy 2018. január 1-től egy évre kinevezését hosszabbítsa meg.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatokat hozta:

Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének

62/2017./XII.29./ sz. határozata:

Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testülete Csáki Sándornét a Nagybörzsönyi Konyha vezetőjének kinevezi 2018. január 1-től - 2018. december 31.-ig.

Felelős: Polgármester

5.) Napirendi pont tárgya:
Napirendi pont előadója:

Polgármester bejelentése
Antal Gyuláné polgármester

Antal Gyuláné polgármester:

Szóbeli előterjesztésében tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy rendelkezik a 40 éves munkaviszonnyal, ezért szeretne élni a nyugdíjazás lehetőségével. Emiatt kéri a képviselő-testülettel, hogy engedélyezze, hogy 2018. január 1-től a főállású polgármesteri tisztségét társadalmi megbízatású polgármesterként láthassa el.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatokat hozta:

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
63/2017./XII.29./ sz. határozata:

Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért azzal, hogy Antal Gyuláné főállású polgármester - nyugdíjazása miatt - tisztségét 2018. január 1.-i időponttól *társadalmi megbízatású* polgármesterként lássa el.

Felkéri a Jegyzőt a Szervezeti és Működési Szabályzat módosítására.

Felelős: Jegyző

6.) Napirendi pont tárgya:

ELŐTERJESZTÉS
NAGYBÖRZSÖNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
12/2017./XII.29./ RENDELETE
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÉS SZERVEI SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATÁRÓL SZÓLÓ
5/2013./IV.15./ ÖNKORMÁNYZATI RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL

- TERVEZET -

(Az előterjesztés írásban a jegyzőkönyvhöz csatolva!)

Előterjesztő: Granát Bernadett jegyző

Granát Bernadett jegyző:

Szóbeli kiegészítésében kéri a képviselő-testületet, hogy a rendelet tervezetét – mely az előzőekben elhangzottak alapján a főállású polgármesteri tisztségnek társadalmi megbízatású polgármesteri tisztségre történő módosítását tartalmazza - egyetértésük esetén az írásos előterjesztésben foglaltak alapján fogadja el.

Továbbá tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy szükségessé vált az 5. számú függelékben szereplő „Szakfeladatrend” aktualizálása is.

Az előterjesztéssel kapcsolatban kérdés, észrevétel nem volt.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő rendeletet alkotta:

**Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelete
a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló
5/2013./IV.15./ önkormányzati rendelet módosításáról**

(A 12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelet a jegyzőkönyv 1. sz. mellékletét képezi)

Mivel egyéb hozzászólás és javaslat nem hangzott el, a Polgármester megköszöni az ülésen való részvételt és az ülést bezárja.

Antal Gyulánc
polgármester

Granát Bernadett
jegyző

Nagybörzsöny Község Polgármesterétől
2634 Nagybörzsöny, Rákóczi u. 2.

részére

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívom Képviselőtársamat

2017. december 29-én 14,00 órai kezdettel tartandó

rendkívüli képviselő-testületi ülésre.

Az ülés helye: Önkormányzati Hivatal

Napirend:

- 1.) Előterjesztés Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének Nagybörzsöny Településképinek védelméről szóló 11/2017./XII.29./ önkormányzati rendelet tervezetéről
- 2.) Nagybörzsöny Településképi Arculati Kézikönyvének (TAK) elfogadása
- 3.) Önkormányzati ingatlan bérbeadása óvodapedagógus részére
- 4.) Konyha vezető kinevezésének meghosszabbítása
- 5.) Polgármester bejelentése
- 6.) Előterjesztés Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelet tervezete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti És Működési Szabályzatáról Szóló 5/2013./IV.15./ önkormányzati rendelet módosításáról

1-5.) napirendi pont előterjesztője: Antal Gyuláné polgármester

6.) napirendi pont előterjesztője: Granát Bernadett jegyző

Nagybörzsöny, 2017. december 21.

Tisztelettel:

Antal Gyuláné
polgármester

ELŐTERJESZTÉS
Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2017. december 29-i ülésére

Tárgy: Nagybörzső Község Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017.(XII. .) önkormányzat rendelete a Településkép Védelméről

Előterjesztő: Antal Gyuláné polgármester

Előkészítő: Granát Bernadett jegyző

Döntéshozatal módja: minősített szótöbbség

Tárgyalás módja: nyilvános ülés

Tisztelt Képviselő-testület !

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Törvény) megalkotásával az önkormányzatok több olyan feladatot kaptak, amelyek végrehajtásához a későbbiekben megalkotott kormányrendeletek szolgálnak alapul. Ezen végrehajtási szabályok a 400/2016.(XII.5.) Korm. rendeletben kerültek megfogalmazásra.

A Törvény felhatalmazta az önkormányzatok képviselő-testületét, hogy a településképi rendeletben állapítsák meg

- a településképi követelményeket (amelyek lehetnek területi építészeti, egyedi építészeti és a reklámhordozókra, reklámberendezésekre, cégérekre és reklámhordozásra alkalmas egyéb műszaki berendezésre, továbbá az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó követelmények),
- az önkormányzati támogatási és ösztönző rendszer részletes tartalmát,
- a településképi véleményezési, a településképi bejelentési és a településképi kötelezési eljárásra vonatkozó részletes szabályokat,
- azon – jogszabályban építésügyi hatósági engedélyhez kötött – építési tevékenységek körét, amelyek megkezdését településképi véleményezési eljáráshoz köti,
- azon – jogszabályban építésügyi hatósági engedélyhez és az egyszerű bejelentéshez nem kötött – építési tevékenységek, rendeltetésváltoztatások és reklámelhelyezések körét, amelyek megkezdését településképi bejelentési eljáráshoz köti,
- a településképi kötelezettség megszegése és végrehajtása esetén alkalmazható bírság esetköreit, a törvény keretei közötti mértékét, kiszabásának és behajtásának módját,
- a reklámhordozó és reklám elhelyezésére vonatkozó tilalmak és korlátozások alól a törvény által megengedett eltéréseket,
- a helyi önkormányzat illetékességi területén létesíthető reklámhordozók számát, megjelenésük különös formai (műszaki) követelményeit.

A Miniszterelnökség és a Lechner Tudásközpont által üzemeltetett egyeztető felületre a rendelet tervezetét és az arculati kézikönyv tervezete feltöltésre került. A véleményezőknek 21 nap állt rendelkezésükre véleményük megküldésére.

A véleményező hatóságok a feltöltött anyagot a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. Kormányrendelet 43/A § (6) bekezdése alapján véleményezték

1. Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján, mint a fenti jogszabály előkészítője az alábbi előzetes hatásvizsgálatot végeztem el a szabályozás várható következményeiről, melyről most tájékoztatom a képviselő-testületet.

A tervezett jogszabály hatásai:

a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás:

- társadalmi hatása: a rendelet megalkotásával az állampolgárok azt érzékelik, hogy az önkormányzat a magasabb rendű jogszabályok előírásai szerint eleget tesz rendeletalkotási kötelezettségének, jogkövető magatartást folytat.
- gazdasági hatása: nincs
- költségvetési hatása: nincs

b) környezeti és egészségi következmények:

- nincsenek,

c) adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

- nincsenek.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

- a rendelet megváltoztatása kötelező, a magasabb rendű jogszabályok előírásai szerint

A jogszabály alkalmazásához szükséges feltételek:

a személyi feltétel: rendelkezésre áll.

szervezeti feltétel: rendelkezésre áll.

tárgyi feltétel: rendelkezésre áll.

pénzügyi feltétel: rendelkezésre áll.

A rendeletnek nincs európai uniós joggal kapcsolatos összehangolási és egyeztetési vonatkozása.

A településképi rendelet hatályba lépésével a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) településképi előírásai nem alkalmazhatók, a szükséges módosításokat HÉSZ-re vonatkozó külön eljárási szabályok alapján a későbbiekben végre kell hajtani.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megvitatását követően, az előterjesztésben foglaltaknak megfelelően döntsön a településképről szóló rendelet megalkotásáról.

Nagybörzsöny, 2017. december 27.

Antal Gyuláné sk
polgármester

**NAGYBÖRZSÖNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
11/2017. (XII. .) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE
A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMEÉRŐL**

TERVEZET

2017. december hó

**Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
11/2017. (XII.) önkormányzati rendelete
a településkép védelméről**

T E R V E Z E T

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdés a)-h) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva,

a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/A. § (6) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Pest Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész, Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, Ministerelnökség Kulturális Örökségvédelemért és Kiemelt Kulturális Beruházásokért Felelős Államtitkárság, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága és a partnerségi egyeztetés szabályai szerinti „partnerek” véleményének kikérésével az alábbi rendeletet alkotja:

**I. FEJEZET
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK**

1. A rendelet célja, hatálya és alkalmazása

1. §

- (1) Nagybörzsöny Község Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) a településkép védelméről szóló rendelete (a továbbiakban: e rendelet) célja Nagybörzsöny község történelme szempontjából meghatározó épített örökségének, sajátos településképének társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és alakítása
 - a) a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelmének (a továbbiakban: helyi védelem) meghatározásával, a védetté nyilvánítás, a védelem megszüntetése szabályozásával,
 - b) a településképi szempontból meghatározó területek meghatározásával,
 - c) a településképi követelmények meghatározásával,
 - d) a településkép-érvényesítési eszközök részletszabályozásával.
- (2) A helyi védelem célja Nagybörzsöny településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző építészeti öröksége kiemelkedő értékű elemeinek védelme, jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása. A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a közös nemzeti kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.
- (3) E rendelet területi hatálya Nagybörzsöny község teljes közigazgatási területére terjed ki.
- (4) E rendelet előírásait Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: Önkormányzat Képviselő-testülete) által elfogadott településrendezési eszközökkel együtt kell alkalmazni.
- (5) E rendelet mellékletei az alábbiak:
 - a) 1. melléklet: Helyi területi védelem alatt álló terület
 - 1.1. Helyi területi védelem alatt álló terület lehatárolása
 - 1.2. Helyi területi védelem alatt álló terület térképi ábrázolása
 - b) 2. melléklet: Helyi egyedi védelem alatt álló értékek jegyzéke
 - c) 3. melléklet: Településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolása
 - 3.1. Településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolása (Beépítetlen jellegű területek)
 - 3.2. Településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolása

(Beépített jellegű területek)

- (6) E rendelet függelékei (tájékoztató jelleggel) az alábbiak:
- a) 1. függelék: Országos jelentőségű védett művi értékek
 - 1.1. Műemlékek, műemléki környezetek jegyzéke
 - 1.2. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzéke
 - b) 2. függelék: Helyi egyedi védelemre méltó értékek jegyzéke
 - c) 3. függelék: Európai és országos jelentőségű védett természeti értékek
 - 3.1. NATURA 2000 területek
 - 3.2. Nemzeti park területe
 - 3.3. Országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezete
 - d) 4. függelék: Tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke
 - e) 5. függelék: A helyi egyedi védelem alatt álló értékre vonatkozó értékvizsgálati adatlap részletes tartalmi követelményei

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *Áttört kerítés*: olyan kerítés, amelynél a tömör felületek aránya a kerítés teljes felületének 50%-át nem haladja meg;
2. *Cégtábla*: vállalkozás azonosítására, általában nevének, címének, elérhetőségének, tevékenységének, esetleg nyitva tartásának közlésére szolgáló, a vállalkozás székhelyének, telephelyének bejáratánál, a homlokzat síkjában vagy kerítésen elhelyezett tábla;
3. *Címtábla*: jellemzően intézmények, költségvetési szervek, alapítványok, egyesületek, egyéb társadalmi szervek, egyházak nevére, címére, elérhetőségére, tevékenységére vonatkozó információkat tartalmazó, a homlokzat síkjában, kerítésen, vagy önállóan elhelyezett tábla;
4. *Építészeti érték*: az épített környezet minden olyan tárgyi és szellemi (építészettörténeti, építőművészeti, műszaki-tudományos) építészeti minőséggel rendelkező alkotásokban megjelenő értéke, amelyben a mindenkori társadalom – ezen belül a helyi közösségek – identitása és alkotóképessége fejeződik ki (az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2. § 32. pontja szerinti fogalom);
5. *Építészeti örökség*: az épített környezet maradandó építészeti értéket is képviselő elemeinek (építmény, épületgyűttes, táj- és kertépítészeti alkotás) összessége – annak minden beépített alkotórészével, tartozékával és berendezésével együtt (az Étv. 2. § 33. pontja szerinti fogalom);
6. *Helyi egyedi védettségű építmények*: azok az épületek, épületrészek, építmények, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi létesítmények, amelyek az épített örökség kiemelkedő értékű elemei, építészeti, településtörténeti, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari szempontból, illetve a hagyományos településkép megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk tartozó kiegészítő külső és belső díszítőelemeket, a használat módját, és amelyeket az Önkormányzat Képviselő-testülete e rendeletében védelem alá helyezett;
7. *Helyi védettségű építészeti örökség károsodása*: minden olyan beavatkozás, ami a védett építészeti érték teljes vagy részleges megsemmisülését, építészeti karakterének részleges vagy teljes előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenését eredményezi;
8. *Jókarbantartás*: a meglévő építmény, építményrész kármegelőzésére, kárelhárítására, karbantartására, helyreállítására, felújítására, javítására, rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmassá tételére, illetve ennek és üzembiztonságának megtartására irányuló építési-szerelési munka;
9. *Településkarakter*: az épített és a természeti környezet településképi jellemzőinek összessége, így a természeti környezet, a település megjelenése a tájban, a településszerkezet, a jellegzetes épülettípus, a tömegformálás, a homlokzati kialakítás, az anyaghasználat és növényzet;
10. *Utcaképi védelem*: az utcaszakaszok mentén történetileg kialakult beépítési mód, az épületek jellegzetes építészeti arculatának, tömegformálásának, közterületre néző és közterületről látható homlokzatkialakításának, anyag- és színhasználatának megőrzését jelenti.

II. FEJEZET HELYI VÉDELEM

3. A helyi védelem feladata

3. §

- (1) A helyi védelem feladata
 - a) a védelmet igénylő értékes tájképi megjelenés, településszerkezet, utcaképek, épületek és részletek, építmények, egyéb karakterelemek, növény-együttesek, együttesen a védelmet igénylő építészeti örökség körének
 - aa) meghatározása, dokumentálása,
 - ab) védetté nyilvánítása,
 - ac) nyilvántartása,
 - ad) megőrzése és
 - ae) a lakossággal történő megismertetése;
 - b) a helyi védettségű építészeti örökség károsodásának megelőzése, elhárítása, illetve a bekövetkezett károsodás csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése.
- (2) Az (1) bekezdésben felsorolt feladatok megvalósítása érdekében az Önkormányzat Képviselő-testülete e rendeletével a védelmet igénylő építészeti örökség elemeit helyi védelem alá helyezi.

4. A helyi védelem fajtái

4. §

- (1) Helyi területi védelemben részesül Nagybörzsöny azon része, amelynek történetileg kialakult, jellegzetes
 - a) településszerkezete,
 - b) telekstruktúrája, beépítési módja,
 - c) utca- és térhálózata, utcavonal-vezetése,
 - d) utcaképe, vagy utcakép részlete,
 - e) település- és tájkarakter elemei,
 - f) a tájjal való kapcsolatamegőrzésre, értékővő fenntartásra és fejlesztésre érdemes.
- (2) Az Önkormányzat Képviselő-testülete helyi területi védelem alá helyezi e rendelet 1. mellékletében meghatározott területet.
- (3) Helyi egyedi védelemben részesül a település jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatát, településkarakterét meghatározó helyi egyedi örökségi eleme. A védelem
 - a) építmény egészére, építményrészletre,
 - b) alkalmazott anyaghasználatra,
 - c) tömegformálásra,
 - d) homlokzati kialakításra,
 - e) táj- és kertépítészeti alkotásra,
 - f) egyedi tájértékre, növényzetre,
 - g) szoborra, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra, valamint
 - h) az a)-g) pontokhoz kapcsolódóan az érintett földrészlet, telek egészére vagy részére terjedhet ki.
- (4) Az Önkormányzat Képviselő-testülete a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével helyi egyedi védelem alá helyezi e rendelet 2. mellékletében meghatározott értékeket, ingatlanokat.

5. A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszüntetésének szabályai

5. §

- (1) A helyi védelem alá helyezésre vagy annak megszüntetésére bármely természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet – Nagybörzsöny Község

polgármesteréhez (a továbbiakban: polgármester) írásban benyújtott – kezdeményezése alapján kerülhet sor. A kezdeményezésre településrendezési eszköz is javaslatot tehet.

- (2) A helyi védelem alá helyezésre vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a védelemre javasolt érték megnevezését, egyedi védelem esetén címét, helyrajzszámát, területi védelem esetén a terület lehatárolását a helyrajzszámok megjelölésével,
 - b) a védelem jellegével kapcsolatos javaslatot és
 - c) a védelemmel kapcsolatos javaslat rövid indokolását,
 - d) a védelemre javasolt érték rövid ismertetését, fényképfelvételt,
 - e) a kezdeményező nevét, megnevezését, lakcímét, székhelyét, értesítési címét és az értesítés formáját.
- (3) A helyi védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a védett érték megnevezését, egyedi védelem esetén címét, helyrajzszámát, területi védelem esetén a terület lehatárolását a helyrajzszámok megjelölésével,
 - b) a védelem törlésével kapcsolatos javaslat rövid indokolását, az aktuális állapotot bemutató fényképfelvételt,
 - c) a kezdeményező nevét, megnevezését, lakcímét, székhelyét, értesítési címét és az értesítés formáját.
- (4) Amennyiben a kezdeményezés hiánypótlásra szorul, és azt a polgármester erre vonatkozó felhívása ellenére a kezdeményező tizenöt napon belül nem teljesíti, a javaslatot a polgármester érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

6. §

- (1) A helyi védelem alá helyezési, vagy megszüntetési eljárásban érintetteknek kell tekinteni:
 - a) a javaslattal érintett földrészlet, ingatlan, ingatlanok tulajdonosait,
 - b) műalkotás esetén az élő alkotót, vagy a szerzői jog jogosultját,
 - c) a kezdeményezőt,
 - d) az illetékes építésügyi hatóságot.
- (2) A helyi védelem alá helyezés vagy annak megszüntetése iránti eljárás megindításáról Nagybörzsöny község honlapján (a továbbiakban: honlap) tizenöt napon belül tájékoztatást kell közzétenni, továbbá írásban értesíteni kell az (1) bekezdésben meghatározott érdekelteket.
- (3) Az ingatlan használójának értesítése a tulajdonos útján történik.
- (4) A kezdeményezéssel kapcsolatban az érdekeltek az értesítés átvételét követő tizenöt napon belül írásban észrevételt tehetnek.

7.§

- (1) A helyi védelem alá helyezést, vagy a védelem megszüntetését az Önkormányzat Képviselő-testülete e rendelet módosítása keretében rendeli el.
- (2) A kezdeményezésben meghatározott érték helyi védelmére akkor kerülhet sor, ha
 - a) az értékvizsgálat és értékvizsgálati adatlap alapján igazolást nyert, hogy az érték a település örökségének kiemelkedő, jellegzetes eleme, és
 - b) nem áll országos védelem alatt.
- (3) A helyi védelem megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha
 - a) a védett érték megsemmisült, vagy
 - b) a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elvesztette, vagy
 - c) életveszély elhárítása szükséges.
- (4) A helyi védelem alá helyezésről és a védelem megszüntetéséről írásban értesíteni kell a 6. § (1) bekezdésben meghatározott érdekelteket, és a döntésről tájékoztatást kell közzétenni a honlapon a döntés napját követő tizenöt napon belül.
- (5) A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszüntetésének tárgykörét az Önkormányzat Képviselő-testülete kezdeményezéstől függetlenül évente egy alkalommal áttekinti.

8.§

- (1) A helyi védelem alá helyezett értéket egységes megjelenésű táblával meg kell jelölni. A táblán fel kell tüntetni a védelem tárgyának megnevezését és a következő szöveget: Nagybörzsöny Község Önkormányzata helyi védett értéke (évszám).

- (2) A tábla elkészítetéséről, elhelyezéséről, esetlegesen pótlásáról a polgármester gondoskodik. A tábla elhelyezését az érintett ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.
- (3) A helyi védettség tényét közlő táblán kívül az Önkormányzat elhelyezhet egyéb, a védettséggel összefüggő tény, adatot közlő táblát is.

6. A helyi egyedi védettséggel összefüggő korlátozások, kötelezettségek

9. §

- (1) A védett érték jókarbantartása, állapotának megóvása a tulajdonos kötelezettsége.
- (2) A védett érték megfelelő fenntartását és megőrzését elsősorban az eredeti rendeltetésnek megfelelő használattal kell biztosítani.
- (3) A használat a helyi védett építmények történeti, építészeti értékeit nem veszélyeztetheti.
- (4) A helyi védelem alatt álló értéket nem veszélyeztetheti, településképi vagy műszaki szempontból károsan nem befolyásolhatja az adott értéken vagy közvetlen környezetében végzett építési tevékenység, területhasználat.
- (5) A helyi védelem alatt álló értéken végzett építési tevékenység során a védett elem karaktere, a védelmet megalapozó jellemző vonásai megőrizendők.
- (6) A helyi védettség nem zárja ki az érintett építmény korszerűsítését, belső átalakítását, esetlegesen bővítését vagy részleges bontását, amennyiben a védettség alapját képező elemei, értékei nem károsodnak, illetve az eredeti állapot helyreállítása ezt megköveteli.
- (7) Helyi egyedi védelem alatt álló építmény, építményrész a következő (8) bekezdésben meghatározottak kivételével nem bontható el.
- (8) Helyi egyedi védelem alatt álló építmény részlegesen elbontható, amennyiben
 - a) a bontani kívánt építményrész az értékvizsgálat alapján építészeti értéket nem hordoz,
 - b) a bontás az építmény eredeti rendeltetésének megfelelő használata, vagy az eredeti állapot helyreállítása érdekében történik, és a védelem alá helyezést megalapozó érték nem sérül.

7. A helyi védelem alatt álló értékek nyilvántartása

10. §

- (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről nyilvántartást kell vezetni, amelybe bárki betekinhet.
- (2) A nyilvántartás kötelezően tartalmazza:
 - a) a védett érték megnevezését,
 - b) a védett érték védelmi nyilvántartási számát,
 - c) a védett érték azonosító adatait (datálás, stílus, alkotó),
 - d) a védelem típusát,
 - e) a védett érték helymeghatározásának adatait, területi védelem esetén a védett terület lehatárolását, (helyrajzszám, utca, házszám, helyszínrajz) és
 - f) a védelem rövid indokolását az értékvizsgálat alapján,
 - g) az értékvédelmi adatlapot.
- (3) A nyilvántartás naprakész vezetéséről az Önkormányzat jegyzője gondoskodik.

III. FEJEZET

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

8. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

11. §

- (1) Az Önkormányzat Képviselő-testülete a hagyományos tájhasználat, a jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculat, a településkarakter alapján a településképi szempontból meghatározó területként az alábbiakat jelöli ki:
 - a) történeti településközpont,
 - b) történeti lakóterület,
 - c) halmazos hegylábi lakóterület,

- d) pincesor,
 - e) átalakuló, új településrész,
 - f) beépítetlen jellegű terület – mezőgazdasági és erdőterület,
 - g) a településkép védelme szempontjából kiemelt területek.
- (2) A településképi szempontból meghatározó területek magukban foglalnak országos védelem alatt álló műemlékeket, műemléki környezeteket, nyilvántartott régészeti lelőhelyeket, helyi védelem alatt álló értékeket, országos és európai jelentőségű táj- és természetvédelmi területeket is.
- (3) A műemlékek, műemléki környezetek és a nyilvántartott régészeti lelőhelyek vonatkozásában e rendelet előírásait a kulturális örökségvédelmi törvény és kapcsolódó jogszabályai előírásaival együtt kell alkalmazni.
- (4) A táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek vonatkozásában e rendelet előírásait a természetvédelmi törvény és kapcsolódó jogszabályai előírásaival együtt kell alkalmazni.
- (5) A településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolását e rendelet 3. melléklete tartalmazza.
- (6) A településkép védelme szempontjából kiemelt területeknek minősülnek:
- a) a műemlékek telkei és a műemléki környezetek területe,
 - b) a nyilvántartott régészeti lelőhelyek területe,
 - c) a helyi jelentőségű védett értékek területe,
 - d) a NATURA 2000 területek,
 - e) a nemzeti park területe (Duna-Ipoly Nemzeti Park),
 - f) az országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetének területe,
 - g) a tájképvédelmi terület.

IV. FEJEZET TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

9. Építmények anyaghasználatára vonatkozó általános egyedi építészeti követelmények

12. §

A település teljes közigazgatási területén az építmények anyaghasználatára vonatkozóan:

- a) a homlokzatképzésnél nem alkalmazhatók az alábbiak:
 - aa) élénk, kontrasztos színű anyagok – kivéve a fehér – használata,
 - ab) gazdasági terület kivételével a település történelmi, hagyományos anyaghasználatától idegen (pl. fém, műanyag) anyagok használata,
 - ac) túlzottan eltérő és sokféle agyag azonos felületen való használata;
- b) a tetőszerkezet héjalásánál nem alkalmazhatók az alábbi anyagok:
 - ba) pala, hullámpala (kivéve természetes pala),
 - bb) rozsdásodó bádóg,
 - bc) műanyag,
 - bd) bitumenes zsindely, bitumenes szigetelőlemez,
 - be) egy tetőzeten különböző színű és eltérő anyagok;
- c) a homlokzati nyílászáróknál nem alkalmazhatók az alábbiak:
 - ca) egymással nem harmonizáló anyagok használata,
 - cb) igénytelen, tobzódó formai kialakítású elemek;
- d) a kültéri világításnál nem alkalmazhatók az alábbiak:
 - da) hideg fehér, 500 nanométernél rövidebb hullámhosszúságú fényű, 3000K feletti színhőmérsékletű világítás,
 - db) gyalogosok, járművezetők szemébe, az épületek ablakai felé, vagy az égboltra irányított fény,
 - dc) egyenetlen, magas intenzitású világítás,
 - dd) felfelé irányuló, talajszintbe épített fényvetők,
 - de) a tényleges használat idejéhez nem igazodó kültéri világítás, így a közvilágítás éjfél utáni fényerőcsökkentés hiánya, valamint a nem közcélú világítás bekapcsolva tartása.

**10. A helyi területi védelemmel érintett területre és
a településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó
közös területi építészeti követelmények**

13. §

- (1) E rendelet 4. § (2) bekezdésében és a 11. § (1) bekezdés a)-e) pontjaiban meghatározott területeken a közös területi építészeti követelmények az alábbiak.
- (2) A településképet meghatározó beépítés telepítési módjára vonatkozó követelmények:
 - a) A településképet meghatározó beépítés telepítési módja a hagyományosan kialakult oldalhatáron álló, utcavonalas, vagy minimális mélységű előkertes beépítés.
 - b) Az a) pont szerinti, történetileg, hagyományosan kialakult beépítési módot és az utcánként jellemző utca felőli építési vonalat meg kell őrizni.
 - c) Az építmények telepítésénél a természetes terepfelületre való illesztést kell alkalmazni, támfalak, rézsűk kialakítása helyett.
- (3) A településképet meghatározó beépítés jellemző szintszáma: földszint, földszint és tetőszint, a többszintes tetőtér kizárásával. Meghatározó területenként a hagyományos beépítésre jellemző legnagyobb beépítési magasság nem haladható meg.
- (4) A településképet meghatározó kerti építményekre, műtárgyakra vonatkozó követelmények:
 - a) Azok a kerti építmények, műtárgyak, amelyek a közterületről láthatóak, illetve amelyekre rálátás nyílik a magasabban fekvő területi elhelyezkedésük miatt, a településképi elemek, ezért esztétikus kialakításukat kell biztosítani.
 - b) Létesítésükkor a természetes anyaghasználatot kell biztosítani.
- (5) A településképet meghatározó kerítéskialakításra vonatkozó követelmények:
 - a) Településképet meghatározó kerítésnek számít az utcafronti kerítés, valamint az oldal- és hátsó telekhatáron álló kerítés közül az, amelyikre közterületről rálátás nyílik.
 - b) A településképet meghatározó kerítést
 - ba) áttört formában,
 - bb) terméskő (oszlop, lábazat anyagaként), fa (léc, deszka), fém (pálcázat), sövénynövények alkalmazásával,
 - bc) az épülettel összhangban álló anyag- és színhasználat alkalmazásával kell kialakítani.
- (6) Közterület alakítási terv készítésére kijelölt terület a történeti településközpontban a Hunyadi tér közterülete.

**11. A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó
közös egyedi építészeti követelmények**

14. §

- (1) E rendelet 11. § (1) bekezdés a)-e) pontjaiban meghatározott területeken a településképhez való illeszkedés biztosítása, a településképi védelme érdekében a közös egyedi építészeti követelmények az alábbiak.
- (2) Építési tevékenységgel érintett építmény anyaghasználatára vonatkozó követelmények:
 - a) Építőanyagként elsősorban a hagyományos, eredetileg használt (építéskori) anyag,
 - b) az előző pontban meghatározottól eltérő anyag esetében azzal harmonikus egységben lévő, természetes (pl. terméskő, tégl, fa, cserép), minőséget képviselő, időtálló anyagok, valamint
 - c) a környezetükkel harmonizáló anyagok használata megengedett.
- (3) Építési tevékenységgel érintett épület tömegformálására vonatkozó követelmények:
 - a) Az épület szélességi és hosszanti méretének hagyományosan kialakult arányától, az alapterület és térfogat hagyományos arányától való eltérés nem megengedett.
 - b) Az épület bővítése (igény esetén) a hátsókert irányába, illetve az utcai homlokzattól legalább 7 m-rel hátrahúzott merőleges udvari épületszárny létesítésével megengedett.

- c) Az utcafronti épületszélesség és az oldalkert szélesség utcaképre jellemző, hagyományos arányától való eltérés nem megengedett.
 - d) A szomszédos épületekkel nem harmonizáló utcafronti homlokzati arány kialakítása nem megengedett.
 - e) A szomszédos, illetve az utcaképet meghatározó épületek épület- és gerincmagasságához nem illeszkedő kialakítás nem megengedett.
 - f) Az épület tetőzetének kialakítása, vagy alakítása során a hagyományos magastető (40–45° közötti hajlásszöggel) kialakítási módtól való eltérés nem megengedett.
 - g) A tetőforma kialakítása, vagy alakítása során a hagyományos nyeregtető, illetve annak oromfalas és kontyolt (teljes- vagy csonkakontyolt: felülsapott, alulcsapott) alváltozatai alkalmazásától való eltérés nem megengedett. A nyeregtető középtengelyesen szimmetrikus kialakításától való eltérés, fél nyeregtető kialakítása nem megengedett. A tetőgerinc hagyományos irányának – amely a telek homlokvonalához képest merőleges az utcafronton egytraktusos épület esetében, párhuzamos a két-, vagy többtraktusos épület esetében – kialakításától való eltérés nem megengedett.
 - h) Tetőtérbeépítés esetén tetőablak kialakítása a tetősíkban elhelyezve, vagy az udvari homlokzaton a hagyományos szénabedobó mintájára megengedett.
- (4) Építési tevékenységgel érintett épület településkaraktert befolyásoló homlokzatkialakítására vonatkozó követelmények:
- a) A lakóépületek hagyományos utcai homlokzatának kialakítására jellemző a kifutó oldaltornác, illetve az oldaltornácot lezáró bejárati ajtó és a két téglalap alakú, többszűrésű ablak alkotta nyílásrend, az oromfalas kialakítás, esetleg vakolat-tagolással, díszítéssel, kicsiny padlásnyílással. Ezen jegyeket még hordozó homlokzatkialakítás esetében, az ezektől való eltérés nem megengedett.
 - b) Tetőtérbeépítés esetén az utcai oromfalon ajtónyílás, loggia, erkély létesítése, kontyolt tetőfelületen tetőablak kialakítása nem megengedett.
 - c) Az utcai homlokzat nyílászáróinak cseréje esetén az eredeti anyaghasználattól, nyílásrendtől és aránytól való eltérés nem megengedett.
 - d) Utcáfronti homlokzaton gépjárműtároló bejáratának kialakítása nem megengedett.
 - e) A lakóépületek hagyományos udvari homlokzatán jellemző az oszlopos, mellvédés, vagy anélküli, nyitott oldaltornác kialakítása. Az oldaltornác megszüntetése, zárt térré alakítása, eredeti tagoltságának megváltoztatása nem megengedett.
 - f) Épületek közterületről látható homlokzatai anyag- és színhasználatánál a fehér, vagy valamely halvány földszínű (világossárga, bézs stb.) vakolat, a terméskő lábazat, a deszkázott oromfal, a pikkelyes, cserép fedésű tetőzet kialakítása megengedett.
 - g) Közterületről látható homlokzaton, tetőzetén szerelt műszaki eszközök, antenna, antennatartó szerkezet, klímaberendezés, szellőző, szerelt égéstermék-elvezető, szabadon szerelt vezeték elhelyezése nem megengedett.
 - h) Napenergia-kollektor és napelem elhelyezése az utcai homlokzat kivételével, az épület architektúrájához illeszkedő kialakítással megengedett.
 - i) Tájékoztató, cég- és címtábla elhelyezése csak az eredeti homlokzatkarakter érvényesülése mellett megengedett.
- (5) Építési tevékenységgel érintett telken (közterületen, magánterületen) a zöldfelületek településképet befolyásoló kialakítási módjára vonatkozó követelmények:
- a) A fás szárú növényfajok telepítésénél a termőhelyi adottságoknak megfelelő, honos, a településen jellemző, magas haszon (gyümölcsfák), vagy díszítő értékkel bíró növényfajok telepítése megengedett.
 - b) Allergizáló és invazív növényfajok telepítése nem megengedett.
 - c) Fásor esetében a pótlás azonos fajú egyedekkel megengedett.
 - d) Zöldfelületen burkolt terület kialakítása csak a használathoz szükséges minimális mértékben megengedett. Burkolat kialakítása természetes, vagy azt a hatást keltő anyag használatával megengedett (kő, bazalt, gránit, gránitüzalék, égetett agyag).

12. A Pincesor településképi szempontból meghatározó területre vonatkozó kiegészítő építészeti követelmények

15. §

- (1) E rendelet 11. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott területen e rendelet 13. § és 14. § előírásait az alábbi kiegészítő előírásokkal együtt kell alkalmazni.
- (2) A Pincesor területén a hagyományosan kialakult állapotnak megfelelően, jellemzően közterületi tömbtelken lévő úszótelkeken egy, vagy több egységet magában foglaló, mezőgazdasági célú, illetve ideiglenes, üdülési – pihenési célú tartózkodásra alkalmas, szabadonálló pinceházak, présházak, (zártosorú) pincesorok és terepszint alatti, a szőlőműveléshez szükséges, illetve mezőgazdasági termények tárolására alkalmas, kiterjedt hálózatot alkotó lyukpincék találhatóak. Az épületek halmazosan, többnyire a terepszintet követve, illetve a földalatti pincerendszerhez illeszkedve helyezkednek el. A fent leírt telekszerkezet, beépítési mód, a beépítés telepítési módja, a pinceházak, pincesorok egységes építészeti jegyei a terület egyedi karakterét adva jelentős értéket képviselnek, ezért megőrzésük kötelező.
- (3) A Pincesor épületei, építményei közötti területek átjárhatóságát, közterület jellegét és természetközeli állapotát biztosítani kell.
- (4) A köz- és magánterületek hagyományos használatától való eltérés során keletkezett, jelenleg megtűrt állapotként kezelendő kerítések áttört formájú, fa, és/vagy sövénynövény anyaghasználatú kialakításától való eltérés nem megengedett.
- (5) Korábban lebontott, megsemmisült, vagy romos pinceház helyén történő új épület létesítése során annak anyaghasználata, befoglaló alaprajzi mérete, épület- és gerincmagassága, tetőformája, jellemző homlokzati kialakítása meg kell, hogy egyezzen az eredeti pinceépületével, amennyiben az eredeti épületről nem állnak rendelkezésre adatok, akkor az új épületnek a szomszédos pinceépületekhez kell illeszkednie.
- (6) A Pincesor egységes kialakítású épületeinek meghatározó helyi jellegzetességei a kis léptékű tömeg, a fehér, vakolt, illetve vakolatlan terméskő falazatok, a 35–45°-os hajlásszögű, egyszerű nyeregretetős tetőforma cserépfedéssel, a deszkázott, vagy vakolt falazott oromfalas kialakítás, a kisméretű homlokzati nyílások, fa nyílászárók. A Pincesor területén megengedett építési tevékenységek során a fent leírt építészeti karakterjegyeiktől való eltérés nem megengedett.
- (7) A közterületi zöldfelületek füvesített kialakítása megengedett (az eredeti állapotnak megfelelően), a fásítás nem megengedett.
- (8) A pinceépületek bejárata előtti kisebb területek és a fontosabb közlekedési vonalak esetleges burkolása legfeljebb 50 %-os burkolati fedettséggel és természetes kő, egyéb kőzet, vagy téglá alkalmazásával megengedett.

13. A helyi egyedi védelemmel érintett értékekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

16. §

- (1) E rendelet 4. § (4) bekezdésében meghatározott és a 2. mellékletében felsorolt helyi egyedi védelemmel érintett értékekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények az alábbiak.
- (2) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló épület, objektum anyaghasználatként az eredeti (építéskori) építőanyag, vagy, ha az már nem elérhető, az azzal azonos és azzal harmonikus egységben lévő anyagok használata kötelező.
- (3) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló épület tömegformálására vonatkozó követelmények:
 - a) Az épület tömegét az eredeti állapotának megfelelő formában és méretben kell megtartani.
 - b) Abban az esetben, ha a védelem nem terjed ki az épület egészére, illetve kifejezetten a tömegformálásra, igény esetén az épület bővítése megengedett e rendelet 14. § (3) b) pontja szerint, a védettség alapját képező elemek, értékek megtartásának biztosítása mellett.
 - c) Az épület tetőzetének kialakítási módját, tetőformáját, illetve annak alváltozatát, a tetőgerinc irányát, a tetőgerinc magasságát, a tetősík egységességét az eredeti állapotnak megfelelően kell megtartani.
 - d) Az épület tetőterének beépítése csak az eredeti tetőforma, tetőhajlásszög, gerincmagasság megtartása mellett, tetősíkban elhelyezett ablakok alkalmazásával megengedett.

- (4) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló épület homlokzatkialakítására vonatkozó követelmények:
- Az épület utcai és udvari homlokzatának kialakítására jellemző eredeti karakterjegyeket, a nyílásrendet és a nyílások arányát, a díszítést, tagozatokat, a színezést meg kell őrizni.
 - A kiemelt karakterjegynek számító, a lakóházak utcai homlokzatán elhelyezett „halottasajtó” védett építészeti elem. Megőrzése kötelező, korábbi átalakítás esetén az eredeti állapot helyreállítandó.
 - Tetőtérbeépítés esetén az utcai oromfalon ajtónyílás, loggia, erkély létesítése, kontyolt tetőfelületen tetőablak kialakítása nem megengedett.
 - Épület utcai és udvari homlokzatának eredeti nyílászáróit javítani kell, csere szükségessége esetén az eredeti nyílásrend, arány és forma, valamint az anyaghasználat megőrzése kötelező.
 - A lakóépületek hagyományos udvari homlokzatán jellemző oszlopos, mellvédes, vagy anélküli nyitott oldaltornác – az utcai homlokzaton bejárati ajtóval – kialakítása megtartandó, az oldaltornác zárt térré alakítása, eredeti tagoltságának megváltoztatása nem megengedett.
 - Közterületre néző és közterületről látható homlokzaton, tetőzeten szerelt műszaki eszközök, antenna, antennatartó szerkezet, klímaberendezés, szellőző, szerelt égéstermék-elvezető, szabadon szerelt vezeték elhelyezése nem megengedett.
 - Napenergia-kollektor és napelem az utcai homlokzat kivételével, az épület architektúrájához illeszkedő kialakítással elhelyezhető, olyan módon, hogy a védelem alapját képező értékek érvényesülését ne akadályozza.
- (5) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló érték telkén (közterületen, magánterületen) a zöldfelületek településképet befolyásoló kialakítási módjára vonatkozó követelmények:
- A fás szárú növényfajok telepítésénél a termőhelyi adottságoknak megfelelő, honos, illetve a településen jellemző, magas haszon (gyümölcsfák), vagy díszítő értékkel bíró növényfajok telepítése megengedett.
 - Allergizáló és invazív növényfajok telepítése nem megengedett.
 - A meglévő értékes növényzetet meg kell tartani.
 - Az épületek közterületről látható homlokzatát teljesen eltakaró növények telepítése nem megengedett.
 - Zöldfelületen burkolt felület kialakítása csak a használathoz szükséges minimális mértékben megengedett. Burkolat kialakítása természetes, vagy azt a hatást keltő anyag használatával megengedett (kő, bazalt, gránit, gránitzúzalék, égetett agyag).
- (6) Helyi egyedi védelem alatt álló épületek esetében a hőszigetelést és egyéb technikai fejlesztéseket csak úgy lehet megvalósítani, hogy a közterületről látható homlokzati részekben és a tetőzeten külső beavatkozás nyoma ne látszódjon.

14. Beépítetlen jellegű településképi szempontból meghatározó területre vonatkozó építészeti követelmények

17. §

- E rendelet 11. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott beépítetlen jellegű településképi szempontból meghatározó terület a közigazgatási terület mezőgazdasági és erdőterületei, melyek jelentős része természetvédelmi kijelölés alatt áll.
- Az (1) bekezdés szerinti területeken épített elemek elhelyezésénél elsődlegesen a táj- és természetvédelmi érdekek érvényesülésének és a tájbaillesztés, a sziluettvédelem, a hagyományos tájhasználat követelményének való megfelelés szempontjait kell figyelembe venni.
- Természeti területen épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények és berendezések elhelyezését, méretét, formáját és funkcióját (amennyiben arról külön kezelési és fenntartási útmutató nem rendelkezik) egyedileg úgy kell meghatározni, hogy a természeti értékek megóvása mellett egyben a táj jellegéhez is igazodjon.
- Mezőgazdasági és erdőterületen épületek – a helyi építési szabályzat szerint megengedett létesítés esetén – kialakítása a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően, tájba illő módon, magastető alkalmazásával, természetes építőanyagok (pl. terméskő, téglá, fa, cserép) és természetközeli színek használatával megengedett.

- (5) A táj- és természetvédelmi, ökoturisztikai, gazdálkodási szempontból indokolt egyéb építmények (kerítés, kilátó, magasles, vadetető), valamint egyes kerti építmények (erdei pad, asztal, játszószer, esőbeálló, tájékoztató tábla) kialakításánál az anyagszerű, letisztult formavilág, a természetközeli színvilág alkalmazása, a természetes, helyi anyagok – kiemelten a fa – felhasználása, az alacsony fenntartási igényű, rongálásbiztos, esetleg többfunkciós kialakítás és az egységes megjelenés biztosítása megengedett.
- (6) Kilátó építmények tömegformálása során a környezethez illeszkedő arányok és a természetes anyaghasználat alkalmazása mellett megengedett a szabad formálás, a szabálytalan, természetszerű elrendezés.
- (7) A településszegélyeken elhelyezett építmények kialakítása a meglévő, szomszédos épületállomány építészeti jegyeihez, tömegformálásához és anyaghasználatához illeszkedően megengedett.
- (8) Növényfajok nem természetvédelmi szempontú telepítése esetén a kitüntetett helyszínhez méltó őshonos és tájhozonyos fajok alkalmazása megengedett, a helyi jellegzetességek hangsúlyozásával. Az idegenhonos és invazív növényfajok alkalmazása nem megengedett. A Pánholc-domb idegenhonos feketefenyővel beültetett északi részének rehabilitációja, az eredeti gyepes felszín helyreállítása kívánatos lenne.
- (9) A mezőgazdasági területeken a kistáblás, erdősávokkal, illetve művelés alatt nem álló területekkel elválasztott művelés, a változatos növénytermesztés megengedett. A nagytáblás, alacsony biológiai sokszínűségű és a dombvidéki területektől idegen tájképi megjelenésű monokultúrás művelés nem megengedett.
- (10) Az (1) bekezdés szerinti teljes területen burkolt felület kialakítása csak a használathoz szükséges minimális mértékben megengedett. Burkolat kialakításánál a szilárd burkolatok csökkentése, a víz- és légáteresztő burkolatok előnyben részesítése megengedett. Az egyéb (nem országos) külterületi (mező- és erdőgazdasági) utak földútként, vagy szórt köves útként történő kialakítása megengedett.
- (11) A közönségforgalmi területek (kisvasút végállomása, megálló, erdei rekreációs területek) kialakítása olyan módon megengedett, hogy a burkolt felületekkel szemben a meglévő növényzet képviseljen nagyobb arányt.

15. Az egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

18. §

- (1) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére elsősorban alkalmas területek a hatályos településrendezési tervek szerinti gazdasági és közműterületek, valamint a beépítésre nem szánt és természetvédelmi rendeltetéssel nem bíró külterületi területek.
- (2) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére nem alkalmas területek:
 - a) műemlékek telke,
 - b) műemléki környezetek területe,
 - c) helyi egyedi védett értékek területe,
 - d) oktatási, egészségügyi és szociális építmény telke,
 - e) nyilvántartott régészeti lelőhelyek területe,
 - f) NATURA 2000 terület,
 - h) országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetének területe.
- (3) A sajátos építmények, műtárgyak anyaghasználatára vonatkozó követelmény a technikailag szükséges, időtálló, minőségi, a környezetében alkalmazott anyagokhoz illeszkedő, élénk színeket kerülő, állagát hosszútávon megőrző és a település karakterével összhangban lévő anyagok kötelező alkalmazása.

16. A reklámokra, reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

19. §

- (1) E rendelet 11. § (6) bekezdése szerinti, a településképp védelme szempontjából kiemelt területeken közterületen és magánterületen reklámhordozó és reklám a (2) bekezdésben foglaltak kivételével nem helyezhető el.
- (2) A település szempontjából jelentős valamely eseményről, rendezvényről való tájékoztatás érdekében évente legfeljebb összesen tizenkét naptári hét időszakra reklám és reklámhordozó elhelyezhető építményhomlokzatra függesztve, vagy lehetőleg textil anyagból (molinó) a közutak felett átfeszítve a rendezvény időtartama alatt, valamint a rendezvényt két héttel megelőzően.

20. §

- (1) A településképp védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezései és a végrehajtásukról szóló kormányrendelet (a továbbiakban: reklám-elhelyezési kormányrendelet Rkr.) keretei között:
 - a) A reklámok, reklámhordozók elhelyezésének a meglévő épített környezetbe, a településképpbe illőnek kell lennie.
 - b) Reklám közzététele és reklámhordozók elhelyezése kizárólag e rendelet értelmezése szerinti utcabútor igénybevételével lehetséges.
 - c) Reklám, reklámhordozó legfeljebb 2 m² felület nagyságig helyezhető el.
 - d) Reklám, reklámhordozó nem létesíthető egészségre káros, káprázást, vakítást, zavaró fényhatást okozó kivitelben.
 - e) Rikító színű reklám, reklámhordozó elhelyezése nem megengedett.
 - f) Az elhelyezhető reklámhordozók anyaghasználatára vonatkozóan a nem rozsdásodó, állékony, könnyen karbantartható anyagok használata, és a reklám megjelenését nem befolyásoló kialakítás alkalmazható.
- (2) A reklám-elhelyezési kormányrendelet (Rkr) keretei között építési reklámháló kihelyezésére vonatkozó kérelem esetén, az építési tevékenység tényleges időtartamára a közterületről látható homlokzat előtti építési állványzaton megengedhető építési reklámháló kihelyezése.

21. §

A reklám-elhelyezési kormányrendelet (Rkr) keretei között cégek, cég- és címtáblák, valamint cégérszerű reklámok elhelyezésének általános szabályai:

- a) Vállalkozásként 1 db cégér, cégtábla, vagy címtábla helyezhető el.
- b) Cégér, cégtábla, vagy címtábla csak épület homlokzati felületén vagy arra merőlegesen helyezhető el.
- c) Tetőfelületen cégér nem helyezhető el.
- d) Cégek, cégtáblák, címtáblák homlokzatonként az elhelyezési magasság, a betűnagyság és a színvilág tekintetében egymáshoz illeszkedően, valamint a homlokzat tagozataihoz, színezéséhez és arányaihoz illeszkedően alakítandók ki.
- e) Cégér, cégtábla, vagy címtábla még részben sem takarhatja az épület nyílászáró szerkezetét, párkányát, díszítő, és egyéb meghatározó építészeti elemét.
- f) Világító, vagy világító betűkkel megvalósuló cégér kialakításánál a kábeleket a falon belül, vagy takartan kell vezetni.
- g) Épületek közterületre néző földszinti homlokzatának legfeljebb a 10%-án helyezhető el cégér, cégtábla, és címtábla.
- h) Az épülethomlokzat részét képező kirakatportálok, nyílászárók üvegezésére kívülről, vagy belülről elhelyezett fóliadekoráció és/vagy reklám mérete nem haladhatja meg az adott portál/nyílászárófelület méretének 25%-át.

17. Sajátos építményekre, műtárgyakra, egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

22. §

- (1) Közműlétesítmények (nyomvonalas létesítmények, elektromos transzformátor, közvilágítási kapcsolószekrény, távközlési elosztószekrény, gáznyomásszabályozó) elhelyezésénél figyelemmel kell lenni a városképi megjelenésre.

- (2) Vezetékes elektromos energia- és elektronikus hírközlési hálózat föld alatt vagy meglévő oszlopsoron vezethető, új oszlopsoron közművezeték létesítése nem megengedett.
- (3) Üzemelő föld feletti elektromos és hírközlési elosztóhálózat rekonstrukciója során a hálózatépítés csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.
- (4) Napenergia-kollektor és napelem elhelyezése lakóépületen a magastető felületén, a tetőablakokhoz igazodóan, valamint a homlokzaton, a nyílásméretekhez és kiosztáshoz igazodóan megengedett.
- (5) Napelemcserep a tetőzet teljes felületén alkalmazható.

V. FEJEZET A TELEPÜLÉSKÉP-ÉRVÉNYESÍTÉSI ESZKÖZÖK

18. Településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

23. §

- (1) A településkép védelme érdekében az Önkormányzat kérelemre a településképi követelményekről – a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül, e rendeletben foglaltak szerint – szakmai konzultációt és ezen belül szakmai tájékoztatást (a továbbiakban: szakmai konzultáció) biztosít.
- (2) A szakmai konzultáció biztosítása a polgármester feladata.
- (3) A szakmai konzultáció az Önkormányzat hivatalos helyiségében, vagy kérésre a helyszínen is lefolytatható.
- (4) A szakmai konzultációról a polgármester emlékeztetőt készít, amelyben rögzíteni kell a vonatkozó településképi követelményeket, a felvetett javaslatok lényegét, valamint a polgármester lényeges nyilatkozatait, a településképi követelmények érvényesítésének javasolt módját.
- (5) Írásban történő szakmai konzultáció esetén a polgármester az írásban rögzített tájékoztatását, javaslatait és nyilatkozatait a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül megküldi a kérelmező részére.

19. A kötelező településképi szakmai konzultáció esetei

24. §

- (1) Kötelező a szakmai konzultáció kérése minden tervezett építési tevékenység megkezdése előtt – függetlenül attól, hogy az építésügyi hatósági engedélyezési, vagy egyszerű bejelentési eljáráshoz kötött, vagy építési engedély nélkül végezhető, kivéve, ha az építési tevékenység közterületről nem látható változást eredményez.
- (2) Szakmai konzultáció kötelezettségével érintett a település teljes közigazgatási területe.

20. Településképi véleményezési eljárás A kötelező településképi véleményezési eljárás esetei

25. §

- (1) A polgármester településképi véleményezési eljárást folytat le építési hatósági engedélyhez kötött építmény építésére, bővítésére, a településképet érintő átalakítására irányuló építési, összevont, vagy fennmaradási engedélyezési eljárásokat megelőzően.
- (2) Településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni homlokzati változással nem járó, kizárólag belső átalakítási munkákra vonatkozó engedélyköteles építési tevékenységek esetén.
- (3) Településképi véleményezési eljárással érintett a település teljes közigazgatási területe.

21. A véleményezési eljárás részletes szabályai

26. §

- (1) A településképi véleményezési eljárás az építetendő, illetve a kérelmező kérelmére indul. A kérelmet a polgármesterhez kell benyújtani a magasabbrendű vonatkozó jogszabályi követelményekben meghatározott tartalommal és formában.

- (2) A polgármester a településképi véleményét a települési, vagy megbízott főépítész szakmai véleményére alapozza.

22. Településképi bejelentési eljárás A településképi bejelentési eljárás alkalmazási köre

27. §

- (1) A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le:
- a) jogszabályban építésügyi hatósági engedélyhez és egyszerű bejelentéshez nem kötött építési tevékenységek,
 - b) építmények rendeltetésének megváltoztatása,
 - c) reklámok és reklámhordozók elhelyezése esetében.
- (2) Településképi bejelentési eljárással érintett a település teljes közigazgatási területe.

23. A településképi bejelentési eljárás részletes szabályai

28. §

- (1) A településképi bejelentési eljárás a polgármesterhez benyújtott papíralapú bejelentéssel indul.
- (2) A bejelentéshez mellékelni kell a településképi követelményeknek való megfelelést igazoló papíralapú építészeti-műszaki tervet, amelynek legalább az alábbi munkarészeket kell tartalmaznia:
- a) műszaki leírást a telepítésről és az építészeti kialakításról,
 - b) helyszínrajzot a szomszédos építmények és a terepviszonyok feltüntetésével, amennyiben a változás érinti,
 - c) alaprajzot, amennyiben a változás érinti,
 - d) valamennyi érintett homlokzatot, valamint
 - e) amennyiben a változás az utcaképből megjelenik, utcaképi vázlatot, és színtervet.
- (3) Rendeltetésváltozás esetén a bejelentéshez mellékelni kell a településrendezési eszközök rendeltetésekre vonatkozó követelményeinek való megfelelést igazoló dokumentációt, amelynek legalább az alábbi munkarészeket kell tartalmaznia:
- a) műszaki leírást, mely ismerteti az új rendeltetésnek megfelelő használat jellemzőit, a rendeltetésváltozás – a szomszédos ingatlanokat érintő – várható hatásait,
 - b) helyszínrajzot a szomszédos építmények és a terepviszonyok feltüntetésével,
 - c) a megértéshez szükséges alaprajzot, valamint
 - d) a megértéshez szükséges megváltozott homlokzatot.
- (4) Reklámok, reklámhordozók, valamint cégérek, cég- és címtáblák elhelyezése esetében a bejelentéshez mellékelni kell:
- a) a berendezés formáját, mennyiségét, méretét és technológiáját,
 - b) a berendezés által igénybe vett helyszínt és elhelyezésének módját.

24. A településképi kötelezés, településképi-védelmi bírság

29. §

A településképi követelmények és eljárási szabályok megszegésének jogkövetkezményei:

- a) településképi kötelezés,
- b) településképi-védelmi bírság.

25. A településképi kötelezési eljárás esetei és részletes szabályai

30. §

- (1) A településképi kötelezési eljárás hivatalból, vagy kérelemre indul az alábbi esetekben:
- a) településképi bejelentési eljárás kezdeményezésének elmulasztása,
 - b) településképi bejelentési eljárásban megtiltott tevékenység folytatása,
 - c) településképi bejelentési eljárásban tudomásul vett tevékenység eltérő végrehajtása, vagy

- d) településképi követelmények nem teljesítése.
- (2) A településképi kötelezési eljárást a polgármester folytatja le, és ha a jogszabálysértés elrendelt megszüntetése a kiszabott határidőre nem történik meg, hatósági határozat formájában kötelezést bocsát ki.
- (3) A kötelezés a településképi követelmények teljesülése érdekében az ingatlan tulajdonosát az építmény, építményrész
- felújítására,
 - átalakítására, vagy
 - elbontására, és egyidejűleg
 - településképvédelmi bírság megfizetésére kötelezi.

26. Településképvédelmi bírság

31. §

- (1) Az Önkormányzat Képviselő-testülete által kiszabható településképvédelmi bírság mértéke:
- felső határa 500 000,- forint,
 - alsó határa 10 000,- forint.
- (2) A településképvédelmi bírság kiszabása során, az alapbírságon túlmenően mérlegelni kell a jogsértő magatartás súlyát, a jogsértések számát és a településképvédelméhez fűződő érdek sérelmének mértékét, a jogsértés ismételtségét, időtartamát, a jogsértéssel elért előny mértékét.
- (3) A településképvédelmi bírságot határozatban kell kiszabni, és tértivevényes levél útján kell kézbesíteni a bírsággal sújtott érintetteknek.
- (4) A településképvédelmi bírság megfizetésének módja:
- közvetlenül az Önkormányzat erre a célra szóló bakszámlájára történő befizetéssel,
 - az a) pontban szereplő megfizetési mód elmaradása esetén a meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

VI. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. Hatálybalépés

32. §

- (1) Ez a rendelet 2018. január 1-jén lép hatályba.
- (2) E rendelet előírásait a hatálybalépés napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Nagybörzsöny, 2017. december .

.....
Antal Gyuláné s. k.
polgármester

.....
Granát Bernadett s. k.
jegyző

Záradék:
A rendelet kihirdetésre került.

.....
Granát Bernadett s. k.
jegyző

Helyi területi védelem alatt álló terület

1.1. Helyi területi védelem alatt álló terület lehatárolása

A helyi területi védelem alatt álló terület határai a következők:

Petőfi utca ÉK-DNy irányú szakasza (377/1 hrsz) – Rákóczi utca (568 hrsz) – Börzsönyi-patak ÉK-DNy irányú szakasza (640 hrsz) – Széchenyi utca (743, 805, 865 hrsz) – 870 hrsz-ú út – 900 hrsz-ú út – Hosszú-völgyi-patak – Völgy utca 25. sz. műemlék műemléki környezete – belterületi határ – Ságvári utca 20. sz. műemlék műemléki környezete – Ságvári utca 11-12-13-14-15. sz. telkek déli határa – 1199 hrsz-ú út – belterületi határ a pincesor déli szélén – Szent István templom műemléki környezete.

1.2. Helyi területi védelem alatt álló terület térképi ábrázolása

2. melléklet a 11/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelethez

Helyi egyedi védelem alatt álló értékek

Helyi egyedi védelem alatt álló értékek jegyzéke

Sorszám	Megnevezés	Cím	Helyrajzszám
1	Egykori katolikus iskola és tanítói lak	Petőfi utca 11. sz.	534
2	Művelődési ház	Petőfi utca 19. sz.	528/1
3	Bányászati Múzeum	Petőfi utca 19. sz.	528/2
4	Polgármesteri Hivatal épülete	Rákóczi utca 2. sz.	553
	Szagrális kisemlékek		
5	Barokk kőkereszt kő korpusszal	temető	252
6	Kőkereszt öntöttvas korpusszal	temető	252
7	Kőkereszt a r.k. plébániatemplom előtt	Templom tér 1. sz.	1
8	Utikereszt	Pásztói és Mikolai út elágazásánál	

3. melléklet a 11/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelethez

Országos jelentőségű védett művi értékek

1.1. Műemlékek, műemléki környezetek jegyzéke¹

<i>Védett örökségi érték neve</i>	<i>Cím</i>	<i>Helyrajzszám</i>	<i>Törzsszám</i>
Evangelikus templom	Hunyadi tér 11.	732	7110
Római katolikus plébániaház	József Attila utca 1.	1053	7111
R.k. Plébániatemplom (Szent Miklós)	Templom tér 1.	1	712
R.k. Bányásztemplom (Fájdalmas Szűz)	József Attila utca 1.	1054	713
R.k. Szent István templom	Petőfi utca	250	7114
Vízimalom	Hunyadi tér 10.	731/1-2	9006
Lakóház és gazdasági épületei Falumúzeum	József Attila utca 40.	1056	9150
Lakóházak és gazdasági épületek	Hunyadi tér 30-31-32.	1023	9184
Pince	Petőfi utca	394	9196
Lakóház és gazdasági épülete	Ságvári utca 20.	1181	9348
Lakóház és présház	Petőfi utca 42.	227	9407
Lakóház és gazdasági épülete	Völgy utca 25.	956	9408
Nagybörzsöny - Szob erdei kisvasút Kisirtás és Nagyirtás állomások közötti szakasza		0208/14, /15, /25, /26, /29, /35, /40, /41, /68.	10990
Szent István templom műemléki környezete (KÖH határozattal kijelölt)	Petőfi utca	012/7, 012/8, 012/9, 012/10, 012/11, 012/12, 012/13, 012/14, 012/15, 012/16, 035 (út), 048, 074 (út), 249/2, 251 (út), 252, 253, 254, 255 (út), 049 (út)	4324

1.2. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzéke

A jegyzék megegyezik Nagybörzsöny hatályos helyi építési szabályzata 3. függelékével, amely Nagybörzsöny örökségvédelmi hatástanulmánya régészeti szakterületi részének jegyzékén alapul. E rendelethez szabályszerű adatkérés ellenére adatszolgáltatás nem történt.

¹ Forrás: Nagybörzsöny hatályos helyi építési szabályzata 1. és 2. függeléke,
Nagybörzsöny örökségvédelmi hatástanulmánya, amely a KÖH Nyilvántartási Iroda adatszolgáltatása
(2010. 09. 10.) szerinti közhiteles adatokat tartalmazza.
E rendelethez szabályszerű adatkérés ellenére adatszolgáltatás nem történt.

Helyi egyedi védelemre méltó értékek jegyzéke

Rákóczi utca

• Lakóház	16-18.sz.	hrs.: 565, 566, 567
• Lakóház és melléképület	24.sz.	hrs.: 517, 516/1, 520
• Lakóház	34.sz.	hrs.: 503
• Lakóház	36.sz.	hrs.: 487, 488, 489
• Lakóház és melléképületek	46.sz.	hrs.: 470
• Lakóház	52.sz.	hrs.: 465/2
• Lakóház és melléképületek	60.sz.	hrs.: 456
• Lakóház	72.sz.	hrs.: 434
• Lakóház	74.sz.	hrs.: 433
• Lakóház	120.sz.	hrs.: 332
• Lakóház	17.sz.	hrs.: 636

Kossuth utca

• Lakóház	1.sz.	hrs.: 893
• Lakóház	7.sz.	hrs.: 881
• Lakóház és melléképület	13.sz.	hrs.: 887
• Lakóház és melléképület	53.sz.	hrs.: 777, 781, 782
• Lakóház és gazdasági épület	69.sz.	hrs.: 771
• Lakóház	105.sz.	hrs.: 662, 663
• Lakóház és gazdasági épület	127.sz.	hrs.: 643
• Lakóház – egykori malom	131.sz.	hrs.: 641

Széchenyi utca

• Lakóház	7.sz.	hrs.: 856
• Lakóház	9.sz.	hrs.: 854
• Lakóház és gazdasági épület (Vendégház)	18.sz.	hrs.: 882, 883
• Öregek otthona	35.sz.	hrs.: 814/7
• Lakóház és gazdasági épület (Vendégház)	49.sz.	hrs.: 760
• Lakóház és gazdasági épület	51.sz.	hrs.: 757
• Lakóház és melléképület (Vendégház)	53.sz.	hrs.: 754

Hunyadi tér – északi térfal

• Lakóház és melléképület	3.sz.	hrs.: 712
• Lakóház – vendégház	4.sz.	hrs.: 713
• Lakóház	7.sz.	hrs.: 716
• Lakóház és melléképület	9.sz.	hrs.: 719
• Lakóház	16.sz.	hrs.: 721, 722, 723, 724
• Lakóház – vendégház	12.sz.	hrs.: 730/2
• Lakóház	13.sz.	hrs.: 727

Hunyadi tér – keleti térfal

• Lakóház	21/a /b. sz.	hrs.: 978, 979
• Lakóház	22.sz.	hrs.: 981
• Lakóház és melléképület	23.sz.	hrs.: 982/3, 982/4, 982/5, 982/6
• Lakóház és melléképület	24.sz.	hrs.: 982/1-2, 982/7

Hunyadi tér – déli térfal

- Lakóház 41.sz. hrsz.: 1037
- Lakóház 42.sz. hrsz.: 1038
- Lakóház 43.sz. hrsz.: 1040, 1041

Petőfi utca

- v. Présház – hétvégi ház hrsz.: 399
- Párth-féle ház 25.sz. hrsz.: 524
- Lakóház 8.sz. hrsz.:1076
- Lakóház 24.sz. hrsz.: 116

Templom tér

- Lakóház 11.sz. hrsz.: 111, 112

Ságvári utca

- Lakóház hrsz.: 1140
- Lakóház hrsz.: 1178
- Lakóház 23.sz. hrsz.: 1179
- Lakóház hrsz.: 1139
- Lakóház hrsz.: 1177
- Lakóház 8.sz. hrsz.: 1170
- Lakóház 9.sz. hrsz.: 1171
- Lakóház 10.sz. hrsz.: 1186

Völgy utca

- Lakóház 4.sz. hrsz.: 991
- Lakóház 6.sz. hrsz.: 992
- Lakóház 8.sz. hrsz.: 994
- Lakóház 12.sz. hrsz.: 996
- Lakóház 14.sz. hrsz.: 997
- Lakóház és gazdasági épület 20.sz. hrsz.: 1002
- Lakóház és melléképület 29.sz. hrsz.: 954

Európai és országos jelentőségű védett természeti értékek

3.1. Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek: NATURA 2000 területek²

3.1.A. Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek (hrsz):

Börzsöny (HUDI 20008)

02/3, 02/5, 02/6, 03, 04, 05, 07, 08, 09/2, 010/19, 010/20, 010/21, 010/22, 010/23, 010/24, 010/25, 011/1, 012/16, 013/1, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 024, 028/1, 029, 031/1, 031/3, 036, 037, 079, 080, 081, 082, 083, 084, 085, 086/7, 086/8, 086/9, 086/10, 087, 088, 089, 090, 091, 092, 093, 095, 0102, 0103, 0104, 0106, 0146, 0147, 0148, 0149, 0150, 0153, 0174, 0180, 0181, 0182, 0183, 0191/1c, 0191/2, 0192/1, 0193/1, 0193/2, 0194, 0195, 0196, 0197, 0198, 0199, 0205, 0206, 0207, 0208/1, 0208/3, 0208/4, 0208/7, 0208/8, 0208/9, 0208/10, 0208/11, 0208/12, 0208/13, 0208/14, 0208/15, 0208/16, 0208/17, 0208/18, 0208/19, 0208/20, 0208/21, 0208/22, 0208/23, 0208/24, 0208/25, 0208/26, 0208/27, 0208/29, 0208/30, 0208/31, 0208/32, 0208/33, 0208/34, 0208/35, 0208/36, 0208/37, 0208/38, 0208/39, 0208/40, 0208/41, 0208/42, 0208/43, 0208/44, 0208/45, 0208/46, 0208/47, 0208/48, 0208/49, 0208/50, 0208/52, 0208/54, 0208/55, 0208/56, 0208/57, 0208/59, 0208/61, 0208/68, 0208/69, 0208/82, 0208/83, 0208/84, 0208/85, 0208/86, 0208/87, 0208/88, 0208/89, 0208/90.

Ipoly-völgy (HUDI 20026)

051/4, 051/11, 051/12, 052, 053, 0209.

3.1.B. Különleges madárvédelmi területek (hrsz):

Börzsöny és Visegrádi-hegység (HUDI 10002)

02/2, 02/3, 02/5, 02/6, 03, 04, 05, 07, 08, 010/19, 010/20, 010/21, 010/22, 010/23, 010/24, 010/25, 011/1, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 028/1, 028/2, 0148, 0149, 0150, 0174, 0180, 0181, 0182, 0191/2, 0191/1c, 0192/1, 0193/1, 0193/2, 0194, 0195, 0196, 0197, 0198, 0199, 0205, 0206, 0207, 0208/1, 0208/3, 0208/4, 0208/7, 0208/8, 0208/9, 0208/10, 0208/11, 0208/12, 0208/13, 0208/14, 0208/15, 0208/16, 0208/17, 0208/18, 0208/19, 0208/20, 0208/21, 0208/22, 0208/23, 0208/24, 0208/25, 0208/26, 0208/27, 0208/29, 0208/30, 0208/31, 0208/32, 0208/33, 0208/34, 0208/35, 0208/36, 0208/37, 0208/38, 0208/39, 0208/40, 0208/41, 0208/42, 0208/43, 0208/44, 0208/45, 0208/46, 0208/47, 0208/48, 0208/49, 0208/50, 0208/52, 0208/54, 0208/55, 0208/56, 0208/57, 0208/59, 0208/61, 0208/68, 0208/69, 0208/82, 0208/83, 0208/84, 0208/85, 0208/86, 0208/87, 0208/88, 0208/89, 0208/90.

3.2. Országos jelentőségű védett természeti terület: Duna-Ipoly Nemzeti Park³

02/2, 02/4, 03–05, 07, 08, 010/1, 019–023, 027, 028/1–2, 0174, 0180, 0181, 0193/1–2, 0194–0198, 0205, 0206, 0208/1, 0208/3–27, 0208/29–52, 0208/54–61, 0208/67–69 hrsz.

3.3. Országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetének területe

Az övezetek területe jelenleg felülvizsgálat, módosítás alatt áll.

3.4. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

A település teljes közigazgatási területe érintett.

² Forrás: 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet

³ Forrás: 34/1997. (XI. 20.) KTM rendelet 1. melléklete

4. függelék a 11/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelethez

Tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke

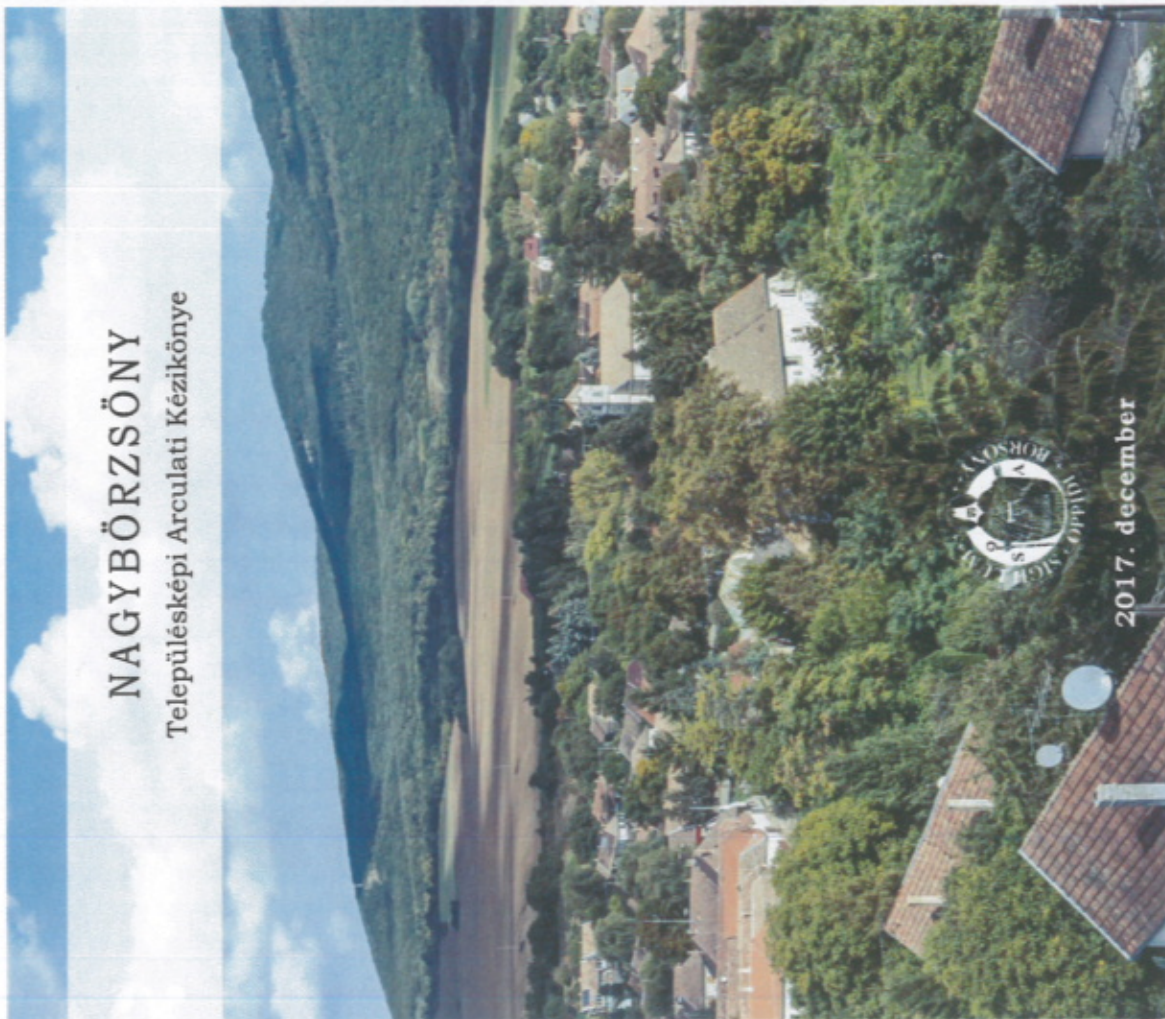
adventív szőlőfajok (*Vitis-hibridek*)
aligátorfű (*Alternanthera philoxeroides*)
amerikai karmazsinbogyó (*Pytholacca americana*)
amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*)
aprólevelű átokhínár/vékonylevelű (*Elodea nuttallii*)
arany ribiszke (*Ribes aureum*)
átoktüske (*Cenchrus incertus*)
bíbor nebáncsvirág (*Impatiens grandiflora*)
borfa, tengerparti seprűcserje (*Baccharis halimifolia*)
cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*)
észak-amerikai őszirózsák (*Aster novibelgii*)
fehér akác (*Robinia pseudoacacia*)
fehér eper (*Morus alba*)
felemáslevelű süllőhínár (*Myriophyllum heterophyllum*)
hévízi gázló (*Hydrocotyle ranunculoides*)
japán gázlófű (*Microstegium vimineum*)
japán komló (*Humulus japonicus*)
japánkeserűfű-fajok (*Fallopia spp.*)
kaliforniai tündérhínár (*Cabomba caroliniana*)
kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*)
kanadai átokhínár (*Elodea canadensis*)
kanadai nyár (*Populus x canadensis*)
karolinai tündérhínár (*Cabomba caroliniana*)
kaukázusi medvetalp (*Heracleum mantegazzianum*)
kései meggy (*Prunus serotina*)
keserű hamisüröm (*Parthenium hysterophorus*)
keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*)
kisvirágú nebáncsvirág (*Impatiens parviflora*)
kínai karmazsinbogyó (*Phytolacca esculenta*)
közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*)
közönséges süllőhínár (*Myriophyllum aquaticum*)
kudzu nyílgyökér (*Pueraria montana*)
magas aranyvessző (*Solidago gigantea*)
mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*)
moszatpáfrányfajok (*Azolla mexicana, Azolla filiculoides*)
nagy fodros-átokhínár (*Lagarosiphon major*)
nagyvirágú tóalma (*Ludwigia grandiflora*)
nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*)
olasz szerbtövis (*Xanthium strumarium* subsp. *italicum*)
óriás rebarbara (*Gunnera tinctoria*)
ördögfarok keserűfű (*Persicaria perfoliata*)
perzsa medvetalp (*Heracleum persicum*)
sárga lápbuzogány (*Lysichiton americanus*)
sárgavirágú tóalma (*Ludwigia peploides*)
Szosznovszkij-medvetalp (*Heracleum sosnowskyi*)
süntők (*Echinocystis lobata*)
tollborzfü (*Pennisetum setaceum*)
ürömlevelű parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*)
vadszőlőfajok (*Parthenocissus spp.*)
vízijácint (*Eichhornia crassipes*)
zöld juhar (*Acer negundo*)

**A helyi egyedi védelem alatt álló értékre vonatkozó
értékvizsgálati adatlap részletes tartalmi követelményei**

1. helyszín megnevezése,
2. cím,
3. ingatlan(ok) megjelölése a helyrajzi szám(ok) felsorolásával és helyszínrajzi ábrázolásával,
4. épület / építmény vagy ezek együttese esetén annak
 - 4.1. megnevezése,
 - 4.2. fajtája, funkciója
 - 4.3. típusa,
 - 4.4. stílusa,
 - 4.5. jellemző datálása,
 - 4.6. alkotó,
 - 4.7. eszmei értékei és jelentősége, szöveges leírása, rövid összefoglaló ismertetése,
5. épület / építmény esetén a történeti értéket képviselő
 - 5.1. homlokzatképzés és a díszítmények,
 - 5.2. a belső téralakítás és térelhatárolás,
 - 5.3. a beépített történeti berendezések,
6. fotódokumentáció.

NAGYBÖRZSÖNY

Településképi Arculati Kézikönyve

2017. december

TARTALOMJEGYZÉK

Köszöntő	3. oldal
Általános településképp <i>A település bemutatása, általános településképp, településkarakter</i>	4. oldal
Nagybörzsöny története <i>A település fejlődésének fontos lépései</i>	8. oldal
Örökségünk <i>A településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők</i>	14. oldal
Karakterek <i>Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek lehatárolása, a településképp, arculati jellemzők és településkarakter</i>	24. oldal
Ajánlások és jó példák <i>A településképp minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója</i>	50. oldal
Impresszum	74. oldal

IMPRESSZUM

Készült
Nagybörzsöny Önkormányzatának megbízásából,

a településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény
és

a településfejlesztési koncepcióról, az integrált
településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési
eszközletről, valamint egyes településrendezési sajátos
jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) korm. rendelet
előírásai alapján.

Készítette Hollósi Hajnalka, Horváth Máté, Kiss Rita,
Margitné Tóth Nikolett, Sánta Judit, Serf Dorottya, Szaló Péter,
Teremey Viktória és Valkai Csaba DLA

Alkotócsoport vezetője: Valkai Csaba DLA

Közreműködött: Nagy Erika és Antal Gyuláné

A "Nagybörzsöny fejlődése" fejezet a Száz Magyar Falu - Nagybörzsöny
kötete (szerző Horváth M. Ferenc) és Batizi Zoltánnal készített interjú
alapján készült.

Budapest, 2017

TISZTELT NAGYBÖRZSÖNYI ÉS LEENDŐ NAGYBÖRZSÖNYI LAKOSOK!

Nagy örömmel és megnyugvással ajánlom figyelmükbe Nagybörzsöny
Településképi Arculati Kézikönyvét.

Örülök annak, hogy közigazgatási területünkön található épített és
természeti elemeket rögzítik e kézikönyvben, egyúttal megnyugvással
tölt el, hogy meghatározzák a település sajátos, egyedi hangulatát
kölcsönző részleteket.

Szorgoskezek, az itt élők hagyománytisztelő, de mégis fejlődő vágyása,
jövőbe tekintése formálja most is községeinket. Ez az otthonunk, ahol jó
élni, ahova jó hazajönni. Otthon, amely őrzi múltunkat. Ezért is kiemelt
célunk az épített és természeti értékek megőrzésével összhangban álló
tudatos és ütemezett településfejlesztés.

A gondosan elkészített kézikönyv elsődleges célja, hogy a település
bemutatójával a több évtizedes, vagy inkább a több évszázados
szokásaink, értékeink megismertetésével nyújtson segítséget
olvasóink otthonainak felújításához, új otthonainak megteremtéséhez,
lakókörnyezetük kialakításához. A különböző korú, és ebből adódóan
eltérő stílusú településrészek közötti építészeti egyensúlyt hivatott
megteremtteni.

Köszönöm a közreműködők munkáját, sikeres feljűjtást, építkezést
kívánok, és bízom abban, hogy erőfeszítéseink révén sokunk gyermekei,
unokái, dédunokái, valamint az idelátogató turisták élvezhetik majd a
Börzsöny kis-gyöngyszemét", NAGYBÖRZSÖNYT.

Antal Gyuláné
polgármester

Településszegélyek építményei

A településszegélyeken elhelyezett építmények vagy legyenek Nagyborzsony "jelképei" vagy illeszkedjenek a meglévő, szomszédos épületállomány építészeti jegyeihez, tömegformálásához és anyaghasználatához.

■ A település közepében elhelyezkedő Szent István templom Nagyborzsony jelképe

■ Településszegélyeken kialakítású, nagy anyaghasználatú ottlándó építmények (Románia, pinistimac.org.ro)

■ Gazdasági területen elhelyezhető környezetbe illeszkető építmény (Románia, archdaily.com)

■ Öreg kunyhó felújítása (Horvátország, natzapaperhouse.com)

■ Látványtervezésben elhelyezett fa csendő kápolna (Pannónia, epiteszforum.hu)

A község egyik legkülönlegesebb adottsága a lakosságához viszonyított nagyszámú temploma, hiszen három római katolikus és egy evangélikus istenháza található a településen, amelyek mindegyike valamilyen szempontból izgalmas. A legfontosabb turisztikai célpontot a település nyugati határán álló Árpád-kori Szent István-templom jelenti, de érdekes történeti emlék a házak között megbújó evangélikus, vagy a domboldalon álló gótikus Bányásztemplom is. Nagyborzsony csodálatos természeti adottságai mellett közel ezeréves történelmének tökéletes lenyomata is, települési és építészeti karaktere egyaránt unikális és megőrzendő.

- A jánosfi német műft vétes emléke az előzős tornacok
- Az egykori gazdasági szennyest lerfő Borzsony Kávéház ma már funkcionál célköt szolgá
- Nagyonatypas nagyborzsony lakosokul a Hunyadi terem
- A jánosfi és a mehárd az egykor jelentős szőlőszőlőtelep: emédkén
- A domboldalon álló Bányásztemplom: és fa horngátány
- A Borzsony feletti nyuhányra három oldalról veszi körül a községet

Kerítés létesítése csak különösen indokolt esetben vagy természetvédelmi célok érdekében javasolt.

- * Kerítések nélküli mezőgazdasági terület
» (Áusztúra, sureburgensland.info)

A közonségforgalmi területeken (kisvasút megálló, fogadó környéke, stb.) a burkolt felületekkel szemben a növényzet képviseljen nagyobb arányt, a meglévő növényzet hangsúlyos szerepet töltsön be az épített környezethez képest, határozottan domináljon.

- * Erdői kisvasút végállomása a beépített terület
szélesség Nagyborzsönyben

Utcabútorok elhelyezése esetén anyagserű, letisztult formájú többfunkciós tárgyak alkalmazása javasolt. Időtálló, alacsony fenntartási igényű, ronggálszbiztos bútorzat használáandó, amely természetes, lehetőleg helyi anyagok felhasználásával készül. Kiemelten javasolt a fa bútorok használata. Fontos szempont a tárgyak egységes megjelenése.

A nagy farönkökből készült bútorok természetes anyaghasználatuknak köszönhetően nem útnak éla természeti környezetből, ugyanakkor megfelelően ronggálszbiztosak és időtállóak.

- * Természetes anyaghasználatú berendezési tárgy (Normata, webolvetbudapest.com)

Az erdei épületek, építmények (pl. kilátók) tömegformálása során törekedni kell a környezethez illeszkedő arányok és a természetes anyaghasználat alkalmazására. Megengedett a szabad formálás, a szabálytalan, természetserű elrendezések.

A természeti környezetben megvalósuló beépítésnél kívánatos kis alapterület, természetes anyaghasználat, hagyományos formavilág, kevés épített elem ezeknél a jó mintáknál együttesen megteálálható és ezzel követendő példát mutat.

- * Környezethez illeszkedő arányok és természetes anyagok használata (Magd, s: panoramio.com)

A falu egyes részeire vonatkozó építészeti előírások szem előtt tartásával elérhető, hogy az új építésű vagy felújításra, átalakításra kerülő házak ne idegenként, hanem ismerősként jelenjenek meg az utcaképpben, így hozzájáruljanak Nagyborzsöny utánozhatatlan atmoszférájához.

A TÁJ KÖRNYEZET ALAKÍTÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Épített elemek elhelyezése esetén elsődleges szempont a természetvédelem, a tájbaillesztés és sziluettvédelem. Nagybörzsöny hagyományos sziluetttje és látképe védendő, meg kell őrizni az épített és természeti elemek harmóniáját. Építmény a táji karakter területén csak oly módon helyezhető el, hogy az a természetvédelmi és tájhasználati követelményeknek megfeleljen.

A természetes anyaghasználat és a hagyományos, vagy éppen ellenkezőleg a teljesen radikális formavilág kedvező tájképi megjelenéssel jár.

Anglikus, archibovars.com és Álló: építésforum.hu

A természetes anyagok részesítendőek előnyben. Az állandó elemek esetében természetközeli színvilág és anyagok (fa, terméskő) alkalmazása javasolt, élénkebb színek csak szezonális elemeken ajánlottak.

Az egykori gazdasági épület bővítésével, átalakításával sokkal kevesebb új építőanyag szükséges, a már beépített, hagyományos építőanyagok megőrizhetők.

Természetes anyagokkal felújított vendéglátó épület (Órszentpéter, gabormany.com)

Konténer és ideiglenes jellegű építmények elhelyezése csak építkezés vagy rendezvény idejére fogadható el, és ekkor is törekedni kell a szín-és anyaghasználati hagyományainak követésére (fa pavilon, természetes színvilág).

Tájra szervezett, hagyományos szín- és anyaghasználatú üllendő építmény (Órszentpéter, pafra.hu)

Fotóesetlet: Magyar-hegy, 714 m.

Nagybörzsöny különlegessége, hogy már a kezdeti időkől fogva két temploma volt: a magyarok Szent István temploma a településtől kissé távolabb, valamint az ide utazó, vándorló német bányászok temploma, a Bányásztemplom, amely az úton járók védelmezőjének, Szent Miklósnak a nevét viselte. A Bányásztemplomot többször is bővítették, majd újabb templomok épültek, míg a Szent István templom nem esett át gótikus vagy későbbi bővítésen. Ez arra enged következtetni, hogy a magyar gyülekezet nem nőtt, sőt a betelepült németekkel való házasodások és együttélés miatt fokozatosan el is tűnt. A börzsönyiek a település központjához jóval közelebb eső templomba jártak. A németek és a magyarok különállása nagyjából a XIV. századra elmosódott.

A katolikusok nagyobb arányú érkezése a XVII. századra tehető, ekkor épült be az evangélikus parókia körüli teleksor.

- Nagybörzsöny időkép, 1935
- Szent István templom
- A Bányásztemplom a szászalföldi kőről

EGYEDI AJÁNLÁSOK AZ ÁTALAKULÓ, ÚJ TELEPÜLÉSRE SZERE

Terőfelépítmények

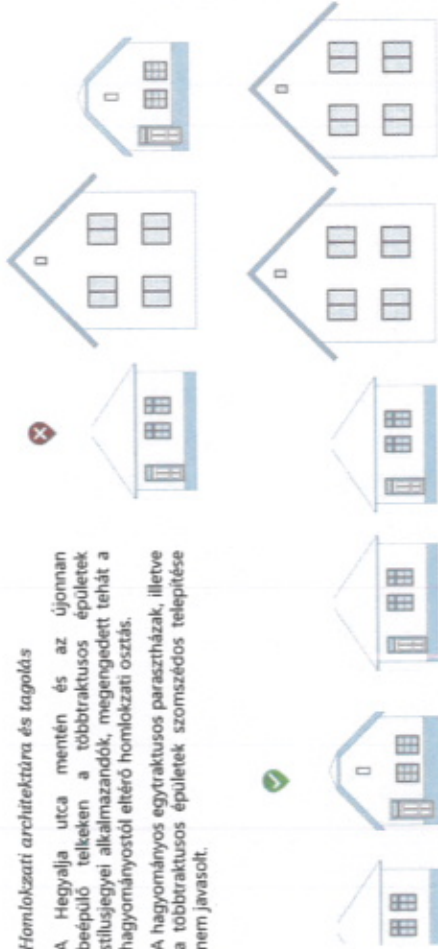
Terőablak az egész településrészen csak udvari homlokzaton, a szénabodók mintájára építhető be. Új tetőzet kialakításánál tetőablak a terőskiban is elhelyezhető.

Homlokzati architektúra és tagolás

A Hegyalja utca mentén és az újonnan beépülő telkeken a többraktusos épületek stílusjegyei alkalmazandók, megengedett tehát a hagyományostól eltérő homlokzati osztás.

A hagyományos egyraktusos parasztházak, illetve a többraktusos épületek szomszédos telepítése nem javasolt.

• Népi építészet stílusjegyeivel rendelkező modern lakóház (Dömes György, Balatonbénye, ferima.hu)

A XIX. század végétől Nagybörzsöny fénye kissé megkopott. A jobbélvetszabaddítás csak 1875-re érte el a területet, a szabad gazdálkodás azonban a filoxéra járvány miatt nem tarthatott sokáig. Az újatelepített szőlők már nem adtak olyan jó minőségű bort, mint a török időkben. Sokan ekkor választották inkább az erdőgazdálkodást vagy az ipart, mások pedig elvándoroltak Nagybörzsönyből.

A trianoni döntés után az Ipolytság határvidékké vált, amely nagyban hozzájárult a hasonló peremterületek hanyatlásához. A II. világháború után a németajkú vagy német eredetű településeket „bűnösöknek” kiáltották ki, a kitelepített németek helyére cseh és szlovák területekről magyarokat telepítettek.

Az újabb fellendülést az 1960-70-es évek hozták el Nagybörzsöny számára, amikor felértékelődött a természet szeretete. Az egyedülálló szépségű tájban való kirándulások, a kisvasút és a hétvégi házak megjelenése újra a figyelem középpontjába állították a Dunakanyart és vele együtt a Börzsöny kis településeit. Így jöttek létre Nagybörzsöny legfiatalabb lakóterületei is az északkelteti településrészen.

A bajor börzsönyi falu ma számos olyan élményt és értéket nyújt a látogatóknak és az ide költözni vágyóknak, amely képes feleleveníteni az egykori jelentőség csillogását és hagyományait.

• Pincészet az út mentén

• Az Antalfi-féle vízművel és a patak-purtyaján álló malom

• A római katolikus plébánia

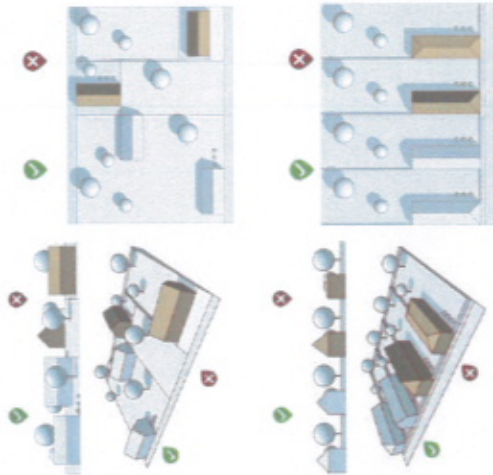
• Főutca 1913-ban

EGYEDI AJÁNLÁSOK A PINCESOR TERÜLETÉRE

Telepítés

A pincesoron az épületek halmazosan, a terepszintet követve helyezzük el. Törekedjünk a kiemelt föld mennyiségének csökkentésére! A földmunka csökkentése érdekében bevett gyakorlat, ha a prэшázat a földbe süllyesztve telepítjük.

Terákialakítás

A pincesoron törekedjünk egységes, 35–45° közötti hajlásszögű tetők kialakítására. A tető oromfalas kialakítással, a domborzattal párhuzamos terőgerinccel épüljön. A tető geometriája egyszerű, letisztult legyen.

Pincelejárók

A pincehez vezető lejárót a terepbe illesztve, az épülettömegtől elkülönítve alakítsuk ki.

Homlokzat kialakítása

A homlokzat kialakításánál kis nyílások kialakítása javasolt, amelyek lehetővé teszik nagyobb falfelületek szabadon hagyását, amelyek féhére vakolása további karakterjegy lehet.

Kerítés

A pincesor házal közötti helyet ahol lehet, ne kerítsük le. Ha kerítést építünk, akkor fából épített, áttört kerítéseket alkalmazunk.

Köztérntéletek

A közterületeket igyekezzünk természetközeli állapotban meghagyni. Törekedjünk a pincesor házal közötti területek átjárásának megőrzésére.

Ebang. templom és iskola

Építészeti részletek

* A tornacok a településképp meghatározó építészeti stílusjegyek

* Csipke felirapítású díszített tornacsírp (Vásgyrod, Koronczai Péter, apfuarcsipkeert.blogspot.hu)

* Licsizalt megjelenésű, karsza oszlopokkal díszolt fa tornac (Vásgyrod, Koronczai Péter, apfuarcsipkeert.blogspot.hu)

Szent István templom (1)

A XIII. század elején, tipikus Árpád-kori román stílusban épült egyhajós, egyszerű tömegformálású templom szentélye a korabeli hagyományoknak megfelelően pontosan keleti irányba tájolt.

Mivel a XII. században betelepülő németeknek nem volt szokása magyar szentek nevét megtartani templomok esetében, arra következtethetünk, hogy a Szent István templom még a magyarok számára épült. A kulpontos elhelyezkedést első királyunk rendelkezése indokolhatta (minden tíz falu építsen egy templomot), a ma is látható épület egykor legalább három közeli település súlypontjában helyezkedett el (Nagybörzsöny, Ganád, Kürt), ezek közül napjainkra az utóbbi kettő már nem létezik.

A barnászoros trachitból épült zomok épületet néhány évtized múltán már négyzetes toronnyal bővítették, amelyet igényes kialakítású román ikerablakok törtek át.

Különlegessége a szentély ivoros, fűrészfogas párkánya alatt található tizennyolc faragott szakállas férfifej domborműve.

A templomot szabálytalan kővekből épült, több helyen külső támpillérekkel megtámasztott koríttal övezi, amely feltehetően már a XV. századtól kezdve óvja a hívek áldozatos munkájával felépített kis ékszerdobozt.

* Nagybörzsöny jelképe: a Szent István templom
 * A templom kis méretű, de látványos belseje
 * Az ikerablakokkal díszített románian tornacok már mesésen jónak a közeli futballot
 * A Szent István templom és szabálytalan kőből épült

Tömegformálás, homlokzatalakítás – lakóépületek

» Szomszédos épületárnyékok figyelembe véve beépítés a történeti lakóterületen

» Hagymányos anyag- és szerkezetűtől követő homlokzatformálás a pincésoron

» Hagymányos termékkő anyaghasználat, letisztult illesztett ablakok, példaként szolgálva az új, analógia településrészhez (Fertőrákos, Szt. István Galéria, építészforum.hu)

» Kortárs homlokzatformálás és nyílászáró alkalmazása, hagyományos szomszedelettől követve, jó példaként a történeti lakóterülethez (Alisonmészai, Kovács Zoltán, építészforum.hu)

JÓ PÉLDÁK A BEÉPÍTETT TERÜLETEKRE

Terepre illesztés

» Földbe vájt pinceépület a pincekoronán

» Építési feltés terepre illesztett épület a Széchenyi utcában

» Dombóvári terepszennyekhez illesztendő téglapince mód (Pilisborzsony, Földes László/Árnisz Péter: worldarchitecture.org)

» Dombóvári viszonyokat figyelembe véve terepre illesztés és környezetbeillesztés (Pecsey, Kovacs Dávid/Borovkova Jana/Kovacs Zoltán Gyöngy: epiteszforum.hu)

Antal-féle vízimalom (4)

Az evangélikus templom tövében található műemlék funkcióját tekintve hosszú múltra nyúlik vissza, a Börzsony-patakon évszázados hagyományai vannak a vízimalmoknak. A teljes épiségben fennmaradt Antal-féle malmot vízvezető árkaival együtt az 1847. évi nagy tűzvész után építették, 1851-ben készült el.

A hosszú, nyeregterős malomépülethez a meghajtást biztosító vizet a patakon kb. 200 méterrel feljebb épített duzzasztógáttól egy keskeny csatornán vezették. A malomrészt kétszintes: a hosszanti épület síkjából kiugró nyeregterő védi az alsó szinten lévő vízikereket és a hozzá kapcsolódó erőátviteli művet. A mélyen elhelyezett malomkerék felülcsapó, azaz a víz felülről zudul a lapátokra, így nagyobb meghajtó erőt jelent, mint az alulcsapó megoldás esetében. A víz az épület alatti alagúton, majd egy rövid árok szakaszon át tér vissza a patakba.

A kerék feletti szinten, lényegében a földszinten található a daráló, a hengerszék és a tisztítóberendezések. A malomszerkezet mai hengerszékei az 1930-as években kerültek beépítésre. Az Antal-féle malmot inkább csak a falubeliek használták. Az aratás és cséplés után nyáron és kora ősszel éjjel-nappal folyamatosan üzemelt, így napi 12-16 mázsa búzát őrölhetett meg.

A Bányá-gazda háza - Tájház (2)

A Bányástemplom szomszédságában, az utca túloldalán található a XVII. században épült, négy helyiségből álló ódon lakóház. A tisztaszobára, szabad kéményes konyhára, hátsó szobára és kamrára tagolóó épület alatt nagyméretű pince található, amely még őrzi az egykor híres nagyborzsonyi szőlőgazdálkodás emlékeit.

- » A műemlék vértétege vízimalom
- » Az Antal-féle vízimalom csatornája
- » Hígyamánya XVII. század nagyborzsonyi pinceház, a műemléki védelem alatt álló Bányá-gazda háza

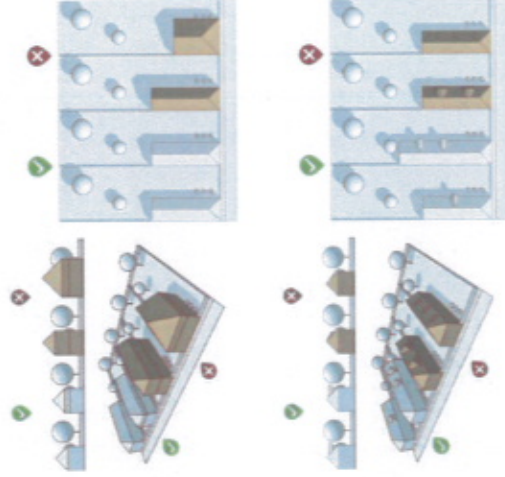

HELYI VÉDETT ÉS VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

A helyi védett és helyi védelemre javasolt épületek, épületrészek és elemek jegyzékét az Örökségünk fejezet és a településképi rendelet melléklete tartalmazza. Az érintett értékekre vonatkozó, az általános ajánlásoknál szigorúbb ajánlásokat jelen fejezet foglalja össze.

Színkészlet

Védett és védelemre javasolt épületeknél nem engedhető meg színt ráépítés, javasolt az épülettömegek változatlan megtartása. A meglévő, kialakult épületmagasság és színkészlet (F) tartandó. Helyi védett épület környezetében (telektömb) a megengedett magasság nem haladhatja meg a védett épület legmagasabb pontját.

Tetőzet kialakítása

A tetőfelületmennyék egyszerűek, hagyományosak, ettől eltérni nem lehet, a tetők átalakítására nincs lehetőség. A korábbi átalakítások helyreállítandók az eredeti állapotnak megfelelően.

Homlokzati architektúra és tagolás

Felújítás vagy helyreállítás esetén a védett épületek homlokzati kiosztása, nyílászárói, illetve a homlokzati díszek megtartandók, az eredetinek megfelelő állapotban megőrzendő, illetve helyreállítandók. A kiemelt karakterjegynek számít, a lakóházak főhomlokzatán elhelyezett halottasajtó védelemre javasolt építészeti elem. A korábbi, az eredetitől eltérő felújítás után a hagyományos karakter helyreállítandó.

Védett és védelemre javasolt épületek esetében a hozsigitelést és egyéb technikai fejlesztéseket csak úgy lehet megvalósítani, hogy a közterületről látható homlokzati részekben és a tetőzeten külső beavatkozás nyoma ne látszódjon.

Ezek mellett számtalan egyedi tájértéket is találunk a falu területén, ezek három helyen, a temetőben, a pincesoron és a Hunyadi tér körül csoportosulnak. Ide tartoznak például a keresztok, mint amilyen a Szent Miklós templom mellett álló, alacsony kerítéssel körülvett, talapzaton álló kőkereszt is, vagy a pincék lejáratai, az udvarokban sokfelé előforduló fa keresztek, a Hunyadi tér háborús emlékművei és a falu határában található bronzkori földvárak is.

Védelem alatt nem áll, de izgalmas építészeti elem a falu másik megmaradt (egykori községi) malmav, amely az Antal-féle vízimalomtól délre, a Rákóczi utcán helyezkedik el. A XX. század elején épült L-alakú épület furcsa helyzetben, az utcavonalból kilépve és elfordulva, a patak kanyarulatát követve helyezkedik el. Az Ipoly környékén majd minden falunak volt egy vagy több malma, így például az Ipolyon Ipolykiszisznek, Szalkának, Letkésnek, Ipolydamásdónak, Vámosmikolának és Ipolyzakalósoknak is. Több malom működött a Börzsöny-patakon Nagybörzsönyben és Vámosmikolán, az Orszán-patakon Perőcsényben és a torkolat közelében, a Kemence-patakon Kermencén és Bernecebarátságban, valamint a Damásdi-patakon Márianosztrán és Szobon. Ebből is látható, hogy a patakmalmok a környék jellemző és unikális épített elemei.

Táji- és természeti örökség

Nagybörzsöny csodálatos erdei környezetben helyezkedik el, így a faluban és környékén számtalan kivételes táji- és természeti érték található. A Börzsönyt is magába foglaló Duna-Ipoly Nemzeti Park mint az Országos Ökológiai Hálózat magterülete fokozottan védett, országos jelentőségű természeti érték. A nagybörzsónyi patakok ökológiai folyosót jelentenek, a hálózat puffertületei, a Nemzeti Park és a Natura2000-es és egyéb védett természeti területek a település jelentős részét lefedik.

Egyedi tájképi értéket jelent a Farkasvölgyi-patak felújításával létrejött mesterséges horgászó a falutól délre eső völgyben. Védendő táji és természeti értéket jelent a Nagybörzsönyt az Ipoly-völgyével összekötő főt mentén található fásor és mezővédő erdősáv is. Tavasszal csodálatos sárga virágtengert alkotnak a Börzsöny és a folyó között húzóódó szántók mezőföldjei, az azokat időnként megszakító gyümölcsösök pedig úde változatosságot jelentenek.

Egyedileg nem védett, de a Nemzeti Park részeként nyilvántartott, a falutól délre emelkedő Pánholc-hegy egykor óshonos gyepátársulásokkal borított területének egy jelentős részén ma telepített idegenhonos fenyőerdő található.

- Fokértesével önzett kőkereszt a Szent Miklós templom mellett
- Tavasszal csodálatos sárga virágtengerebe kerülnek a közúti környéken elterülő rejtőfűbűbék

Kiegészítő elemek, műszaki berendezések elhelyezése a homlokzaton

Az épületek közterületről is látható homlokzatán nem ajánlott klímaberendezés, szellőző, szerelt égéstermék-elvezető, antenna, antennatartó szerkezet, valamint szabadon szerelt vezetékek elhelyezése.

Tájékoztató, cég- és címtábla csak az eredeti karakter érvényesülése mellett helyezhető el az épületeken.

Anyag- és színhasználat

Az épületek anyag- és színhasználatának a megválasztásakor a környezetükkel való harmóniára kell törekedni, különösen az utcai homlokzat kialakítása során.

Fa, természetes és más természetes anyagok előnyben részesítése, a tetőzet kialakításakor a pikkelyes, cserép fedés alkalmazása javasolt.

Nagybörzsönyre jellemzően az épületek fehérre vagy valamely halvány földszínre (világossárga, bézs stb.) vakolása ajánlott. A lábazat anyagában beton vagy természetes lehet.

Telken belüli zöldfelület kialakítása

A településen a telekhasználatok széles változatosságot mutatnak. Diszudvarok, veteményeskertek, illetve állattartó gazdasági udvarok egyaránt előfordulnak.

A telkeken minimum 60%-os zöldfelületi arány kialakítása ajánlott. Kerülendő a tájidegen növényfajok betelepítése és a nem megfelelő körülmények közti, környezeti terhelést jelentő állattartás.

Előkerterek kialakítása a rendelkezésben meghatározott előkert mélység szerint történjen. Az előkertek és más, közterületről látható kertrészek megjelölésének fenntartása elengedhetetlen a rendezett portálok kialakulása, valamint az utcakép harmóniája érdekében.

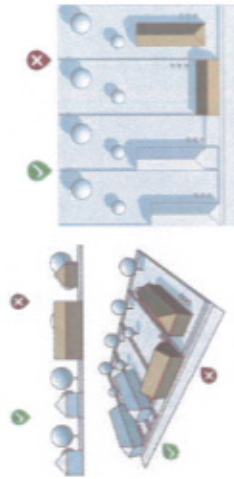
- ✔ Ajánlott, jó példa
- ✘ Nem ajánlott, rossz példa

ÁLTALÁNOS AJÁNLÁSOK A BEÉPÍTETT TERÜLETEKRE

Telepítés

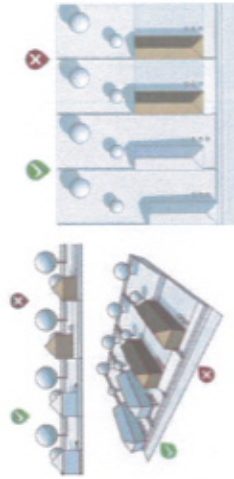
Az új épületek tájolása az utca térendszerére szerveződjön. Ajánlott a hagyományos fésűs oldalhatáros beépítés. A településközponti vegyes területen elhelyezkedő intézmények esetében megengedett a szabadon álló beépítés.

Nem ajánlott az épületek elé magas, nagy tömegű növények telepítése, melyek a főhomlokzatot kitakarhatják. Új beépítéseknél, illetve átalakításoknál az előkertek és építési határvonalak által meghatározott paraméterek szerint javasolt eljárni.

Terepalakítás

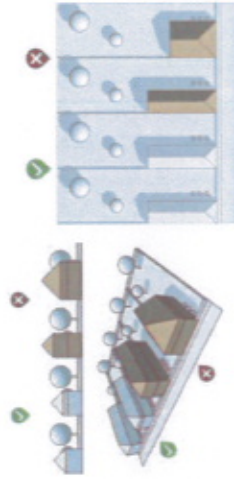
A Börzsöny-lankás hegy lábaira felkúszó településen elsődleges szempont a táji illeszkedés biztosítása. A változatos struktúrájú magán- és közterületek mind a kialakult terepviszonyokhoz való alkalmazkodással nyertek el mai formájukat, ezért új épületek tervezésekor a tereprendezés, a támfalak és rézsűk kialakítása helyett inkább az épületek terepre illesztése ajánlott.

Magasság

Új épületek tervezésekor, illetve ráépítés, átépítés esetén fontos, hogy a kialakult utcaképbbe, a környezetbe illeszkedő legyen az épület léptéke, magassága.

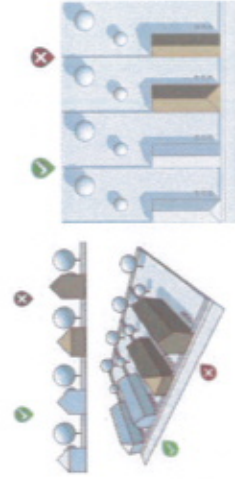
A földszintes, tetőtér-beépítéses épületek, maximum 4 méteres épületmagasság kialakítása ajánlott.

Legnagyobb szélességt és hosszanti arányok

Az új beépítések és átalakítások esetében egyaránt törekedni kell az eredeti, hagyományos telekarányok, oldalkerter és épületszélességi paraméterek betartására, illetve a szomszédos épületekkel harmonizáló homlokzat arány kialakítására.

Új építés során javasolt figyelembe venni a környező területre jellemző egy-, ritkán kétraktusos földszintes lakóházak jelenlétét, és hasonló, de kortárs módon megfogalmazni a hagyományos elemek integrálásával.

Első karakterterületként a település magját alkotó történeti településközpont került lehatárolásra. A területet egységes fésűs-oldalhatáros beépítés jellemzi: hosszszázas parasztházakkal, széles, tölcseresen bővülő közterületekkel, valamint a településszövetbe különleges módon, szervezeten ekelődő evangélikus templommal. Ehhez a területhez tartoznak a település legfontosabb intézményei is, mint például a Polgármesteri Hivatal, a Művelődési ház vagy a Bányásztemplom.

A második csoportot a településmaghoz kapcsolódó hosszszázas, hosszú, keskeny telkes történeti lakóterület képezi, amely a történelem során a patakkal párhuzamosan haladó utcák mentén jött létre. A területet zömében fésűs, oldalhatáron álló, tornácos parasztházak alkotják, melyek egységes, harmonikus utcaképet hoznak létre.

A település harmadik karakterterülete messziről felismerhető a domboldalba halmozosan telepített kis léptékű egységeiről. Ez a terület az előzőekhez hasonló történelmi jelentőségű bíró, egyedi karakterű pincesor, amely a település délnyugati részén található. A kedvező kilátással és látványval párosuló hely karakterjegyeit az épületek léptéke, anyaghasználata (fehérre meszelt falak), tetőformája adja.

A negyedik karakterterületet a Pánhok-hegy lábához simuló halmozos tömbszerkezetű lakóterületek alkotják. A falu ezen területeit lejtős, illetve a szintvonalakra, a terepre illeszkedő szabálytalan utcahalózatt jellemzi. A terület egység épületállományát itt hosszszázas, oldalhatáron álló parasztházak alkotják, ám a szabálytalan utcahalózatt és a halmozos telekstruktúra miatt a településkép eltér a patak völgy mentéi egységtől.

Az ötödik és egyben utolsó karakterterületet az átalakuló, új településrész alkotja. A leglátalább településrész az északi mezőgazdasági területekhez simulva helyezkedik el, kedvező táji-települési átmenetet képezve a domborzattal, igen kedvező kilátással a falura északi irányból. A terület építészeti világa heterogén, a hagyományos fésűs beépítésű parasztházak mellett gyakran előfordulnak az ún. „Kádár-kockák”, emellett önálló szigeteket alkotnak az 1960-as években épült intézmények, továbbá jellemzőek az 1980-as években épült többszintes családi házak is.

• Beépített jellegű település-területek karakterterülete

AJANLÁSOK ÉS JÓ PÉLDÁK

A településképi minőségi formálásra vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója - utcák, terek

Egy településképi arculati kézikönyvnek az építészeti és táji karakterek bemutatásán túl feladata az építették és tervezők inspirálása is. A megfogalmazott ajánlások nem kötelező jellegűek, céljuk Nagyborzsöny értékeinek megőrzése és az építetők és tervezők segítése, szemléletformálása.

Ez a könyv nem tartalmazza a építési tevékenységre vonatkozó jogszabályi előírásokat. A tervezés során mindig figyelembe kell venni a helyi építési szabályzatot, valamint az illetékes építésügyi hatóságok állásfoglalását.

Az útmutató illusztrálását segítő ábrák az alapelveket szemléltetik, melyek függetlenek a rajzon látható épület stílustól. A rajzok a Nagyborzsönyre jellemző magyar népi építészetet idézik, mely évtizedek helyéhez kötődő tapasztalatai által alakult ki. Az illusztrációk mellett néhány fénykép is megjelenik, úgy nevezett "jó példaként" az érthetőség érdekében. Ezeket a megnevezett szempontok alapján válogattuk össze. Vannak közöttük nagyborzsónyi épületek és nem nagyborzsónyi kortárs épületek is, melyek inspirációként szolgálhatnak új épületek építése vagy meglévő épületek átalakítása esetén.

A Nagyborzsönyben javasolható építészeti, arculati előírások általánosan megfogalmazhatóak (általános ajánlások a beépített területekre), akadnak azonban ettől eltérő ajánlások, melyeket külön fejezetekben tárgyalunk (pincesor és átalakuló, új településrészt ajánlások). Az ezekben a fejezetekben nem szereplő javaslatok esetében (pl. tetőhajlásszög, anyaghasználat) az általános ajánlások szerint kell eljárni. A védett és a védelemre javasolt építészeti értékek – ahol eltér, szigorúbb az általánossal – külön fejezetben kapnak ajánlást. A nem tárgyalt esetekben az általános ajánlás vonatkozik ezekre az épületekre is. Külön ajánlást fogalmazunk meg továbbá a Humyadi térre, valamint a táji környezetre.

Építészet

A településközpontban szinte az összes épületre jellemző, hogy földszintes, elvéve található csak egy-egy tetőtér beépítéssel rendelkező ház.

Az épületek jellemző formája a hosszuház oszloporsos tornáccal, amely az utcafronton falban végződik. A tornácok további változatai, melyek megfigyelhetőek a területen: a tornác beépítésével bővített épület, a hajlított ház és az olyan átépített épületek, amelyeknél az utca felőli tag inkább kockaházra hasonlít. A melléképületeket általában a hátsófelé felé, a főépület vonalát folytatva, vagy a hátsókert végében merőlegesen befordítva, kisebb tömeggel alakították ki.

Az épületek mindégyluke magastetős. Az egytraktusos házak tetőgerince merőleges az utcára, az utca felé két traktussal rendelkező épületek esetében a beforduló szárny tetőgerince párhuzamos azzal. A tetők legtöbbször konyha vagy csonka konyha végződnek, de előfordul az oromfalas kialakítás is.

A terület legjellemzőbb épülettípusa a hosszuház, ezek legjellegzetesebb homlokzati eleme pedig az un. halottasajtó. Korábban csak tetemések alkalmából használták, mára azonban átalakult a szerepe: abban az esetben, ha a tornácot beépítették, bejárati ajtóként funkcionál (ilyenkor lépcső is kiegészíti), ritkábban pedig előfordul, hogy az ajtót is befalazzák vagy ablakká alakították át.

Az utca felőli homlokzaton hagyományosan két ablak található, melyek álló tetőalap alakúak és keresztoszásúak.

A homlokzat kialakítását meghatározza a tető formája: a csonka kony vagy az oromfal esetében padlásbevilágító vagy más néven „istenszem” látható a házak utcafrontján. Terőlépítmények – a tetőtér hiányában – nem jellemzőek, legfeljebb néhány épületen látni hagyományos szénabedobót az udvari homlokzat oldalán.

A terület karakterét, az épített elemeken kívül meghatározzák az épületeken és az egyes felületeken alkalmazott színek és anyagok. A történeti településközpontban döntő többségben a fehér, tört fehér, sárga és barna színek árnyalataival találkozhatunk, de ritkábban – főként kerítéseken – előfordulnak zöldes árnyalatok is.

A használt anyagok közül jellemző a terméskő, amely az épületek és kerítések lábazatánál, oszlopainál fordul elő. Az oromfalakra jellemző burkolat a fa, számos esetben a kerítéseken köszön vissza ennek az anyaga. A tetők hagyományos anyaga a különböző kialakítású cserép.

Erdőtérületek

A Nagybörzsönyt övező erdőterületek a földrajzi adottságok alapján az alapítás óta meghatározóak a falu életében. Kiterjedésük az évszázadok során természetesen sokat változott, azonban a hazai téliképzés kezdete óta, vagyis a katonai téréképek idejétől kezdve nagyjából állandó kiterjedést mutat. A dombok között fekvő település már a korai időktől kezdve felhasználta az összes mezőgazdasági művelésre alkalmas területet, ennek terjedése az erdő rovására később sem történhetett meg. Sőt, a felhagyott kertek területeken spontán és a Pánholl-domb északi részén tervezetten megvalósuló erdőművelés, következtében még növekedett is az erdővel borított felszín területe.

Az erdőterületek egyik legfontosabb turisztikai értékét a Nagybörzsöny és Szob között közlekedő kisvasút jelenti, amely a település Börzsöny felőli szélétől indulva biztosítja a csodálatos erdők kiváló megközelíthetőségét.

A falukép szempontjából fontos tájképi, morfológiai adottság a félkörben húzódó erdővel borított hegység jelenléte, azonban ezek mégsem bírnak a település szempontjából értékes kilátópontokkal, hiszen a korábban szánkó- és kilátódomboként használt Pánholl-domb erdőművelésével megszűnt a legfontosabb ilyen hely.

A település északnyugati részén fekvő egykori kertek szukcessziójával létrejött erdőterület jelenleg sok helyen rendezetlen benyomást kelt, bár az eredeti funkció már szinte csak levegőtől vehető észre. A Duna-ípoly Nemzeti Park által kezelt tölgyes, bükkös erdők csodálatos természeti környezetet teremtenek, jelenleg is kifogástalan állapotban kereshetők fel a kirándulók.

1. Hosszú, teretföldi
2. A falu lakóházai épület
3. A parkban lévő
4. Hosszú, teretföldi
5. Lakóházak

1. A Börzsöny csodálatos bükkös erdőterület is felfedezhető
2. A szőlő birkózó rétege láthatóságát a falu területei elterjedésénél
3. Az elhagyott erdő állományok a falu és környékén spontán kialakult erdőterület maradványai, erdőszegély
4. Különböző erdőterületek a szőlőterületen

Táji környezet

Nagyborzsöny csodálatos természeti környezetben fekszik a Börzsöny nyugati lábánál, a hegyvidék és az Ipoly-völgy határán, a Börzsöny-patak mentén. A két oldalról magas hegyekkel és dombokkal övezett település földrajzi helyzetének következtében igen védett a természet erőtől, ugyanakkor száklalu jellegét is ennek köszönheti. A közúti megközelíthetőség egy irányból lehetséges, szilárd burkolat nélküli úton azonban Vámosmikola felől is elérhető a település.

Hegyhábi pozíciója okán igen meghatározó településmorfológiájában a vízfolyások, mint például a Börzsöny-, a Cserge- és a Farkasvölgyi-patakok. Ez utóbbi felúszasztásával keletkezett festői horgásztó a falu táji környezetének egyik utánozhatatlan hangulata szintülja.

Nagyborzsöny településképeinek szerves részét képezi a táji környezet, a beépítésre nem szánt terület, mint például a Börzsöny hegycsúcsainak karéja, a nagy kiterjedésű erőterületek és a megművelt szántóföldek együttese. Ezek bemutatása legalább annyira fontos részét képezi a település megismerésének, mint a jellemzően épített elemekkel bíró beépítésre szánt területek. Természetesen ezeken a részen is található épített elemeket, ilyen például a Szent István-templom a falu kaputérésében, a horgászto mellett a vendégház, vagy a Börzsöny szívében található Szent Orbán Erdel Wellness Hotel.

• Szántóföldek a Börzsöny vonulatát eléli

• A Börzsöny lábánál a Farkasvölgyi-patak felúszasztásával hangulatos horgászto jött létre

Építészet

A városközponthoz közel eső területek épületei többnyire hagyományos kialakítású egytraktusos parasztházak sorolt helyiségekkel. A távolabb eső, a Rákóczi utca mentén pontoszerűen megjelenő kockaházak sok esetben a hátsókeret irányában megtoldott kéttraktusos épületek. Mindkét beépítési típusra a horizontális terjeszkedés jellemző. A helyenként többgenerációs házak többtraktusosak, formájukat négyzet vagy téglalap alakú tömegalakítás határozza meg.

A Kossuth és a Rákóczi utcákban a földszintes, esetenként a tornác helyén urólag beépített vagy tetőtérrel kiegészült épületek a meghatározóak.

A hagyományos típus a magastető, 40–45 fokos tetőhajlásszöggel. A tető formájára jellemző típus a nyeregterítő kontyolva vagy anélkül, ritka esetben (a kockaházakon) a sátorterítő és a manzárd tető.

Az tetőgerincek jellemzően merőlegesek az utca vonalára, de mindkét utcában vannak hajlított házak, melyek az utcafronti oldalon befordulva azzal párhuzamos tetőgerincet hoznak létre.

A felépítmények – hasonlóan a többi településrészhez – négyzetes keresztmetszetű téglalapítású, sok esetben beton elemekkel kiegészített kerményekből, valamint számos tetőzeten elhelyezett hirközös vezetékéből és villámhárítóból állnak.

A hagyományos parasztházak homlokzata a leg több esetben oromfalas, amely többnyire két osztott ablakkal és a homlokzaton halottasajtóval vagy ablakkal záródó tornáccal jelenik meg. Az oromfalon egy vagy három szellőzőnyílás, „istenszem” található, amelyet sok esetben fával díszítenek. Ezen homlokzatok legtöbb esetben fehér, szürke, ritkán sárgás-barna árnyalatúra festettek. Számos esetben eltérő színezetet kap a lábazat.

A kockaházak homlokzata többnyire csikozott díszítésű, jellemzően két, a Kossuth utcában négy ablakkal az utcafront felé. Az összehatást jelentősen befolyásolja a sátor, manzárd és nyeregterítés kialakítás.

Az idők folyamán parasztházakból átépített, ma többgenerációs házak homlokzata a földszinten változó. A bejárat oldalról vagy az utcafronttól érhető el, a főhomlokzaton azonban minden esetben két ablak található. A tetőzete lehet nyereg vagy kontyolt, tetőtér szintjén kisebb loggia vagy erkély található.

• Kontyolt nyeregterítő
• Csikozott jellegű nyeregterítő Alakpárlata
• Manzárd tetejű
• Művelt homlokzat fennéskő lábazattal, cserép tetőhajlással

Az építmények jellemző homlokzati kialakítása az előzőekben meghatározott három eltérő stílusjegyű épület alapján kategorizálható.

A hagyományos parasztházra ezen a településrészen az egytraktusos, csonka vagy egyszerű kontyutóval záródó, tornácos, oromfalas kialakítás jellemző. Többnyire két osztott ablak és a fő homlokzaton halottasajtóval záródó tornác jellemzi ezeket a házakat. Az oromfalon megjelenik egy vagy három szellőzőnyílás.

A Széchenyi utca arculatát a később épült kockaházak színesítik, jellemzően az utca vonalával párhuzamos kornyú-, sátor- illetve mansárdtetővel. Az utcai homlokzaton jellemzően két fekvő téglány vagy négyzetes arányú osztott ablak található.

A harmadik épülettípus stílusjegyeit a Hegyalja utca mentén elhelyezkedő többgenerációs, töbtraktusos családi házak alkotják, jellemzően egyszerű nyeregtetős vagy összetett tetőformával. A homlokzat alsó szintjén garázsajtók és pinceablakok, az első emeleten két négyzetes ablak, míg a második emeleten vagy tetőtérben loggia is jellemző.

Az épületek anyaghasználatára jellemző a festett beton, illetve terméskő lábazat, valamint a cserép tetőfedés padlásszellőző nyílásokkal. A kockaházak esetében jellemző a homlokzat sávokénti, hármas horizontális tagolása díszítőelemekkel, illetve festéssel. Homlokzati színben többnyire a pasztell és földszínek dominálnak, kirívó színek a többgenerációs épületek esetében sem jellemzőek.

A telkek általában gazdag növényállománnyal rendelkeznek, kevés burkolt felülettel. A telkek előkertjében fa, illetve sövény habitusú örökzöldek, borókák, fenyő és tuja fajok lelhetők fel. A hátsókerterben leginkább a kertészmezőgazdasági művelés jellemző.

A kerti építmények, műtárgyak között gyakoriak a faszkeretű gépkocsibeálló, amelyeket számos esetben a különleges nagyborzsónyi facsipke díszít. Hasonló díszítőelem látható a telkeken jellemző kutak esetében is.

A Széchenyi utca mentén jellemző a betonlábazat és oszlop foglalatú léckerítés, leggyakoribban zöld vagy barna színekben. Elszórtan előfordul hagyományos drótfonatu kerítés is.

- » Hagyományos tornácos lakóház
- » A tornácat egyszerű udvar a hagyományos beépítés része
- » A virágzó díszkertje a kert üde színfoltja
- » Erősebb homlokzati kidolgozott orsz. felújított lakóház
- » Műgyasziétek sora
- » Fenyő beépítésű épületek egyébként homlokzatvonal

Átalakuló, új településrész

Ezen karakterterület a falu legújabb településrészeit foglalja magába, telkei nagy részének beépülése a XX. századra tehető. A terület kertés mezőgazdasági területein már a XIX. századtól a gyümölcsstermesztés kultúrája honosodott meg. A telekstruktúrát illetően hosszútávú területen a lakó funkció mellett számos intézmény is található, emellett szóróanyagon fordul elő szociális-egészségügyi-oktatási, illetve vendéglátás-kereskedelmi funkció is. Az előbbieken emellett eltérő funkciójú beépített területeket a települészegély mentén északrai általános-, és kertés mezőgazdasági területek, kelet felől pedig közvetlenül a Duna-Ipoly Nemzeti Park erdőterületi határolják.

Helyszín

Nagybörzsöny belterületének átalakuló, új településrésze a település északi peremén, továbbá a történeti lakóterületek és pincesor által közrezárt területen helyezkedik el. Az érintett területszkek határait a külterület irányából általános és kertés mezőgazdasági területek jelentik. Az északi nagyobb összefüggő területet délről a Széchenyi utca, a nyugati peremen elhelyezkedőt pedig északról a Petőfi utca határolja.

Beépítés

A Széchenyi utca mentikb, 20 hektárirányú teleksor kiépülése az 1920-as évektől egészen az ezredfordulóg, a XX. századra tehető. Elsősorban a mezőgazdasági területekkel közvetlenül határos telkeken jelentek meg épületek 1920-ban, legkésőbb pedig az 1980-as években az északnyugati irányból érkező műút menti telkek épültek be. Ugyancsak a XX. század végén kezdett el beépülni a történeti lakóterületek településrészehez csatlakozó teleksor a Petőfi Sándor utca mentén, a nyugati települészegélyen.

A telkek mérete és struktúrája jellemzően két csoportra bontható. A Széchenyi utca menti telkekre 10–40 m közötti szélességű hosszú, átlagosan kb. 180 méter hosszú telkek, illetve hasonló szélességben rövidebb kb. 60 méter mélységű telkek sorakoznak. A nyugati területrészt telekmérete és struktúrája az előbbiekhöz hasonló módon alakult ki.

A Széchenyi utca heterogén falusias települészövetében a lakóépületek beépítési módja jellemzően oldalhatáron álló, szabadonálló épületek többnyire csak intézmények formájában jelennek meg. A lakóépületek hagyományos, fésűs beépítési parasztházak, többszintes sátorretős házak, illetve többszintes családi házak formájában jelennek meg.

Közterületek

A területen kisebb teresedések, jellemzően szabálytalan, tölcserterek, ütelgázások terei jöttek létre. Az utcák jellemzően szűk keresztmetszetű, aszfalt burkolattal ellátottak, az új utcák – pl. Hegyalja utca – a valamikori földutak mentén épültek ki. Az északterületrészt, fő utcájába, a Széchenyi utcába a „Magos-föld” irányból további földutak csatlakoznak be. A Széchenyi utcára a továbbiakban jellemző, hogy kiszélesedő szakaszát helyenként téllizöld sövény vagy jegenyenyár fasorok övezik. A közterületen egyoldali járdák fordulnak elő szakaszosan. A nyugati területrészt újonnan beépülő szűk, zsákutcá jellegű utcája, a Petőfi utca csak egy szakaszban került burkolásra, további beépítetlen telkei földút nyomvonalra mentén kerültek feltárra.

9. Lakóépületekkel beépült széles, telkes a Széchenyi utcában
10. Földutak

Építésszét

A pincesor területe saját, markáns építési kultúrával rendelkezik, jól meghatározható helyi jellegzetességekkel. Az épületek jellemzően kis léptékűek. Egy-egy egység csak a hagyományos házi bortermelethez szükséges helyiségekből áll, így általában nem nagyobb 50 m²-nél. Ugyanakkor jellemző a területre az egységek sorolása, gyakori, hogy három vagy négy egység is egy épületben van elhelyezve. A prészházak jellemzően egyforma magasak, a földszinti helyiségeket nyeregretető fedi le. Általában oromfali épületek, melyek kialakítása változhat a tetőtér beépítésétől, használatától függően. A deszkázott oromfalak elsősorban a beépítetlen tetőterekre jellemzőek, a tetőteres, jellemzően hétégyi házként vagy családi házként használt épületek általában falazott oromfali rendelkeznek. A tetőzet kialakítása egységes a pincesoron: általánosan cseréptetős, 35–45 fokos tetőhajlásszaggal épültek a prészházak.

A falazatoknál kétféle anyag használata figyelhető meg: leginkább a fehérre meszelt, vakolt vályog, vagy téglafalazat terjedt el, de gyakran előfordulnak rakott kőből épített változatok is.

Változatosak a nyílások kialakításai: az ajtók, ablakok mives szerkezeteivel mindenki egyedivé tudja tenni a saját házát, a saját ízlésének megfelelően. Külön érdekessége a pincesorban a tetőablakok kialakítása, amelyek kiemelkednek a tető vonalából és saját tetőfedéssel rendelkeznek.

9. Deszkázott oromfalak
10. Teljesen fehérre meszelt falak
11. Sűrű növények között megbújó pince
12. Ferpesztint vonalához és a föld alatti pincerendszerhez illeszkedő beépítés

A halmazos hegylábi lakóterületeken jellemzően magas a tetelkek zöldfelületi aránya. Az előkertek többnyire virágokkal díszítettek. Az oldal-, illetve hátsókertek jellemzően virágos- vagy veteményeskertek, azonban a vendégházaknak helyt adó völgyi területre inkább a díszudvarok dominálnak. A melléképületek, kerti építmények jellemzően az épületek mögött, a hátsó kerti részen kerültek elhelyezésre.

A településrészen a fából készült áttört kerítések a jellemzőek, azonban kovacsoltvas és egyéb fém kerítések is előfordulnak. Az oldalkertek elválasztásánál a drótháló és a fakerítések a dominánsak.

- Összesíróds pinék által meghatározott kertesület
- Bejárati koleszköris az épület előtt
- Fenyőbe süllyesztett fémkapu épület
- A tetlek jellemzően nincsenek lakítottak, a terület szabadon átjárható
- A lombok alatt megkövült pincseváltás riedársorokból
- Szomszédosági viszonyok rendezését szolgáló sávny

ELŐTERJESZTÉS
Nagybörzsöny Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2017. december 29-i ülésére

Tárgy: Nagybörzsöny Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017. (XII. .) önkormányzati rendelete az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelet módosításáról

Előterjesztő: Antal Gyuláné polgármester

Előkészítő: Granát Bernadett jegyző

Döntéshozatal módja: minősített szótöbbség

Tárgyalás módja: nyilvános ülés

Tisztelt Képviselő-testület !

Antal Gyuláné főállású Polgármester Asszony kérelemmel fordult a T. Képviselő-testülethez, hogy polgármesteri tisztsége betöltésének módját 2018. január 1-től megszeretné változtatni. Társadalmi megbízatásuként kívánja a továbbiakban betölteni tisztségét, mert a szükséges szolgálati időt összegyűjtötte és szeretné öregségi nyugdíj kérelmét benyújtani.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 64.§-a szerint:

„64. § (1) A polgármester tisztségét *főállásban vagy társadalmi megbízatásban* látja el.

(2) Főállású a polgármester, ha főállású polgármesterként választották meg. A polgármesteri tisztség betöltésének módját a képviselő-testület a megbízatás időtartamán belül egy esetben a polgármester egyetértésével, a szervezeti és működési szabályzat egyidejű módosításával megváltoztathatja.”

Fentiekre tekintettel a képviselő testületnek kell döntenie a polgármesteri tisztség ellátásának módosításáról.

Határozati javaslat:

Nagybörzsöny Község Önkormányzatának képviselő-testülete megtárgyalta a polgármesteri tisztség ellátásával kapcsolatos előterjesztést.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 64.§ (2) bekezdésének felhatalmazása alapján úgy dönt, hogy Antal Gyuláné polgármesterrel való előzetes egyeztetés után - kérelmének megfelelően - 2018. január 1-től Nagybörzsöny Község polgármesteri tisztségének ellátása társadalmi megbízatásban történjen. Ezért ennek megfelelően jelen ülésen módosítja a Szervezeti és Működési Szabályzatát.

Továbbá a 68/2013. (XII.29.) NGM rendeletben előírt kormányzati funkció kódok jogszerű használata érdekében szükséges az SZMSZ 5. számú függelékének módosítása is.

1. Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján, mint a fenti jogszabály előkészítője az alábbi előzetes hatásvizsgálatot végeztem el a szabályozás várható következményeiről, melyről most tájékoztatom a képviselő-testületet.

A tervezett jogszabály hatásai:

- a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás:
 - társadalmi hatása: a polgármester társadalmi megbízásban látja el továbbra feladatait
 - gazdasági hatása: mivel a főállású polgármester illetménye kétszerese a társadalmi megbízatású polgármester tiszteletdíjának ezért az önkormányzat ezzel kapcsolatos költségei csökkenek
 - költségvetési hatása: az önkormányzat személyi jellegű költségei csökkenek.
- b) környezeti és egészségi következmények:
 - nincsenek,
- c) adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

- nincsenek.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

- a rendelet megalkotása kötelező, ha a polgármester jogállását megváltoztatja a képviselő testület.

A jogszabály alkalmazásához szükséges feltételek:

a személyi feltétel: rendelkezésre áll.

szervezeti feltétel: rendelkezésre áll.

tárgyi feltétel: rendelkezésre áll.

pénzügyi feltétel: rendelkezésre áll.

2. Indokolás

Az SZMSZ módosítása rendelet célja:

- a polgármesteri tisztség ellátásának megváltoztatása. Kormányzati funkciók változása.

A rendeletnek nincs európai uniós joggal kapcsolatos összehangolási és egyeztetési vonatkozása.

Nagybörzsöny, 2017. december 21.

Granát Bernadett sk
jegyző

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
11/2017./XI. / RENDELETE
A Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról
szóló 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelet módosításáról

T E R V E Z E T

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (1) bek. c.) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján Nagybörzsöny Község Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelete módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelet 41.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) A polgármester társadalmi megbízatású tisztviselő.”

2. §

A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013.(IV.09.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Ör.) 5. számú függeléke az alábbiak szerint módosul:

KORMÁNYZATI FUNKCIÓK RENDJE

<u>Kormányzati funkció kód</u>	<u>Kormányzati funkció elnevezése</u>
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
082042	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
082092	Közművelődés, hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása
013320	Köztemető fenntartás és működtetés
013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
011130	Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotói és általános igazgatási tevékenysége

045160	Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása
064010	Közvilágítás
066020	Város, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
074031	Család és nővédelmi egészségügyi gondozás
106020	Lakásfenntartással, lakhatással összefüggő ellátások
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
041231	Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
041232	Start munkaprogram, téli közfoglalkoztatás
041236	Országos közfoglalkoztatási program
104037	Intézményen kívüli gyermekétkeztetés
107060	Egyéb szociális pénzbeli és természetbeni ellátások, támogatások
011220	Adó-, vám- és jövedéki igazgatás
041237	Közfoglalkoztatási mintaprogram
066010	Zöldterület-kezelés
072111	Háziorvosi alapellátás
082044	Könyvtári szolgáltatások
091140	Óvodai nevelés, ellátás
013390	Egyéb kiegészítő szolgáltatások
045530	Csővezetékes szállítás

Záró rendelkezések

2. §

(1) A rendelet 2018. január 1. napján hatályba.

(2) A rendelet kihirdetéséről a helyben szokásos módon a jegyző gondoskodik.

Antal Gyuláné sk
polgármester

Granát Bernadett sk
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet 2017. decemberjén kihirdetésre került.

Granát Bernadett sk
jegyző

J E L E N L É T I Í V

A Nagybörzsöny Községi Önkormányzat Képviselő-testületének

2017. december 29.-én megtartott
ülésről.

1./ Antal Gyuláné	polgármester <i>Antal Gyuláné</i>
2./ Paulik Oszkár	alpolgármester <i>Paulik Oszkár</i>
3./ Juhász Kálmán	képviselő <i>Juhász Kálmán</i>
4./ Schmidt Viktor	képviselő <i>Schmidt Viktor</i>
5./ Szalai Barnabásné	képviselő <i>Szalai Barnabásné</i>
6./ Granát Bernadett	jegyző <i>Granát Bernadett</i>
7./ Kalácska Lajosné	jkv. vezető <i>Kalácska Lajosné</i>

Meghívottak:

- 1./
- 2./
- 3./
- 4./
- 5./

1.sz. melléklet

**NAGYBÖRZSÖNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
11/2017. (XII. 29.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE
A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMEÉRŐL**

2017. december hó

**Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
11/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelete
a településkép védelméről**

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdés a)-h) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva,

a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/A. § (6) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Pest Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész, Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért és Kiemelt Kulturális Beruházásokért Felelős Államtitkárság, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága és a partnerségi egyeztetés szabályai szerinti „partnerek” véleményének kikérésével az alábbi rendeletet alkotja:

**I. FEJEZET
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK**

1. A rendelet célja, hatálya és alkalmazása

1. §

- (1) Nagybörzsöny Község Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) a településkép védelméről szóló rendelete (a továbbiakban: e rendelet) célja Nagybörzsöny község történelme szempontjából meghatározó épített örökségének, sajátos településképeének társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és alakítása
 - a) a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelmének (a továbbiakban: helyi védelem) meghatározásával, a védetté nyilvánítás, a védelem megszüntetése szabályozásával,
 - b) a településképi szempontból meghatározó területek meghatározásával,
 - c) a településképi követelmények meghatározásával,
 - d) a településkép-érvényesítési eszközök részletszabályozásával.
- (2) A helyi védelem célja Nagybörzsöny településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző építészeti öröksége kiemelkedő értékű elemeinek védelme, jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megővése. A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a közös nemzeti kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.
- (3) E rendelet területi hatálya Nagybörzsöny község teljes közigazgatási területére terjed ki.
- (4) E rendelet előírásait Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: Önkormányzat Képviselő-testülete) által elfogadott településrendezési eszközökkel együtt kell alkalmazni.
- (5) E rendelet mellékletei az alábbiak:
 - a) 1. melléklet: Helyi területi védelem alatt álló terület
 - 1.1. Helyi területi védelem alatt álló terület lehatárolása
 - 1.2. Helyi területi védelem alatt álló terület térképi ábrázolása
 - b) 2. melléklet: Helyi egyedi védelem alatt álló értékek jegyzéke
 - c) 3. melléklet: Településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolása
 - 3.1. Településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolása (Beépítetlen jellegű területek)
 - 3.2. Településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolása (Beépített jellegű területek)

- (6) E rendelet függelékei (tájékoztató jelleggel) az alábbiak:
- a) 1. függelék: Országos jelentőségű védett művi értékek
 - 1.1. Műemlékek, műemléki környezetek jegyzéke
 - 1.2. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzéke
 - b) 2. függelék: Helyi egyedi védelemre méltó értékek jegyzéke
 - c) 3. függelék: Európai és országos jelentőségű védett természeti értékek
 - 3.1. NATURA 2000 területek
 - 3.2. Nemzeti park területe
 - 3.3. Országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezete
 - d) 4. függelék: Tájédegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke
 - e) 5. függelék: A helyi egyedi védelem alatt álló értékre vonatkozó értékvizsgálati adatlap részletes tartalmi követelményei

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *Áttört kerítés*: olyan kerítés, amelynél a tömör felületek aránya a kerítés teljes felületének 50%-át nem haladja meg;
2. *Cégtábla*: vállalkozás azonosítására, általában nevének, címének, elérhetőségének, tevékenységének, esetleg nyitva tartásának közlésére szolgáló, a vállalkozás székhelyének, telephelyének bejáratánál, a homlokzat síkjában vagy kerítésen elhelyezett tábla;
3. *Címtábla*: jellemzően intézmények, költségvetési szervek, alapítványok, egyesületek, egyéb társadalmi szervek, egyházak nevére, címére, elérhetőségére, tevékenységére vonatkozó információkat tartalmazó, a homlokzat síkjában, kerítésen, vagy önállóan elhelyezett tábla;
4. *Építészeti érték*: az épített környezet minden olyan tárgyi és szellemi (építészettörténeti, építőművészeti, műszaki-tudományos) építészeti minőséggel rendelkező alkotásokban megjelenő értéke, amelyben a mindenkori társadalom – ezen belül a helyi közösségek – identitása és alkotóképessége fejeződik ki (az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2. § 32. pontja szerinti fogalom);
5. *Építészeti örökség*: az épített környezet maradandó építészeti értéket is képviselő elemeinek (épitmény, épületegyüttes, táj- és kertépítészeti alkotás) összessége – annak minden beépített alkotórészével, tartozékával és berendezésével együtt (az Étv. 2. § 33. pontja szerinti fogalom);
6. *Helyi egyedi védettségű építmények*: azok az épületek, épületrészek, építmények, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi létesítmények, amelyek az épített örökség kiemelkedő értékű elemei, építészeti, településtörténeti, régészeti, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari szempontból, illetve a hagyományos településképi megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk tartozó kiegészítő külső és belső díszítőelemeket, a használat módját, és amelyeket az Önkormányzat Képviselő-testülete e rendeletében védelem alá helyezett;
7. *Helyi védettségű építészeti örökség károsodása*: minden olyan beavatkozás, ami a védett építészeti érték teljes vagy részleges megsemmisülését, építészeti karakterének részleges vagy teljes előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenését eredményezi;
8. *Jókarbantartás*: a meglévő építmény, építményrész kármegelőzésére, kárelhárítására, karbantartására, helyreállítására, felújítására, javítására, rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmassá tételére, illetve ennek és üzembiztonságának megtartására irányuló építési-szerelési munka;
9. *Településkarakter*: az épített és a természeti környezet településképi jellemzőinek összessége, így a természeti környezet, a település megjelenése a tájban, a településszerkezet, a jellegzetes épülettípus, a tömegformálás, a homlokzati kialakítás, az anyaghasználat és növényzet;
10. *Utcaképi védelem*: az utcaszakaszok mentén történetileg kialakult beépítési mód, az épületek jellegzetes építészeti arculatának, tömegformálásának, közterületre néző és közterületről látható homlokzatkialakításának, anyag- és színhasználatának megőrzését jelenti.

II. FEJEZET HELYI VÉDELEM

3. A helyi védelem feladata

3. §

- (1) A helyi védelem feladata
 - a) a védelmet igénylő értékes tájképi megjelenés, településszerkezet, utcaképek, épületek és részletek, építmények, egyéb karakterelemek, növény-együttesek, együttesen a védelmet igénylő építészeti örökség körének
 - aa) meghatározása, dokumentálása,
 - ab) védetté nyilvánítása,
 - ac) nyilvántartása,
 - ad) megőrzése és
 - ae) a lakossággal történő megismertetése;
 - b) a helyi védettségű építészeti örökség károsodásának megelőzése, elhárítása, illetve a bekövetkezett károsodás csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése.
- (2) Az (1) bekezdésben felsorolt feladatok megvalósítása érdekében az Önkormányzat Képviselő-testülete e rendeletével a védelmet igénylő építészeti örökség elemeit helyi védelem alá helyezi.

4. A helyi védelem fajtái

4. §

- (1) Helyi területi védelemben részesül Nagybörzsöny azon része, amelynek történetileg kialakult, jellegzetes
 - a) településszerkezete,
 - b) telekstruktúrája, beépítési módja,
 - c) utca- és térhálózata, utcavonal-vezetése,
 - d) utcaképe, vagy utcakép részlete,
 - e) település- és tájkarakter elemei,
 - f) a tájjal való kapcsolatamegőrzésre, értékóvó fenntartásra és fejlesztésre érdemes.
- (2) Az Önkormányzat Képviselő-testülete helyi területi védelem alá helyezi e rendelet 1. mellékletében meghatározott területet.
- (3) Helyi egyedi védelemben részesül a település jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatát, településkarakterét meghatározó helyi egyedi örökségi eleme. A védelem
 - a) építmény egészére, építményrészletre,
 - b) alkalmazott anyaghasználatra,
 - c) tömegformálásra,
 - d) homlokzati kialakításra,
 - e) táj- és kertépítészeti alkotásra,
 - f) egyedi tájértékre, növényzetre,
 - g) szoborra, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra, valamint
 - h) az a)-g) pontokhoz kapcsolódóan az érintett földrészlet, telek egészére vagy részére terjedhet ki.
- (4) Az Önkormányzat Képviselő-testülete a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével helyi egyedi védelem alá helyezi e rendelet 2. mellékletében meghatározott értékeket, ingatlanokat.

5. A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszüntetésének szabályai

5. §

- (1) A helyi védelem alá helyezésre vagy annak megszüntetésére bármely természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet – Nagybörzsöny Község polgármesteréhez (a továbbiakban: polgármester) írásban benyújtott – kezdeményezése alapján kerülhet sor. A kezdeményezésre településrendezési eszköz is javaslatot tehet.

- (2) A helyi védelem alá helyezésre vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a védelemre javasolt érték megnevezését, egyedi védelem esetén címét, helyrajzszámát, területi védelem esetén a terület lehatárolását a helyrajzszámok megjelölésével,
 - b) a védelem jellegével kapcsolatos javaslatot és
 - c) a védelemmel kapcsolatos javaslat rövid indokolását,
 - d) a védelemre javasolt érték rövid ismertetését, fényképfelvételt,
 - e) a kezdeményező nevét, megnevezését, lakcímét, székhelyét, értesítési címét és az értesítés formáját.
- (3) A helyi védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
 - a) a védett érték megnevezését, egyedi védelem esetén címét, helyrajzszámát, területi védelem esetén a terület lehatárolását a helyrajzszámok megjelölésével,
 - b) a védelem törlésével kapcsolatos javaslat rövid indokolását, az aktuális állapotot bemutató fényképfelvételt,
 - c) a kezdeményező nevét, megnevezését, lakcímét, székhelyét, értesítési címét és az értesítés formáját.
- (4) Amennyiben a kezdeményezés hiánypótlásra szorul, és azt a polgármester erre vonatkozó felhívása ellenére a kezdeményező tizenöt napon belül nem teljesíti, a javaslatot a polgármester érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

6. §

- (1) A helyi védelem alá helyezési, vagy megszüntetési eljárásban érdekeltnek kell tekinteni:
 - a) a javaslattal érintett földrészlet, ingatlan, ingatlanok tulajdonosait,
 - b) műalkotás esetén az élő alkotót, vagy a szerzői jog jogosultját,
 - c) a kezdeményezőt,
 - d) az illetékes építésügyi hatóságot.
- (2) A helyi védelem alá helyezés vagy annak megszüntetése iránti eljárás megindításáról Nagybörzsöny község honlapján (a továbbiakban: honlap) tizenöt napon belül tájékoztatást kell közzétenni, továbbá írásban értesíteni kell az (1) bekezdésben meghatározott érdekelteket.
- (3) Az ingatlan használójának értesítése a tulajdonos útján történik.
- (4) A kezdeményezéssel kapcsolatban az érdekeltek az értesítés átvételét követő tizenöt napon belül írásban észrevételt tehetnek.

7. §

- (1) A helyi védelem alá helyezést, vagy a védelem megszüntetését az Önkormányzat Képviselő-testülete e rendelet módosítása keretében rendeli el.
- (2) A kezdeményezésben meghatározott érték helyi védelmére akkor kerülhet sor, ha
 - a) az értékvizsgálat és értékvizsgálati adatlap alapján igazolást nyert, hogy az érték a település örökségének kiemelkedő, jellegzetes eleme, és
 - b) nem áll országos védelem alatt.
- (3) A helyi védelem megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha
 - a) a védett érték megsemmisült, vagy
 - b) a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elvesztette, vagy
 - c) életveszély elhárítása szükséges.
- (4) A helyi védelem alá helyezésről és a védelem megszüntetéséről írásban értesíteni kell a 6. § (1) bekezdésben meghatározott érdekelteket, és a döntésről tájékoztatást kell közzétenni a honlapon a döntés napját követő tizenöt napon belül.
- (5) A helyi védelem alá helyezés és a védelem megszüntetésének tárgykörét az Önkormányzat Képviselő-testülete kezdeményezéstől függetlenül évente egy alkalommal áttekinti.

8. §

- (1) A helyi védelem alá helyezett értéket egységes megjelenésű táblával meg kell jelölni. A táblán fel kell tüntetni a védelem tárgyának megnevezését és a következő szöveget: Nagybörzsöny Község Önkormányzata helyi védett értéke (évszám).
- (2) A tábla elkészítéséről, elhelyezéséről, esetlegesen pótlásáról a polgármester gondoskodik. A tábla elhelyezését az érintett ingatlan tulajdonosa tűrni köteles.

- (3) A helyi védettség tényét közlő táblán kívül az Önkormányzat elhelyezhet egyéb, a védettséggel összefüggő tény, adatot közlő táblát is.

6. A helyi egyedi védettséggel összefüggő korlátozások, kötelezettségek

9. §

- (1) A védett érték jókarbantartása, állapotának megóvása a tulajdonos kötelezettsége.
- (2) A védett érték megfelelő fenntartását és megőrzését elsősorban az eredeti rendeltetésnek megfelelő használattal kell biztosítani.
- (3) A használat a helyi védett építmények történeti, építészeti értékeit nem veszélyeztetheti.
- (4) A helyi védelem alatt álló értéket nem veszélyeztetheti, településképi vagy műszaki szempontból károsan nem befolyásolhatja az adott értéken vagy közvetlen környezetében végzett építési tevékenység, területhasználat.
- (5) A helyi védelem alatt álló értéken végzett építési tevékenység során a védett elem karaktere, a védelmet megalapozó jellemző vonásai megőrizendők.
- (6) A helyi védettség nem zárja ki az érintett építmény korszerűsítését, belső átalakítását, esetlegesen bővítését vagy részleges bontását, amennyiben a védettség alapját képező elemei, értékei nem károsodnak, illetve az eredeti állapot helyreállítása ezt megköveteli.
- (7) Helyi egyedi védelem alatt álló építmény, építményrész a következő (8) bekezdésben meghatározottak kivételével nem bontható el.
- (8) Helyi egyedi védelem alatt álló építmény részlegesen elbontható, amennyiben
 - a) a bontani kívánt építményrész az értékvizsgálat alapján építészeti értéket nem hordoz,
 - b) a bontás az építmény eredeti rendeltetésének megfelelő használata, vagy az eredeti állapot helyreállítása érdekében történik, és a védelem alá helyezést megalapozó érték nem sérül.

7. A helyi védelem alatt álló értékek nyilvántartása

10. §

- (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről nyilvántartást kell vezetni, amelybe bárki betekinthes.
- (2) A nyilvántartás kötelezően tartalmazza:
 - a) a védett érték megnevezését,
 - b) a védett érték védelmi nyilvántartási számát,
 - c) a védett érték azonosító adatait (datálás, stílus, alkotó),
 - d) a védelem típusát,
 - e) a védett érték helymeghatározásának adatait, területi védelem esetén a védett terület lehatárolását, (helyrajzszám, utca, házszám, helyszínrajz) és
 - f) a védelem rövid indokolását az értékvizsgálat alapján,
 - g) az értékvédelmi adatlapot.
- (3) A nyilvántartás naprakész vezetéséről az Önkormányzat jegyzője gondoskodik.

III. FEJEZET

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

8. A településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

11. §

- (1) Az Önkormányzat Képviselő-testülete a hagyományos tájhasználat, a jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculat, a településkarakter alapján a településképi szempontból meghatározó területként az alábbiakat jelöli ki:
 - a) történeti településközpont,
 - b) történeti lakóterület,
 - c) halmazos hegylábi lakóterület,
 - d) pincesor,
 - e) átalakuló, új településrész,

- f) beépítetlen jellegű terület – mezőgazdasági és erdőterület,
 - g) a településképi védelme szempontjából kiemelt területek.
- (2) A településképi szempontból meghatározó területek magukban foglalnak országos védelem alatt álló műemlékeket, műemléki környezeteket, nyilvántartott régészeti lelőhelyeket, helyi védelem alatt álló értékeket, országos és európai jelentőségű táj- és természetvédelmi területeket is.
- (3) A műemlékek, műemléki környezetek és a nyilvántartott régészeti lelőhelyek vonatkozásában e rendelet előírásait a kulturális örökségvédelmi törvény és kapcsolódó jogszabályai előírásaival együtt kell alkalmazni.
- (4) A táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek vonatkozásában e rendelet előírásait a természetvédelmi törvény és kapcsolódó jogszabályai előírásaival együtt kell alkalmazni.
- (5) A településképi szempontból meghatározó területek térképi ábrázolását e rendelet 3. melléklete tartalmazza.
- (6) A településképi védelme szempontjából kiemelt területeknek minősülnek:
- a) a műemlékek telkei és a műemléki környezetek területe,
 - b) a nyilvántartott régészeti lelőhelyek területe,
 - c) a helyi jelentőségű védett értékek területe,
 - d) a NATURA 2000 területek,
 - e) a nemzeti park területe (Duna-Ipoly Nemzeti Park),
 - f) az országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetének területe,
 - g) a tájképvédelmi terület.

IV. FEJEZET TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

9. Építmények anyaghasználatára vonatkozó általános egyedi építészeti követelmények

12. §

A település teljes közigazgatási területén az építmények anyaghasználatára vonatkozóan:

- a) a homlokzatképzésnél nem alkalmazhatók az alábbiak:
 - aa) élénk, kontrasztos színű anyagok – kivéve a fehér – használata,
 - ab) gazdasági terület kivételével a település történelmi, hagyományos anyaghasználatától idegen (pl. fém, műanyag) anyagok használata,
 - ac) túlzottan eltérő és sokféle agyag azonos felületen való használata;
- b) a tetőszerkezet héjalásánál nem alkalmazhatók az alábbi anyagok:
 - ba) pala, hullámpala (kivéve természetes pala),
 - bb) rozsdásodó bádog,
 - bc) műanyag,
 - bd) bitumenes zsindely, bitumenes szigetelőlemez,
 - be) egy tetőzeten különböző színű és eltérő anyagok;
- c) a homlokzati nyílászáróknál nem alkalmazhatók az alábbiak:
 - ca) egymással nem harmonizáló anyagok használata,
 - cb) igénytelen, tobzódó formai kialakítású elemek;
- d) a kültéri világításnál nem alkalmazhatók az alábbiak:
 - da) hideg fehér, 500 nanométernél rövidebb hullámhosszúságú fényű, 3000K feletti színhőmérsékletű világítás,
 - db) gyalogosok, járművezetők szemébe, az épületek ablakai felé, vagy az égboltra irányított fény,
 - dc) egyenetlen, magas intenzitású világítás,
 - dd) felfelé irányuló, talajszintbe épített fényvetők,
 - de) a tényleges használat idejéhez nem igazodó kültéri világítás, így a közvilágítás éjfél utáni fényerőcsökkentés hiánya, valamint a nem közcélú világítás bekapcsolva tartása.

**10. A helyi területi védelemmel érintett területre és
a településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó
közös területi építészeti követelmények**

13. §

- (1) E rendelet 4. § (2) bekezdésében és a 11. § (1) bekezdés a)-e) pontjaiban meghatározott területeken a közös területi építészeti követelmények az alábbiak.
- (2) A településképet meghatározó beépítés telepítési módjára vonatkozó követelmények:
 - a) A településképet meghatározó beépítés telepítési módja a hagyományosan kialakult oldalhatáron álló, utcavonalas, vagy minimális mélységű előkertes beépítés.
 - b) Az a) pont szerinti, történetileg, hagyományosan kialakult beépítési módot és az utcánként jellemző utca felőli építési vonalat meg kell őrizni.
 - c) Az építmények telepítésénél a természetes terepfelületre való illesztést kell alkalmazni, támfalak, rézsűk kialakítása helyett.
- (3) A településképet meghatározó beépítés jellemző szintszáma: földszint, földszint és tetőszint, a többszintes tetőtér kizárásával. Meghatározó területenként a hagyományos beépítésre jellemző legnagyobb beépítési magasság nem haladható meg.
- (4) A településképet meghatározó kerti építményekre, műtárgyakra vonatkozó követelmények:
 - a) Azok a kerti építmények, műtárgyak, amelyek a közterületről láthatóak, illetve amelyekre rálátás nyílik a magasabban fekvő területi elhelyezkedésük miatt, a településképi elemei, ezért esztétikus kialakításukat kell biztosítani.
 - b) Létesítésükkor a természetes anyaghasználatot kell biztosítani.
- (5) A településképet meghatározó kerítéskialakításra vonatkozó követelmények:
 - a) Településképet meghatározó kerítésnek számít az utcafronti kerítés, valamint az oldal- és hátsó telekhatáron álló kerítés közül az, amelyikre közterületről rálátás nyílik.
 - b) A településképet meghatározó kerítést
 - ba) áttört formában,
 - bb) terméskő (oszlop, lábazat anyagként), fa (léc, deszka), fém (pálcázat), sövénynövények alkalmazásával,
 - bc) az épülettel összhangban álló anyag- és színhasználat alkalmazásával kell kialakítani.
- (6) Közterület alakítási terv készítésére kijelölt terület a történeti településközpontban a Hunyadi tér közterülete.

**11. A településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó
közös egyedi építészeti követelmények**

14. §

- (1) E rendelet 11. § (1) bekezdés a)-e) pontjaiban meghatározott területeken a településképhez való illeszkedés biztosítása, a településképi védelme érdekében a közös egyedi építészeti követelmények az alábbiak.
- (2) Építési tevékenységgel érintett építmény anyaghasználatára vonatkozó követelmények:
 - a) Építőanyagként elsősorban a hagyományos, eredetileg használt (építéskori) anyag,
 - b) az előző pontban meghatározottól eltérő anyag esetében azzal harmonikus egységben lévő, természetes (pl. terméskő, tégl, fa, cserép), minőséget képviselő, időtálló anyagok, valamint
 - c) a környezetükkel harmonizáló anyagok használata megengedett.
- (3) Építési tevékenységgel érintett épület tömegformálására vonatkozó követelmények:
 - a) Az épület szélességi és hosszanti méretének hagyományosan kialakult arányától, az alapterület és térfogat hagyományos arányától való eltérés nem megengedett.
 - b) Az épület bővítése (igény esetén) a hátsókert irányába, illetve az utcai homlokzattól legalább 7 m-rel hátrahúzott merőleges udvari épületszárny létesítésével megengedett.
 - c) Az utcafronti épületszélesség és az oldalkert szélesség utcaképre jellemző, hagyományos arányától való eltérés nem megengedett.

- d) A szomszédos épületekkel nem harmonizáló utcafronti homlokzati arány kialakítása nem megengedett.
 - e) A szomszédos, illetve az utcaképet meghatározó épületek épület- és gerincmagasságához nem illeszkedő kialakítás nem megengedett.
 - f) Az épület tetőzetének kialakítása, vagy alakítása során a hagyományos magastetős (40–45° közötti hajlásszöggel) kialakítási módtól való eltérés nem megengedett.
 - g) A tetőforma kialakítása, vagy alakítása során a hagyományos nyeregtető, illetve annak oromfalas és kontyolt (teljes- vagy csonkakontyolt: felülcsapott, alulcsapott) alváltozatai alkalmazásától való eltérés nem megengedett. A nyeregtető középtengelyesen szimmetrikus kialakításától való eltérés, fél nyeregtető kialakítása nem megengedett. A tetőgerinc hagyományos irányának – amely a telek homlokvonalához képest merőleges az utcafronton egytraktusos épület esetében, párhuzamos a két-, vagy többtraktusos épület esetében – kialakításától való eltérés nem megengedett.
 - h) Tetőtérbeépítés esetén tetőablak kialakítása a tetősíkban elhelyezve, vagy az udvari homlokzaton a hagyományos szénabedobó mintájára megengedett.
- (4) Építési tevékenységgel érintett épület településkaraktert befolyásoló homlokzatkialakítására vonatkozó követelmények:
- a) A lakóépületek hagyományos utcai homlokzatának kialakítására jellemző a kifutó oldaltornác, illetve az oldaltornácot lezáró bejárati ajtó és a két téglalap alakú, többosztású ablak alkotta nyílásrend, az oromfalas kialakítás, esetleg vakolat-tagolással, díszítéssel, kicsiny padlánylással. Ezen jegyeket még hordozó homlokzatkialakítás esetében, az ezektől való eltérés nem megengedett.
 - b) Tetőtérbeépítés esetén az utcai oromfalon ajtónyílás, loggia, erkély létesítése, kontyolt tetőfelületen tetőablak kialakítása nem megengedett.
 - c) Az utcai homlokzat nyílászáróinak cseréje esetén az eredeti anyaghasználattól, nyílásrendtől és aránytól való eltérés nem megengedett.
 - d) Utcafronti homlokzaton gépjárműtároló bejáratának kialakítása nem megengedett.
 - e) A lakóépületek hagyományos udvari homlokzatán jellemző az oszlopos, mellvédes, vagy anélküli, nyitott oldaltornác kialakítása. Az oldaltornác megszüntetése, zárt térré alakítása, eredeti tagoltságának megváltoztatása nem megengedett.
 - f) Épületek közterületről látható homlokzatai anyag- és színhasználatánál a fehér, vagy valamely halvány földszínű (világossárga, bézs stb.) vakolat, a terméskő lábazat, a deszkázott oromfal, a pikkelyes, cserép fedésű tetőzet kialakítása megengedett.
 - g) Közterületről látható homlokzaton, tetőzetten szerelt műszaki eszközök, antenna, antennatartó szerkezet, klímaberendezés, szellőző, szerelt égéstermék-elvezető, szabadon szerelt vezeték elhelyezése nem megengedett.
 - h) Napenergia-kollektor és napelem elhelyezése az utcai homlokzat kivételével, az épület architektúrájához illeszkedő kialakítással megengedett.
 - i) Tájékoztató, cég- és címtábla elhelyezése csak az eredeti homlokzatkarakter érvényesülése mellett megengedett.
- (5) Építési tevékenységgel érintett telken (közterületen, magánterületen) a zöldfelületek településképet befolyásoló kialakítási módjára vonatkozó követelmények:
- a) A fás szárú növényfajok telepítésénél a termőhelyi adottságoknak megfelelő, honos, a településen jellemző, magas haszon (gyümölcsfák), vagy díszítő értékkel bíró növényfajok telepítése megengedett.
 - b) Allergizáló és invazív növényfajok telepítése nem megengedett.
 - c) Fasor esetében a pótlás azonos fajú egyedekkel megengedett.
 - d) Zöldfelületen burkolt felület kialakítása csak a használathoz szükséges minimális mértékben megengedett. Burkolat kialakítása természetes, vagy azt a hatást keltő anyag használatával megengedett (kő, bazalt, gránit, gránitúzalék, égetett agyag).

12. A Pincesor településképi szempontból meghatározó területre vonatkozó kiegészítő építészeti követelmények

15. §

- (1) E rendelet 11. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott területen e rendelet 13. § és 14. § előírásait az alábbi kiegészítő előírásokkal együtt kell alkalmazni.
- (2) A Pincesor területén a hagyományosan kialakult állapotnak megfelelően, jellemzően közterületi tömbtelken lévő úszótelkeken egy, vagy több egységet magában foglaló, mezőgazdasági célú, illetve ideiglenes, üdülési – pihenési célú tartózkodásra alkalmas, szabadonálló pinceházak, présházak, (zártosorú) pincesorok és terepszint alatti, a szőlőműveléshez szükséges, illetve mezőgazdasági termények tárolására alkalmas, kiterjedt hálózatot alkotó lyukpincék találhatóak. Az épületek halmazosan, többnyire a terepszintet követve, illetve a földalatti pincerendszerhez illeszkedve helyezkednek el. A fent leírt telekszerkezet, beépítési mód, a beépítés telepítési módja, a pinceházak, pincesorok egységes építészeti jegyei a terület egyedi karakterét adva jelentős értéket képviselnek, ezért megőrzésük kötelező.
- (3) A Pincesor épületei, építményei közötti területek átjárhatóságát, közterület jellegét és természetközeli állapotát biztosítani kell.
- (4) A köz- és magánterületek hagyományos használatától való eltérés során keletkezett, jelenleg megtűrt állapotként kezelendő kerítések áttört formájú, fa, és/vagy sövénynövény anyaghasználatú kialakításától való eltérés nem megengedett.
- (5) Korábban lebontott, megsemmisült, vagy romos pinceház helyén történő új épület létesítése során annak anyaghasználata, befoglaló alaprajzi mérete, épület- és gerincmagassága, tetőformája, jellemző homlokzati kialakítása meg kell, hogy egyezzen az eredeti pinceépületével, amennyiben az eredeti épületről nem állnak rendelkezésre adatok, akkor az új épületnek a szomszédos pinceépületekhez kell illeszkednie.
- (6) A Pincesor egységes kialakítású épületeinek meghatározó helyi jellegzetességei a kis léptékű tömeg, a fehér, vakolt, illetve vakolatlan terméskő falazatok, a 35–45°-os hajlásszögű, egyszerű nyeregretős tetőforma cserépfedéssel, a deszkázott, vagy vakolt falazott oromfalas kialakítás, a kisméretű homlokzati nyílások, fa nyílászárók. A Pincesor területén megengedett építési tevékenységek során a fent leírt építészeti karakterjegyeiktől való eltérés nem megengedett.
- (7) A közterületi zöldfelületek füvesített kialakítása megengedett (az eredeti állapotnak megfelelően), a fásítás nem megengedett.
- (8) A pinceépületek bejárata előtti kisebb területek és a fontosabb közlekedési vonalak esetleges burkolása legfeljebb 50 %-os burkolati fedettséggel és természetes kő, egyéb közet, vagy téglá alkalmazásával megengedett.

13. A helyi egyedi védelemmel érintett értékekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

16. §

- (1) E rendelet 4. § (4) bekezdésében meghatározott és a 2. mellékletében felsorolt helyi egyedi védelemmel érintett értékekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények az alábbiak.
- (2) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló épület, objektum anyaghasználatként az eredeti (építéskori) építőanyag, vagy, ha az már nem elérhető, az azzal azonos és azzal harmonikus egységben lévő anyagok használata kötelező.
- (3) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló épület tömegformálására vonatkozó követelmények:
 - a) Az épület tömegét az eredeti állapotának megfelelő formában és méretben kell megtartani.
 - b) Abban az esetben, ha a védelem nem terjed ki az épület egészére, illetve kifejezetten a tömegformálásra, igény esetén az épület bővítése megengedett e rendelet 14. § (3) b) pontja szerint, a védettség alapját képező elemek, értékek megtartásának biztosítása mellett.
 - c) Az épület tetőzetének kialakítási módját, tetőformáját, illetve annak alváltozatát, a tetőgerinc irányát, a tetőgerinc magasságát, a tetősík egységességét az eredeti állapotnak megfelelően kell megtartani.
 - d) Az épület tetőterének beépítése csak az eredeti tetőforma, tetőhajlásszög, gerincmagasság megtartása mellett, tetősíkban elhelyezett ablakok alkalmazásával megengedett.
- (4) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló épület homlokzatkialakítására vonatkozó követelmények:

- a) Az épület utcai és udvari homlokzatának kialakítására jellemző eredeti karakterjegyeket, a nyílásrendet és a nyílások arányát, a díszítést, tagozatokat, a színezést meg kell őrizni.
 - b) A kiemelt karakterjegyek számító, a lakóházak utcai homlokzatán elhelyezett „halottasajtó” védett építészeti elem. Megőrzése kötelező, korábbi átalakítás esetén az eredeti állapot helyreállítandó.
 - c) Tetőtérbeépítés esetén az utcai oromfalra ajtónyílás, loggia, erkély létesítése, kontyolt tetőfelületen tetőablak kialakítása nem megengedett.
 - d) Épület utcai és udvari homlokzatának eredeti nyílászáróit javítani kell, csere szükségessége esetén az eredeti nyílásrend, arány és forma, valamint az anyaghasználat megőrzése kötelező.
 - e) A lakóépületek hagyományos udvari homlokzatán jellemző oszlopos, mellvédés, vagy anélküli nyitott oldaltornác – az utcai homlokzaton bejárati ajtóval – kialakítása megtartandó, az oldaltornác zárt térré alakítása, eredeti tagoltságának megváltoztatása nem megengedett.
 - f) Közterületre néző és közterületről látható homlokzaton, tetőzeten szerelt műszaki eszközök, antenna, antennatartó szerkezet, klímaberendezés, szellőző, szerelt égéstermék-elvezető, szabadon szerelt vezeték elhelyezése nem megengedett.
 - g) Napenergia-kollektor és napelem az utcai homlokzat kivételével, az épület architektúrájához illeszkedő kialakítással elhelyezhető, olyan módon, hogy a védelem alapját képező értékek érvényesülését ne akadályozza.
- (5) Építési tevékenységgel érintett helyi egyedi védelem alatt álló érték telkén (közterületen, magánterületen) a zöldfelületek településképet befolyásoló kialakítási módjára vonatkozó követelmények:
- a) A fás szárú növényfajok telepítésénél a termőhelyi adottságoknak megfelelő, honos, illetve a településen jellemző, magas haszon (gyümölcsfák), vagy díszítő értékkel bíró növényfajok telepítése megengedett.
 - b) Allergizáló és invazív növényfajok telepítése nem megengedett.
 - c) A meglévő értékes növényzetet meg kell tartani.
 - d) Az épületek közterületről látható homlokzatát teljesen eltakaró növények telepítése nem megengedett.
 - e) Zöldfelületen burkolt felület kialakítása csak a használathoz szükséges minimális mértékben megengedett. Burkolat kialakítása természetes, vagy azt a hatást keltő anyag használatával megengedett (kő, bazalt, gránit, gránitúzalék, égetett agyag).
- (6) Helyi egyedi védelem alatt álló épületek esetében a hőszigetelést és egyéb technikai fejlesztéseket csak úgy lehet megvalósítani, hogy a közterületről látható homlokzati részekben és a tetőzeten külső beavatkozás nyoma ne látszódjon.

14. Beépítetlen jellegű településképi szempontból meghatározó területre vonatkozó építészeti követelmények

17. §

- (1) E rendelet 11. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott beépítetlen jellegű településképi szempontból meghatározó terület a közigazgatási terület mezőgazdasági és erdőterületei, melyek jelentős része természetvédelmi kijelölés alatt áll.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti területeken épített elemek elhelyezésénél elsődlegesen a táj- és természetvédelmi érdekek érvényesülésének és a tájbaillesztés, a sziluettvédelem, a hagyományos tájhasználat követelményének való megfelelés szempontjait kell figyelembe venni.
- (3) Természeti területen épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények és berendezések elhelyezését, méretét, formáját és funkcióját (amennyiben arról külön kezelési és fenntartási útmutató nem rendelkezik) egyedileg úgy kell meghatározni, hogy a természeti értékek megóvása mellett egyben a táj jellegéhez is igazodjon.
- (4) Mezőgazdasági és erdőterületen épületek – a helyi építési szabályzat szerint megengedett létesítés esetén – kialakítása a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően, tájba illő módon, magastető alkalmazásával, természetes építőanyagok (pl. terméskő, tégl, fa, cserép) és természetközeli színek használatával megengedett.
- (5) A táj- és természetvédelmi, ökoturisztikai, gazdálkodási szempontból indokolt egyéb építmények (kerítés, kilátó, magasles, vadetető), valamint egyes kerti építmények (erdei pad, asztal, játszószer,

esőbeálló, tájékoztató tábla) kialakításánál az anyagszerű, letisztult formavilág, a természetközeli színvilág alkalmazása, a természetes, helyi anyagok – kiemelten a fa – felhasználása, az alacsony fenntartási igényű, rongálásbiztos, esetleg többfunkciós kialakítás és az egységes megjelenés biztosítása megengedett.

- (6) Kilátó építmények tömegformálása során a környezethez illeszkedő arányok és a természetes anyaghasználat alkalmazása mellett megengedett a szabad formálás, a szabálytalan, természetszerű elrendezés.
- (7) A településszegélyeken elhelyezett építmények kialakítása a meglévő, szomszédos épületállomány építészeti jegyeihez, tömegformálásához és anyaghasználatához illeszkedően megengedett.
- (8) Növényfajok nem természetvédelmi szempontú telepítése esetén a kitüntetett helyszínhez méltó őshonos és tájhoz fajok alkalmazása megengedett, a helyi jellegzetességek hangsúlyozásával. Az idegenhonos és invazív növényfajok alkalmazása nem megengedett. A Pánholc-domb idegenhonos feketefenyővel beültetett északi részének rehabilitációja, az eredeti gyepes felszín helyreállítása kívánatos lenne.
- (9) A mezőgazdasági területeken a kistáblás, erdősávokkal, illetve művelés alatt nem álló területekkel elválasztott művelés, a változatos növénytermesztés megengedett. A nagytáblás, alacsony biológiai sokszínűségű és a dombvidéki területektől idegen tájképi megjelenésű monokultúras művelés nem megengedett.
- (10) Az (1) bekezdés szerinti teljes területen burkolt felület kialakítása csak a használathoz szükséges minimális mértékben megengedett. Burkolat kialakításánál a szilárd burkolatok csökkentése, a víz- és légáteresztő burkolatok előnyben részesítése megengedett. Az egyéb (nem országos) külterületi (mező- és erdőgazdasági) utak földútként, vagy szórt köves útként történő kialakítása megengedett.
- (11) A közönségforgalmi területek (kisvasút végállomása, megálló, erdei rekreációs területek) kialakítása olyan módon megengedett, hogy a burkolt felületekkel szemben a meglévő növényzet képviseljen nagyobb arányt.

15. Az egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

18. §

- (1) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére elsősorban alkalmas területek a hatályos településrendezési tervek szerinti gazdasági és közműterületek, valamint a beépítésre nem szánt és természetvédelmi rendeltetéssel nem bíró külterületi területek.
- (2) A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére nem alkalmas területek:
 - a) műemlékek telke,
 - b) műemléki környezetek területe,
 - c) helyi egyedi védett értékek területe,
 - d) oktatási, egészségügyi és szociális építmény telke,
 - e) nyilvántartott régészeti lelőhelyek területe,
 - f) NATURA 2000 terület,
 - h) országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetének területe.
- (3) A sajátos építmények, műtárgyak anyaghasználatára vonatkozó követelmény a technikailag szükséges, időtálló, minőségi, a környezetében alkalmazott anyagokhoz illeszkedő, élénk színeket kerülő, állagát hosszútávon megőrző és a település karakterével összhangban lévő anyagok kötelező alkalmazása.

16. A reklámokra, reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

19. §

- (1) E rendelet 11. § (6) bekezdése szerinti, a településképi védelme szempontjából kiemelt területeken közterületen és magánterületen reklámhordozó és reklám a (2) bekezdésben foglaltak kivételével nem helyezhető el.

- (2) A település szempontjából jelentős valamely eseményről, rendezvényről való tájékoztatás érdekében évente legfeljebb összesen tizenkét naptári hét időszakra reklám és reklámhordozó elhelyezhető építményhomlokzatra függesztve, vagy lehetőleg textil anyagból (molinó) a közutak felett átfeszítve a rendezvény időtartama alatt, valamint a rendezvényt két héttel megelőzően.

20. §

- (1) A településképi védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezései és a végrehajtásukról szóló kormányrendelet (a továbbiakban: reklám-elhelyezési kormányrendelet Rkr.) keretei között:
- A reklámok, reklámhordozók elhelyezésének a meglévő épített környezetbe, a településképhez illőnek kell lennie.
 - Reklám közzététele és reklámhordozók elhelyezése kizárólag e rendelet értelmezése szerinti utcabútor igénybevételével lehetséges.
 - Reklám, reklámhordozó legfeljebb 2 m² felület nagyságig helyezhető el.
 - Reklám, reklámhordozó nem létesíthető egészségre káros, káprázást, vakítást, zavaró fényhatást okozó kivitelben.
 - Rikító színű reklám, reklámhordozó elhelyezése nem megengedett.
 - Az elhelyezhető reklámhordozók anyaghasználatára vonatkozóan a nem rozsdásodó, állékony, könnyen karbantartható anyagok használata, és a reklám megjelenését nem befolyásoló kialakítás alkalmazható.
- (2) A reklám-elhelyezési kormányrendelet (Rkr) keretei között építési reklámháló kihelyezésére vonatkozó kérelem esetén, az építési tevékenység tényleges időtartamára a közterületről látható homlokzat előtti építési állványzaton megengedhető építési reklámháló kihelyezése.

21. §

A reklám-elhelyezési kormányrendelet (Rkr) keretei között cégek, cég- és címtáblák, valamint cégérszerű reklámok elhelyezésének általános szabályai:

- Vállalkozásként 1 db cégér, cégtábla, vagy címtábla helyezhető el.
- Cégér, cégtábla, vagy címtábla csak épület homlokzati felületén vagy arra merőlegesen helyezhető el.
- Tetőfelületen cégér nem helyezhető el.
- Cégek, cégtáblák, címtáblák homlokzatonként az elhelyezési magasság, a betűnagyság és a színvilág tekintetében egymáshoz illeszkedően, valamint a homlokzat tagozataihoz, színezéséhez és arányaihoz illeszkedően alakítandók ki.
- Cégér, cégtábla, vagy címtábla még részben sem takarhatja az épület nyílászáró szerkezetét, párkányát, díszítőt, és egyéb meghatározó építészeti elemét.
- Világító, vagy világító betűkkel megvalósuló cégér kialakításánál a kábeleket a falon belül, vagy takartan kell vezetni.
- Épületek közterületre néző földszinti homlokzatának legfeljebb a 10%-án helyezhető el cégér, cégtábla, és címtábla.
- Az épülethomlokzat részét képező kirakatportálok, nyílászárók üvegezésére kívülről, vagy belülről elhelyezett fóliadekoráció és/vagy reklám mérete nem haladhatja meg az adott portál/nyílászárófelület méretének 25%-át.

17. Sajátos építményekre, műtárgyakra, egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

22. §

- Közműlétesítmények (nyomvonalas létesítmények, elektromos transzformátor, közvilágítási kapcsolószekrény, távközlési elosztószekrény, gáznyomásszabályozó) elhelyezésénél figyelemmel kell lenni a városképi megjelenésre.
- Vezetékes elektromos energia- és elektronikus hírközlési hálózat föld alatt vagy meglévő oszlopsoron vezethető, új oszlopsoron közművezeték létesítése nem megengedett.
- Üzemelő föld feletti elektromos és hírközlési elosztóhálózat rekonstrukciója során a hálózatépítés csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.

- (4) Napenergia-kollektor és napelem elhelyezése lakóépületen a magastető felületén, a tetőablakokhoz igazodóan, valamint a homlokzaton, a nyílásméretekhez és kiosztáshoz igazodóan megengedett.
- (5) Napelemcserep a tetőzet teljes felületén alkalmazható.

V. FEJEZET A TELEPÜLÉSKÉP-ÉRVÉNYESÍTÉSI ESZKÖZÖK

18. Településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

23. §

- (1) A településkép védelme érdekében az Önkormányzat kérelemre a településképi követelményekről – a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül, e rendeletben foglaltak szerint – szakmai konzultációt és ezen belül szakmai tájékoztatást (a továbbiakban: szakmai konzultáció) biztosít.
- (2) A szakmai konzultáció biztosítása a polgármester feladata.
- (3) A szakmai konzultáció az Önkormányzat hivatalos helyiségében, vagy kérésre a helyszínen is lefolytatható.
- (4) A szakmai konzultációról a polgármester emlékeztetőt készít, amelyben rögzíteni kell a vonatkozó településképi követelményeket, a felvetett javaslatok lényegét, valamint a polgármester lényeges nyilatkozatait, a településképi követelmények érvényesítésének javasolt módját.
- (5) Írásban történő szakmai konzultáció esetén a polgármester az írásban rögzített tájékoztatását, javaslatait és nyilatkozatait a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül megküldi a kérelmező részére.

19. A kötelező településképi szakmai konzultáció esetei

24. §

- (1) Kötelező a szakmai konzultáció kérése minden tervezett építési tevékenység megkezdése előtt – függetlenül attól, hogy az építésügyi hatósági engedélyezési, vagy egyszerű bejelentési eljárásához kötött, vagy építési engedély nélkül végezhető, kivéve, ha az építési tevékenység közterületről nem látható változást eredményez.
- (2) Szakmai konzultáció kötelezettségével érintett a település teljes közigazgatási területe.

20. Településképi véleményezési eljárás A kötelező településképi véleményezési eljárás esetei

25. §

- (1) A polgármester településképi véleményezési eljárást folytat le építési hatósági engedélyhez kötött építmény építésére, bővítésére, a településképet érintő átalakítására irányuló építési, összevont, vagy fennmaradási engedélyezési eljárásokat megelőzően.
- (2) Településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni homlokzati változással nem járó, kizárólag belső átalakítási munkákra vonatkozó engedélyköteles építési tevékenységek esetén.
- (3) Településképi véleményezési eljárással érintett a település teljes közigazgatási területe.

21. A véleményezési eljárás részletes szabályai

26. §

- (1) A településképi véleményezési eljárás az építető, illetve a kérelmező kérelmére indul. A kérelmet a polgármesterhez kell benyújtani a magasabbrendű vonatkozó jogszabályi követelményekben meghatározott tartalommal és formában.
- (2) A polgármester a településképi véleményét a települési, vagy megbízott főépítész szakmai véleményére alapozza.

22. Településképi bejelentési eljárás A településképi bejelentési eljárás alkalmazási köre

27. §

- (1) A polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le:
 - a) jogszabályban építésügyi hatósági engedélyhez és egyszerű bejelentéshez nem kötött építési tevékenységek,
 - b) építmények rendeltetésének megváltoztatása,
 - c) reklámok és reklámhordozók elhelyezése esetében.
- (2) Településképi bejelentési eljárással érintett a település teljes közigazgatási területe.

23. A településképi bejelentési eljárás részletes szabályai

28. §

- (1) A településképi bejelentési eljárás a polgármesterhez benyújtott papíralapú bejelentéssel indul.
- (2) A bejelentéshez mellékelni kell a településképi követelményeknek való megfelelést igazoló papíralapú építészeti-műszaki tervet, amelynek legalább az alábbi munkarészeket kell tartalmaznia:
 - a) műszaki leírást a telepítésről és az építészeti kialakításról,
 - b) helyszínrajzot a szomszédos építmények és a terepviszonyok feltüntetésével, amennyiben a változás érinti,
 - c) alaprajzot, amennyiben a változás érinti,
 - d) valamennyi érintett homlokzatot, valamint
 - e) amennyiben a változás az utcaképben megjelenik, utcaképi vázlatot, és színtervet.
- (3) Rendeltetésváltozás esetén a bejelentéshez mellékelni kell a településrendezési eszközök rendeltetésekre vonatkozó követelményeinek való megfelelést igazoló dokumentációt, amelynek legalább az alábbi munkarészeket kell tartalmaznia:
 - a) műszaki leírást, mely ismerteti az új rendeltetésnek megfelelő használat jellemzőit, a rendeltetésváltozás – a szomszédos ingatlanokat érintő – várható hatásait,
 - b) helyszínrajzot a szomszédos építmények és a terepviszonyok feltüntetésével,
 - c) a megértéshez szükséges alaprajzot, valamint
 - d) a megértéshez szükséges megváltozott homlokzatot.
- (4) Reklámok, reklámhordozók, valamint cégerek, cég- és címtáblák elhelyezése esetében a bejelentéshez mellékelni kell:
 - a) a berendezés formáját, mennyiségét, méretét és technológiáját,
 - b) a berendezés által igénybe vett helyszínt és elhelyezésének módját.

24. A településképi kötelezés, településképvédelmi bírság

29. §

A településképi követelmények és eljárási szabályok megszegésének jogkövetkezményei:

- a) településképi kötelezés,
- b) településképvédelmi bírság.

25. A településképi kötelezési eljárás esetei és részletes szabályai

30. §

- (1) A településképi kötelezési eljárás hivatalból, vagy kérelemre indul az alábbi esetekben:
 - a) településképi bejelentési eljárás kezdeményezésének elmulasztása,
 - b) településképi bejelentési eljárásban megtiltott tevékenység folytatása,
 - c) településképi bejelentési eljárásban tudomásul vett tevékenység eltérő végrehajtása, vagy
 - d) településképi követelmények nem teljesítése.
- (2) A településképi kötelezési eljárást a polgármester folytatja le, és ha a jogszabálysértés elrendelt megszüntetése a kiszabott határidőre nem történik meg, hatósági határozat formájában kötelezést bocsát ki.

- (3) A kötelezés a településképi követelmények teljesülése érdekében az ingatlan tulajdonosát az építmény, építményrész
- a) felújítására,
 - b) átalakítására, vagy
 - c) elbontására, és egyidejűleg
 - d) településképi-védelmi bírság megfizetésére kötelezi.

26. Településképi-védelmi bírság

31. §

- (1) Az Önkormányzat Képviselő-testülete által kiszabható településképi-védelmi bírság mértéke:
- a) felső határa 500 000,- forint,
 - b) alsó határa 10 000,- forint.
- (2) A településképi-védelmi bírság kiszabása során, az alpbírságon túlmenően mérlegelni kell a jogsértő magatartás súlyát, a jogsértések számát és a településképi védelméhez fűződő érdek sérelmének mértékét, a jogsértés ismételtségét, időtartamát, a jogsértéssel elért előny mértékét.
- (3) A településképi-védelmi bírságot határozatban kell kiszabni, és tértivevényes levél útján kell kézbesíteni a bírsággal sújtott érintettnek.
- (4) A településképi-védelmi bírság megfizetésének módja:
- a) közvetlenül az Önkormányzat erre a célra szóló bakszámlájára történő befizetéssel,
 - b) az a) pontban szereplő megfizetési mód elmaradása esetén a meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

VI. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. Hatálybalépés

32. §

- (1) Ez a rendelet 2018. január 1-jén lép hatályba.
- (2) E rendelet előírásait a hatálybalépés napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Nagybörzsöny, 2017. december 29.

Antal Gyuláné
polgármester

Granát Bernadett
jegyző

Záradék:
A rendelet kihirdetésre került.

Granát Bernadett
jegyző

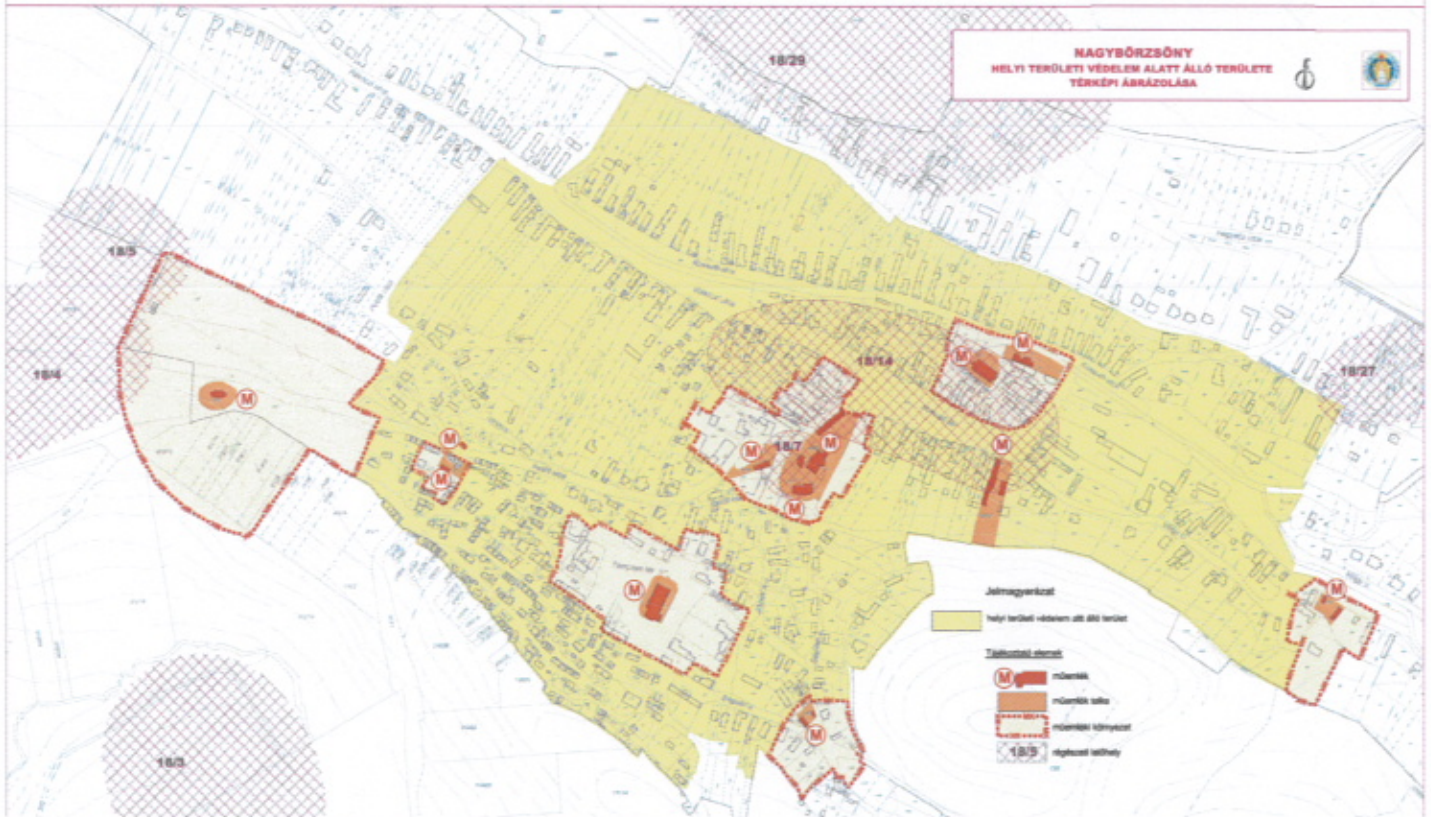
Helyi területi védelem alatt álló terület

1.1. Helyi területi védelem alatt álló terület lehatárolása

A helyi területi védelem alatt álló terület határai a következők:

Petőfi utca ÉK-DNy irányú szakasza (377/1 hrsz) – Rákóczi utca (568 hrsz) – Börzsönyi-patak ÉK-DNy irányú szakasza (640 hrsz) – Széchenyi utca (743, 805, 865 hrsz) – 870 hrsz-ú út – 900 hrsz-ú út – Hosszú-völgyi-patak – Völgy utca 25. sz. műemlék műemléki környezete – belterületi határ – Ságvári utca 20. sz. műemlék műemléki környezete – Ságvári utca 11-12-13-14-15. sz. telkek déli határa – 1199 hrsz-ú út – belterületi határ a pincesor déli szélén – Szent István templom műemléki környezete.

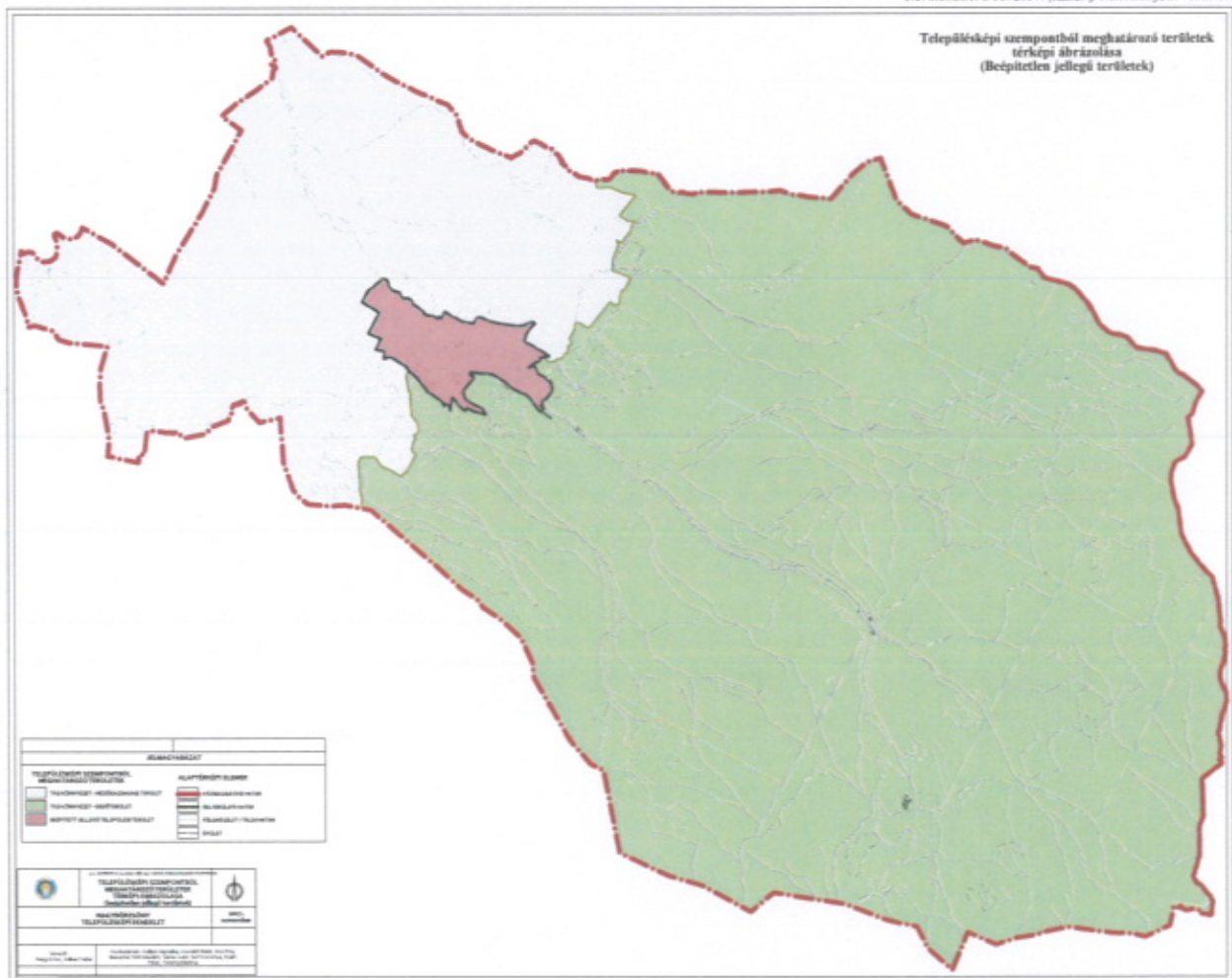
1.2. Helyi területi védelem alatt álló terület térképi ábrázolása

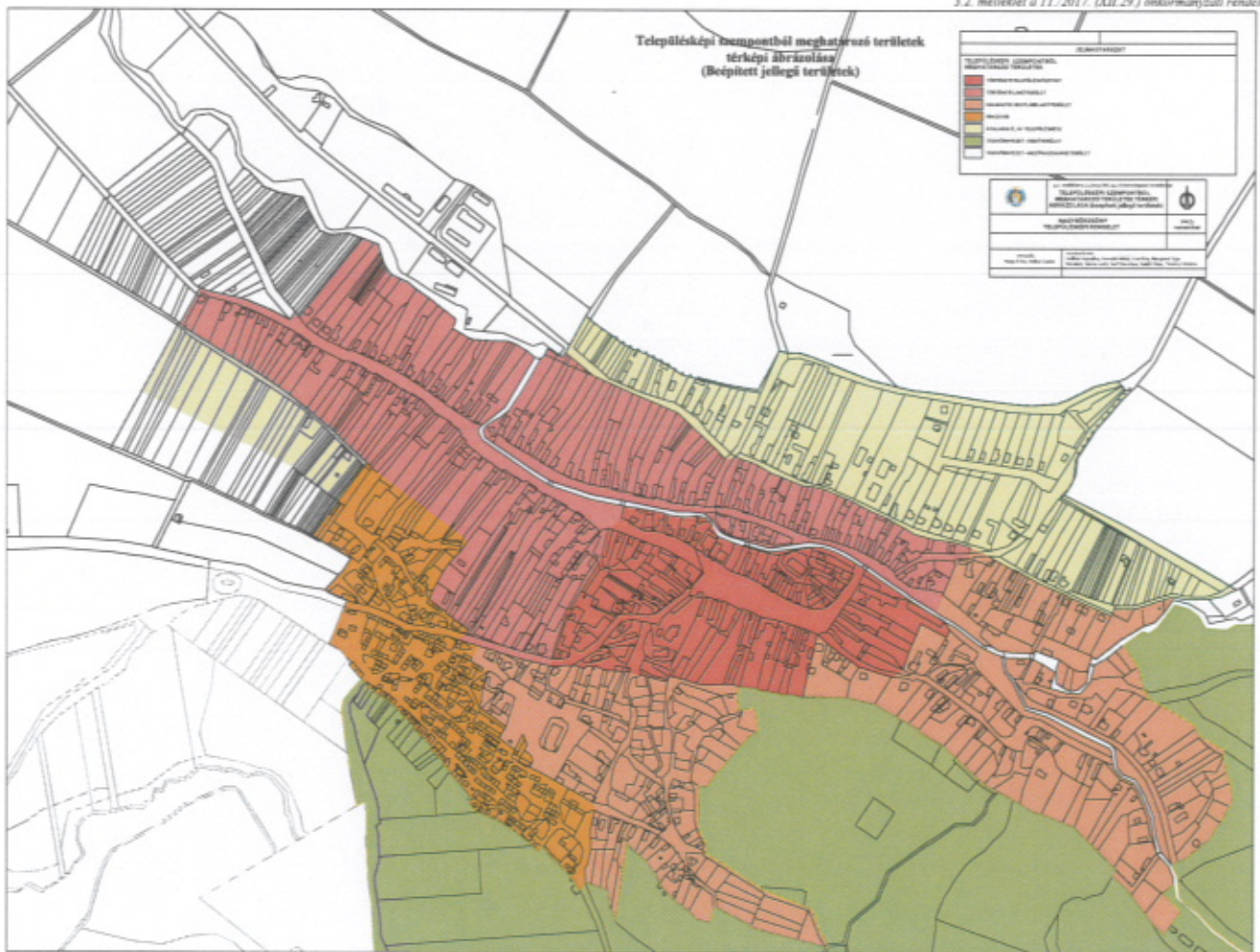

Helyi egyedi védelem alatt álló értékek

Helyi egyedi védelem alatt álló értékek jegyzéke

Sorszám	Megnevezés	Cím	Helyrajzszám
1	Egykori katolikus iskola és tanítói lak	Petőfi utca 11. sz.	534
2	Művelődési ház	Petőfi utca 19. sz.	528/1
3	Bányászati Múzeum	Petőfi utca 19. sz.	528/2
4	Polgármesteri Hivatal épülete	Rákóczi utca 2. sz.	553
	Szagrális kisemlékek		
5	Barokk kőkereszt kő korpusszal	temető	252
6	Kőkereszt öntöttvas korpusszal	temető	252
7	Kőkereszt a r.k. plébániatemplom előtt	Templom tér 1. sz.	1
8	Utikereszt	Pásztói és Mikolai út elágazásánál	

Országos jelentőségű védett művi értékek

1.1. Műemlékek, műemléki környezetek jegyzéke¹

<i>Védett örökségi érték neve</i>	<i>Cím</i>	<i>Helyrajzszám</i>	<i>Törzsszám</i>
Evangelikus templom	Hunyadi tér 11.	732	7110
Római katolikus plébániaház	József Attila utca 1.	1053	7111
R.k. Plébániatemplom (Szent Miklós)	Templom tér 1.	1	712
R.k. Bányásztemplom (Fájdalmas Szűz)	József Attila utca 1.	1054	713
R.k. Szent István templom	Petőfi utca	250	7114
Vízimalom	Hunyadi tér 10.	731/1-2	9006
Lakóház és gazdasági épületei Falumúzeum	József Attila utca 40.	1056	9150
Lakóházak és gazdasági épületek	Hunyadi tér 30-31-32.	1023	9184
Pince	Petőfi utca	394	9196
Lakóház és gazdasági épülete	Ságvári utca 20.	1181	9348
Lakóház és présház	Petőfi utca 42.	227	9407
Lakóház és gazdasági épülete	Völgy utca 25.	956	9408
Nagybörzsöny - Szob erdei kisvasút Kisirtás és Nagyirtás állomások közötti szakasza		0208/14, /15, /25, /26, /29, /35, /40, /41, /68.	10990
Szent István templom műemléki környezete (KÖH határozattal kijelölt)	Petőfi utca	012/7, 012/8, 012/9, 012/10, 012/11, 012/12, 012/13, 012/14, 012/15, 012/16, 035 (út), 048, 074 (út), 249/2, 251 (út), 252, 253, 254, 255 (út), 049 (út)	4324

1.2. Nyilvántartott régészeti lelőhelyek jegyzéke

A jegyzék megegyezik Nagybörzsöny hatályos helyi építési szabályzata 3. függelékével, amely Nagybörzsöny örökségvédelmi hatástanulmánya régészeti szakterületi részének jegyzékén alapul. E rendelethez szabályszerű adatkérés ellenére adatszolgáltatás nem történt.

¹ Forrás: Nagybörzsöny hatályos helyi építési szabályzata 1. és 2. függeléke,
Nagybörzsöny örökségvédelmi hatástanulmánya, amely a KÖH Nyilvántartási Iroda adatszolgáltatása
(2010. 09. 10.) szerinti közhiteles adatokat tartalmazza.
E rendelethez szabályszerű adatkérés ellenére adatszolgáltatás nem történt.

Helyi egyedi védelemre méltó értékek jegyzéke

Rákóczi utca

• Lakóház	16-18.sz.	hrs.: 565, 566, 567
• Lakóház és melléképület	24.sz.	hrs.: 517, 516/1, 520
• Lakóház	34.sz.	hrs.: 503
• Lakóház	36.sz.	hrs.: 487, 488, 489
• Lakóház és melléképületek	46.sz.	hrs.: 470
• Lakóház	52.sz.	hrs.: 465/2
• Lakóház és melléképületek	60.sz.	hrs.: 456
• Lakóház	72.sz.	hrs.: 434
• Lakóház	74.sz.	hrs.: 433
• Lakóház	120.sz.	hrs.: 332
• Lakóház	17.sz.	hrs.: 636

Kossuth utca

• Lakóház	1.sz.	hrs.: 893
• Lakóház	7.sz.	hrs.: 881
• Lakóház és melléképület	13.sz.	hrs.: 887
• Lakóház és melléképület	53.sz.	hrs.: 777, 781, 782
• Lakóház és gazdasági épület	69.sz.	hrs.: 771
• Lakóház	105.sz.	hrs.: 662, 663
• Lakóház és gazdasági épület	127.sz.	hrs.: 643
• Lakóház – egykori malom	131.sz.	hrs.: 641

Széchenyi utca

• Lakóház	7.sz.	hrs.: 856
• Lakóház	9.sz.	hrs.: 854
• Lakóház és gazdasági épület (Vendégház)	18.sz.	hrs.: 882, 883
• Öregek otthona	35.sz.	hrs.: 814/7
• Lakóház és gazdasági épület (Vendégház)	49.sz.	hrs.: 760
• Lakóház és gazdasági épület	51.sz.	hrs.: 757
• Lakóház és melléképület (Vendégház)	53.sz.	hrs.: 754

Hunyadi tér – északi térfal

• Lakóház és melléképület	3.sz.	hrs.: 712
• Lakóház – vendégház	4.sz.	hrs.: 713
• Lakóház	7.sz.	hrs.: 716
• Lakóház és melléképület	9.sz.	hrs.: 719
• Lakóház	16.sz.	hrs.: 721, 722, 723, 724
• Lakóház – vendégház	12.sz.	hrs.: 730/2
• Lakóház	13.sz.	hrs.: 727

Hunyadi tér – keleti térfal

• Lakóház	21/a /b. sz.	hrs.: 978, 979
• Lakóház	22.sz.	hrs.: 981
• Lakóház és melléképület	23.sz.	hrs.: 982/3, 982/4, 982/5, 982/6
• Lakóház és melléképület	24.sz.	hrs.: 982/1-2, 982/7

Hunyadi tér – déli térfal

- Lakóház 41.sz. hrsz.: 1037
- Lakóház 42.sz. hrsz.: 1038
- Lakóház 43.sz. hrsz.: 1040, 1041

Petőfi utca

- v. Présház – hétvégi ház hrsz.: 399
- Párth-féle ház 25.sz. hrsz.: 524
- Lakóház 8.sz. hrsz.: 1076
- Lakóház 24.sz. hrsz.: 116

Templom tér

- Lakóház 11.sz. hrsz.: 111, 112

Ságvári utca

- Lakóház hrsz.: 1140
- Lakóház hrsz.: 1178
- Lakóház 23.sz. hrsz.: 1179
- Lakóház hrsz.: 1139
- Lakóház hrsz.: 1177
- Lakóház 8.sz. hrsz.: 1170
- Lakóház 9.sz. hrsz.: 1171
- Lakóház 10.sz. hrsz.: 1186

Völgy utca

- Lakóház 4.sz. hrsz.: 991
- Lakóház 6.sz. hrsz.: 992
- Lakóház 8.sz. hrsz.: 994
- Lakóház 12.sz. hrsz.: 996
- Lakóház 14.sz. hrsz.: 997
- Lakóház és gazdasági épület 20.sz. hrsz.: 1002
- Lakóház és melléképület 29.sz. hrsz.: 954

3. függelék a 11/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelethez

Európai és országos jelentőségű védett természeti értékek

**3.1. Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek:
NATURA 2000 területek²**

3.1.A. Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek (hrsz):

Börzsöny (HUDI 20008)

02/3, 02/5, 02/6, 03, 04, 05, 07, 08, 09/2, 010/19, 010/20, 010/21, 010/22, 010/23, 010/24, 010/25, 011/1, 012/16, 013/1, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 024, 028/1, 029, 031/1, 031/3, 036, 037, 079, 080, 081, 082, 083, 084, 085, 086/7, 086/8, 086/9, 086/10, 087, 088, 089, 090, 091, 092, 093, 095, 0102, 0103, 0104, 0106, 0146, 0147, 0148, 0149, 0150, 0153, 0174, 0180, 0181, 0182, 0183, 0191/1c, 0191/2, 0192/1, 0193/1, 0193/2, 0194, 0195, 0196, 0197, 0198, 0199, 0205, 0206, 0207, 0208/1, 0208/3, 0208/4, 0208/7, 0208/8, 0208/9, 0208/10, 0208/11, 0208/12, 0208/13, 0208/14, 0208/15, 0208/16, 0208/17, 0208/18, 0208/19, 0208/20, 0208/21, 0208/22, 0208/23, 0208/24, 0208/25, 0208/26, 0208/27, 0208/29, 0208/30, 0208/31, 0208/32, 0208/33, 0208/34, 0208/35, 0208/36, 0208/37, 0208/38, 0208/39, 0208/40, 0208/41, 0208/42, 0208/43, 0208/44, 0208/45, 0208/46, 0208/47, 0208/48, 0208/49, 0208/50, 0208/52, 0208/54, 0208/55, 0208/56, 0208/57, 0208/59, 0208/61, 0208/68, 0208/69, 0208/82, 0208/83, 0208/84, 0208/85, 0208/86, 0208/87, 0208/88, 0208/89, 0208/90.

Ipoly-völgy (HUDI 20026)

051/4, 051/11, 051/12, 052, 053, 0209.

3.1.B. Különleges madárvédelmi területek (hrsz):

Börzsöny és Visegrádi-hegység (HUDI 10002)

02/2, 02/3, 02/5, 02/6, 03, 04, 05, 07, 08, 010/19, 010/20, 010/21, 010/22, 010/23, 010/24, 010/25, 011/1, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 028/1, 028/2, 0148, 0149, 0150, 0174, 0180, 0181, 0182, 0191/2, 0191/1c, 0192/1, 0193/1, 0193/2, 0194, 0195, 0196, 0197, 0198, 0199, 0205, 0206, 0207, 0208/1, 0208/3, 0208/4, 0208/7, 0208/8, 0208/9, 0208/10, 0208/11, 0208/12, 0208/13, 0208/14, 0208/15, 0208/16, 0208/17, 0208/18, 0208/19, 0208/20, 0208/21, 0208/22, 0208/23, 0208/24, 0208/25, 0208/26, 0208/27, 0208/29, 0208/30, 0208/31, 0208/32, 0208/33, 0208/34, 0208/35, 0208/36, 0208/37, 0208/38, 0208/39, 0208/40, 0208/41, 0208/42, 0208/43, 0208/44, 0208/45, 0208/46, 0208/47, 0208/48, 0208/49, 0208/50, 0208/52, 0208/54, 0208/55, 0208/56, 0208/57, 0208/59, 0208/61, 0208/68, 0208/69, 0208/82, 0208/83, 0208/84, 0208/85, 0208/86, 0208/87, 0208/88, 0208/89, 0208/90.

3.2. Országos jelentőségű védett természeti terület: Duna-Ipoly Nemzeti Park³

02/2, 02/4, 03–05, 07, 08, 010/1, 019–023, 027, 028/1–2, 0174, 0180, 0181, 0193/1–2, 0194–0198, 0205, 0206, 0208/1, 0208/3–27, 0208/29–52, 0208/54–61, 0208/67–69 hrsz.

3.3. Országos ökológiai hálózat magterület és ökológiai folyosó övezetének területe

Az övezetek területe jelenleg felülvizsgálat, módosítás alatt áll.

3.4. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete

A település teljes közigazgatási területe érintett.

² Forrás: 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet

³ Forrás: 34/1997. (XI. 20.) KTM rendelet 1. melléklete

Tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke

adventív szőlőfajok (*Vitis-hibridek*)
aligátorfü (*Alternanthera philoxeroides*)
amerikai karmazsinbogyó (*Pytholacca americana*)
amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*)
aprólevelű átokhínár/vékonylevelű (*Elodea nuttallii*)
arany ribiszke (*Ribes aureum*)
átoktüske (*Cenchrus incertus*)
bíbor nebáncsvirág (*Impatiens grandiflora*)
borfa, tengerparti seprúcserje (*Baccharis halimifolia*)
cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*)
észak-amerikai őszirózsák (*Aster novibelgii*)
fehér akác (*Robinia pseudoacacia*)
fehér eper (*Morus alba*)
felemáslevelű süllőhínár (*Myriophyllum heterophyllum*)
hévízi gázló (*Hydrocotyle ranunculoides*)
japán gázlófü (*Microstegium vimineum*)
japán komló (*Humulus japonicus*)
japánkeserűfü-fajok (*Fallopia spp.*)
kaliforniai tündérhínár (*Cabomba caroliniana*)
kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*)
kanadai átokhínár (*Elodea canadensis*)
kanadai nyár (*Populus x canadensis*)
karolinai tündérhínár (*Cabomba caroliniana*)
kaukázusi medvetalp (*Heracleum mantegazzianum*)
kései meggy (*Prunus serotina*)
keserű hamisüröm (*Parthenium hysterophorus*)
keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*)
kisvirágú nebáncsvirág (*Impatiens parviflora*)
kínai karmazsinbogyó (*Phytolacca esculenta*)
közönséges selyemkóró (*Asclepias syriaca*)
közönséges süllőhínár (*Myriophyllum aquaticum*)
kudzu nyílgyökér (*Pueraria montana*)
magas aranyvessző (*Solidago gigantea*)
mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*)
moszatpáfrányfajok (*Azolla mexicana, Azolla filiculoides*)
nagy fodros-átokhínár (*Lagarosiphon major*)
nagyvirágú tóalma (*Ludwigia grandiflora*)
nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*)
olasz szerbtövis (*Xanthium strumarium* subsp. *italicum*)
óriás rebarbara (*Gunnera tinctoria*)
ördögfarok keserűfü (*Persicaria perfoliata*)
perzsa medvetalp (*Heracleum persicum*)
sárga lápbuzogány (*Lysichiton americanus*)
sárgavirágú tóalma (*Ludwigia peploides*)
Szosznovszkij-medvetalp (*Heracleum sosnowskyi*)
süntök (*Echinocystis lobata*)
tollborzfü (*Pennisetum setaceum*)
ürömlevelű parlagfü (*Ambrosia artemisiifolia*)
vadszőlőfajok (*Parthenocissus spp.*)
vízijácint (*Eichhornia crassipes*)
zöld juhar (*Acer negundo*)

**A helyi egyedi védelem alatt álló értékre vonatkozó
értékvizsgálati adatlap részletes tartalmi követelményei**

1. helyszín megnevezése,
2. cím,
3. ingatlan(ok) megjelölése a helyrajzi szám(ok) felsorolásával és helyszínrajzi ábrázolásával,
4. épület / építmény vagy ezek együttese esetén annak
 - 4.1. megnevezése,
 - 4.2. fajtája, funkciója
 - 4.3. típusa,
 - 4.4. stílusa,
 - 4.5. jellemző datálása,
 - 4.6. alkotó,
 - 4.7. eszmei értékei és jelentősége, szöveges leírása, rövid összefoglaló ismertetése,
5. épület / építmény esetén a történeti értéket képviselő
 - 5.1. homlokzatképzés és a díszítmények,
 - 5.2.a belső téralakítás és térelhatárolás,
 - 5.3.a beépített történeti berendezések,
6. fotódokumentáció.

**Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelete
A Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról
szóló 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelet módosításáról**

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Képviselő-testületének
12/2017./XII.29./ önkormányzati rendelete
A Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról
szóló 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelet módosításáról

Nagybörzsöny Község Önkormányzata Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (1) bek. c.) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján Nagybörzsöny Község Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelete módosításáról a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az 5/2013./IV.10./ önkormányzati rendelet 41.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) A polgármester társadalmi megbízatású tisztviselő.”

2. §

A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013.(IV.09.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Ör.) 5. számú függeléke az alábbiak szerint módosul:

KORMÁNYZATI FUNKCIÓK RENDJE

<u>Kormányzati funkció kód</u>	<u>Kormányzati funkció elnevezése</u>
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
082042	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
082092	Közművelődés, hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása
013320	Köztemető fenntartás és működtetés
013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
011130	Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotói és általános igazgatási tevékenysége
045160	Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása

064010	Közvilágítás
066020	Város, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
074031	Család és növédelmi egészségügyi gondozás
106020	Lakásfenntartással, lakhatással összefüggő ellátások
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
041231	Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
041232	Start munkaprogram, téli közfoglalkoztatás
041236	Országos közfoglalkoztatási program
104037	Intézményen kívüli gyermekétkeztetés
107060	Egyéb szociális pénzbeli és természetbeni ellátások, támogatások
011220	Adó-, vám- és jövedéki igazgatás
041237	Közfoglalkoztatási mintaprogram
066010	Zöldterület-kezelés
072111	Háziorvosi alapellátás
082044	Könyvtári szolgáltatások
091140	Óvodai nevelés, ellátás
013390	Egyéb kiegészítő szolgáltatások
045530	Csővezetékes szállítás

Záró rendelkezések

2. §

- (1) A rendelet 2018. január 1. napján hatályba.
(2) A rendelet kihirdetéséről a helyben szokásos módon a jegyző gondoskodik.

Antal Gyuláné
polgármester

Granát Bernadett
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet 2017. december 29-én kihirdetésre került.

Granát Bernadett
jegyző

